

Maakuntavaltuusto

Kokousaika 6.6.2022

Kokouspaikka Pohjois-Savon liitto, maakuntasali, Sepänkatu 1, Kuopio (+etäyhteys)

KÄSITELLYT ASIAT

Kokoustiedot	1
§ 1 Kokouksen avaus	2
§ 2 Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen	3
- Nimenhuuto- ja ääniluettelo 6.6.2022	4
§ 3 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	7
§ 4 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta	8
§ 5 Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	9
§ 6 Maakuntajohtajan yleisesittelypuheenvuoro ja ajankohtaiskatsaus	10
§ 7 Tilinpäätös vuodelta 2021	11
- Tilintarkastuskertomus 2021	14
- Arviointikertomus 2021	16
- Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2021	24
- Tilinpäätös 2021	48
§ 8 Maakunnan itsehallinto- ja SOTE-uudistukseen varatun Pohjois-Savon kehittämisrahaston rahoitusosuuden käyttötarkoituksen muutos	121
§ 9 Pohjois-Savon liiton eettinen ohjeistus	124
- Pohjois-Savon liiton eettinen ohje	125
§ 10 Eronpyyntö luottamustehtävistä	132
§ 11 Maakuntavaltuuston varavaltuutetun vaihtuminen tiedoksi	134
§ 12 Valtuutettujen aloitteet	136
- Perussuomalaisten aloite	137
§ 13 Kutsussa mainitseman tai valmistelematon asia	138
§ 14 Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen	139
Muutoksenhakuohjeet	140

Kokousaika	6.6.2022 11:00 - 6.6.2022 12:22	
Kokouspaikka	Pohjois-Savon liitto, maakuntasali, Sepänkatu 1, Kuopio (+etäyhteys)	
Läsnäolevat jäsenet	Erillisen liitteen mukaan	
Muut läsnäolevat	Erillisen liitteen mukaan	
Pykälät	1-14	
	Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä
	Markku Eestilä	Riikka Pehkonen
Pöytäkirjan tarkastus	Merja Tuovinen	Anne Kekkonen
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä	Yleisessä tietoverkossa www.pohjois-savo.fi pöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen	
	Pöytäkirja tarkastettu sähköisesti	

§ 1**Kokouksen avaus**

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 1

**Päätös-
ehdotus**

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Markku Eestilä avaa kokouksen.

Päätös

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja Markku Eestilä avasi kokouksen klo 11.00.

Pöytäkirjamerkintä

Maakuntavaltuuston kokouksen alussa maakuntavaltuusto palkitsi Lempyyn kylän Suonenjoelta Pohjois-Savon Vuoden kylänä ja antoi kunniainmaininnan Kolmisopen kylälle Siilinjärveltä ja Kurkimäen kylälle Kuopiosta.

Perustelut valinnalle: Kylällä on asukkaita noin 400, joista aktiivitoimijoita on 50, sekä 1500 talkootuntia vuodessa. Lempyy on vireä kylä, jonne on tullut paljon uusia asukkaita. Lempyy on myös Arjen turva -pilottikylä yhdessä Lyytilänmäen kanssa. Kylän ikärakenne on vauvasta vaariin, nuorehkoja perheitä on aika paljon. Lempyyllä on koulu, frisbeegolfrata, seuratalo sekä rantasauna koulun lähellä. Senioriruokailu järjestetään kerran kuussa, tanssit kahden viikon välein talvikaudella (~ 20 /vuosi), husky -safari, soutuvene, SUP-laudat, beach volley kenttä on rakenteilla, seurataloa vuokrataan erilaisiin tilaisuuksiin. Lisäksi kylältä löytyy Ysi-pirtti kioski, metsästysseura, osakaskunta (kalastus) ja vesiosuuskunta. Yhteistyötä on naapurikylien ja Pohjois-Savon kylät ry:n kanssa. Kylän tiedottamisessa hyödynnetään seuraavia kanavia: kylän kotisivut, Facebook-sivu, talouksiin jaettavat paperiset tiedotteet ja lehti-ilmoitukset.

§ 2**Nimenhuuto ja ääniluettelon hyväksyminen**

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 2

Pohjois-Savon liiton perussopimuksen 15 §:n mukaan: Maakuntavaltuuston kokouksessa on kullakin jäsenellä yksi ääni. Mikäli jäsen on esteellinen tai poissa, siirtyy hänen äänivaltansa henkilökohtaiselle varajäsenelle. Luettelo maakuntavaltuuston jäsenistä on liitteenä.

**Päätös-
ehdotus**

Maakuntavaltuusto suorittaa nimenhuudon ja hyväksyy sen perusteella ääniluettelon.

Päätös

Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti. Suoritetussa nimenhuudossa kokouksessa oli läsnä 51 varsinaista jäsentä ja 1 varajäsen. Lisäksi kokoukseen osallistui 10 maakuntahallituksen jäsentä, jotka eivät ole maakuntavaltuuston jäseniä.

Liitteet

Nimenhuuto- ja ääniluettelo 6.6.2022

Nimenhuuto- ja ääniluettelo												
Kunta ja jäsenet	Läsnä	Ääni- määrä	Varajäsen	Läsnä	Saapui klo	Poistui klo	Jaa	Ei	Jaa	Ei	Jaa	Ei
Iisalmi												
Eestilä Markku	x	1	Liukkonen Tiina-Liisa									
Kekkonen Anne	x	1	Hirvonen Aki									
Kyyriäinen Marko	x	1	Åhman Kati									
Martikainen Senni	x	1	Roponen Anne									
Pirkkalainen Riikka	x	1	Karhu Tiina									
Puurunen Kirsti	x	1	Puustinen Elina									
		6										
Joroinen												
Anias Päivi	x	1	Oksiala Leea									
Kautto Jani	x	1	Silmäri Janita									
		2										
Kaavi												
Räsänen Jorma	x	1	Hassinen Teijo									
		1										
Keitele												
Koskinen Saara	-	1	Paananen Markku	-								
		1										
Kiuruvesi												
Kastari Tuija	x	1	Peltola Janne									
Lohva Mika	x	1	Tikkanen Arto									
		2										
Kuopio												
Auvinen Harri	x	1	Nieminen Petri									
Cederberg Björn	x	1	Taskinen Rauno			12.16						
Eskelinen Heli	x	1	Hämäläinen Vuokko									
Kosunen Jaakko	x	1	Kokki Hannu									
Kilpi Marko	-	1	Wetzell Eero	x								
Koponen Kaija	x	1	Berg Marja									
Loponen Kari	x	1	Kananen Hannu									
Partanen Karoliina	x	1	Eskelinen-Fingeroos Miia									
Raassina Sari	-	1	Sääski Kaija	-								
Savolainen Leila	x	1	Markkanen Sallamaarit									
Sirkka Soile	x	1	Meriluoto Laura			12.16						
Timonen Pekka	x	1	Wallius Mika									
Toppinen Taisto	x	1	Niiranen Pekka			12.16						
Väätäinen Tuula	x	1	Kaartinen Tiina									
		14										
Lapinlahti												
Essayah Sari	x	1	Kainulainen Niina									
Rissanen Minna	x	1	Väisänen Marjo									
Ruotsalainen Terttu	x	1	Rönkkö Jenni									
		3										
Leppävirta												
Kanniainen Aino	x	1	Kinnunen Hanna									
Moisander Kirsi	x	1	Virmanen Matti									
Soininen Miia	x	1	Hynninen Erkki									
		3										
Pielavesi												
Hartikainen Mika	x	1	Raitanen Titta									
Partanen Juha	x	1	Luomi Harri-Pekka									
		2										

Kunta ja jäsenet	Läsnä	Ääni- määrä	Varajäsen	Läsnä	Saapui klo	Poistui klo	Jaa	Ei	Jaa	Ei	Jaa	Ei
Rautalampi												
Heikkinen Päivi	x	1	Karhunen Anne									
		1										
Rautavaara												
Kukkonen Eero	x	1	Ahonen Matti									
		1										
Siilinjärvi												
Holm Terhi	x	1	Klemelä Taina									
Hynynen Tuulikki	x	1	Morko Miina									
Jääskeläinen Heikki	x	1	Kinnunen Juha									
Oksman Merja	x	1	Pennanen Vesa									
Oksman Mika	x	1	Pellikka Joonas									
Pitkänen Marjaana	x	1	Puustinen Ritva									
		6										
Sonkajärvi												
Tuovinen Merja	x	1	Kainulainen Helena									
		1										
Suonenjoki												
Kovanen Pauliina	x	1	Nuutinen Kirsi									
Ruotsalainen Olavi	x	1	Lahtinen Timo									
		2										
Tervo												
Raatikainen Touko	x	1	Pääkkönen Erkki									
		1										
Tuusniemi												
Pitkänen Juha	x	1	Martikainen Pekka									
		1										
Varkaus												
Elmaci Joel	x	1	Lehtonen Heidi									
Hartikainen Heidi	x	1	Kujanpää Markku									
Heiskanen Kari	x	1	Semi Matti									
Paananen Pasi	x	1	Grönlund Tiina									
Pulliainen Paula	x	1	Junkkarinen-Kosonen Kaisa									
Suhonen Timo	-	1	Saastamoinen Jorma	-								
		6										
Vesanto												
Huuskonen Arto	x	1	Kuhmonen Tuomas									
		1										
Vieremä												
Huttunen Tuovi	x	1	Luttinen Helka									
		1										
YHTEENSÄ	51			1								

**Maakuntahallituksen jäsenet,
jotka eivät ole maakuntavaltuuston varsinaisia jäseniä**

	Läsnä	Poistui klo
Hedman Pia	x	
Holopainen Jouni	x	
Hynninen Kati	x	
Kaipainen Tanja	x	
Kivelä Antti	x	
Kokkonen Mira	x	
Pentikäinen Pia	x	
Rautiainen Merja		
Semi Matti	x	
Tuppurainen Jukka	x	
Uljonen Henri	x	
YHTEENSÄ	10	

§ 3**Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 3

Pohjois-Savon liiton hallintosäännön 69 §:n 3 momentin mukaan kutsu maakuntavaltuuston kokoukseen on lähetettävä vähintään 14 päivää ennen kokousta erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Kokouksesta on annettava yleisesti tieto jäsenkuntien julkisten kuulutusten ilmoitustauluilla. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Perussopimuksen 17 §:n mukaan maakuntavaltuusto on päätösvaltainen, kun kaksi kolmasosaa jäsenistä (vähintään 37 jäsentä) on saapuvilla.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 23.5.2022. Lisäksi maakuntavaltuuston kokouksen ajankohdasta ja paikasta on tiedotettu 23.5.2022 Savon Sanomissa, 22.5.2022 Iisalmen Sanomissa ja Warkauden lehdessä.

Puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnäolevat varavaltuutetut.

**Päätös-
ehdotus**

Maakuntavaltuusto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

§ 4 Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 4

Maakuntavaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla erikseen sitä varten valittua valtuutettua, jollei maakuntavaltuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla.

**Päätös-
ehdotus**

Maakuntavaltuusto valitsee kaksi jäsentään pöytäkirjantarkastajiksi, jotka tarvittaessa toimivat ääntenlaskijoina.

Päätös

Maakuntavaltuusto valitsi yksimielisesti pöytäkirjantarkastajiksi Merja Tuovisen ja Anne Kekkosen, jotka toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina.

§ 5

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 5

**Päätös-
ehdotus**

Maakuntavaltuusto hyväksyy kokouksen asialistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

§ 6 Maakuntajohtajan yleisesittelypuheenvuoro ja ajankohtaiskatsaus

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 6

Maakuntajohtaja Marko Korhonen tarkastelee maakunnan ja Pohjois-Savon liiton kannalta ajankohtaisia asioita sekä suorittaa esityslistan asioiden yleisesittelyn.

**Päätös-
ehdotus**

Maakuntavaltuusto merkitsee tiedokseen maakuntajohtajan ajankohtaiskatsauksen ja esityslistan asioiden yleisesittelyn.

Päätös

Maakuntavaltuusto merkitsi tiedokseen maakuntajohtajan tilannekatsauksen ja esityslistan asioiden yleisesittelyn.

Pöytäkirjamerkintä

Terhi Holm oli poissa klo 11.29-11.31 välisen ajan tämän asian käsittelyn aikana.

§ 7 Tilinpäätös vuodelta 2021

Maakuntahallitus 28.3.2022 § 41

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 7

Asianumero PSL/124/00.01.02.01/2022

Tarkastuslautakunta on käsitellyt asiaa kokouksissaan 24.3.2022 § 25 ja 13.5.2022 § 55.

Tarkastuslautakunta päätti:

1. Saattaa tilintarkastuskertomuksen maakuntavaltuustolle tiedoksi kokoukseen 6.6.2022.
2. Saattaa tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomus maakuntavaltuuston käsiteltäväksi ja
3. esittää maakuntavaltuustolle, että Pohjois-Savon liiton vuoden 2021 tilinpäätös hyväksytään ja kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja päävastuualueen johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2021.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus on liitteenä.

**Päätös-
ehdotus**

Maakuntavaltuusto päättää:

1. Merkitä tilintarkastuskertomuksen tietoon saatetuksi.
2. Käsitellä arviointikertomuksen ja päättää mahdollisista toimenpiteistä.
3. Hyväksyä Pohjois-Savon liiton vuoden 2021 tilinpäätöksen ja myöntää kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja päävastuualueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.-31.12.2021.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti**Liitteet** Tilintarkastuskertomus 2021
Arviointikertomus 2021
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2021
Tilinpäätös 2021**Päätöshistoria:****Maakuntahallitus 28.3.2022 § 41**

Pohjois-Savon liiton jäsenkunnat maksoivat tilivuonna maksuosuuksia liiton varsinaiseen toimintaan (luottamushenkilöhallintoon, hallintoon ja osittain rakennerahastoon) 2.426.879,00 €, joka on n. 1,8 %:n enemmän kuin v. 2020. Muutos johtuu yksistään Joroisten kunnan maksuosuudesta. Lisäksi jäsenkunnat maksoivat Pohjois-Savon kehittämisrahastoon 264.807,00 €. Liiton kokonaistuotot suurenvat edellisvuodesta n. 13,9 % johtuen pääosin projektien osuuden lisäyksestä. Kokonaiskulut suurenvat edellisvuodesta vastaavasti n. 15,2 % projektien osuuden lisäyksestä johtuen. Taseen loppusumma on 8.481.758,02 € (edellisvuonna 10.571.943,09 €). Ero johtuu toimeksiantojen muutoksesta. Omavaraisuusaste 14,75 % oli hieman ylemmällä tasolla kuin edellisenä vuonna (10,13 %).

Tuloslaskelma 31.12.2021 (koko liitto)

Toimintatuotot	4.015.109,43
Toimintakulut	-3.875.454,35
Toimintakate	139.655,08
Rahoitustuotot	1.373,18
Rahoituskulut	-110,35
Vuosikate = Tilikauden tulos ennen rahastosiirtoja	140.917,91
Siirto Pohjois-Savon kehittämisrahastosta	21.205,00
Tilikauden tulos rahastosiirtojen jälkeen	162.122,91
Tilikauden ylijäämä	162.122,91

Esityslistan liitteenä on tilinpäätös, joka sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisen, tilinpäätöslaskelmat, tilinpäätöksen liitetiedot, luettelon käytetyistä kirjanpitokirjoista, tositelajeista ja niiden säilytystavoista, tilinpäätöksen allekirjoituksen ja tilinpäätösmerkinnän sekä liitteet. Yksityiskohtaisemmat numeeriset ja toiminnalliset tiedot ilmenevät liitteistä.

Esityslistan liitteenä on yksityiskohtaisempi vuosiraportti päävastuualueiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta v. 2021.

Kuntalain mukaan maakuntahallituksen on tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Mkj:n ehdotus

Maakuntahallitus hyväksyy ja allekirjoittaa vuoden 2021 tilinpäätöksen ja esittää sen maakuntavaltuustolle käsiteltäväksi. Tilinpäätöksen 2021 mukaan tilikauden tulos ennen rahastosiirtoja on 140.917,91 €. Kun tulokseen lisätään siirto Pohjois-Savon kehittämisrahastosta 21.205,00 €, tilikauden ylijäämäksi muodostuu 162.122,91 €. Maakuntahallitus esittää ylijäämän 162.122,91 € siirtämistä omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämätillille. Lisäksi

maakuntahallitus päättää jättää tilinpäätöksen vuodelta 2021 tilintarkastajan tarkastettavaksi.

Päätös Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2021
Tilinpäätös 2021

Keskus 020 743 2920
Faksi 020 743 2935
www.bdo.fi

BDO Auditor Oy
Vattuniemenranta 2
00210 Helsinki

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2021

Pohjois-Savon liiton maakuntavaltuustolle

Olemme tarkastaneet Pohjois-Savon liiton hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen.

Kuntayhtymän hallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kuntayhtymän hallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kuntayhtymän hallinnosta ja taloushoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus ja johtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyn selonteon. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kuntayhtymän sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja maakuntavaltuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja maakuntavaltuuston päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty olennaisilta osin asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kuntayhtymän tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kuopiossa 13. toukokuuta 2022

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tiina Lind'.

Tiina Lind
JHT, KHT

Pohjois-Savon liitto

Arviointikertomus 2021

Maakuntavaltuustolle 6.6.2022

13.5.2022

Sisällys

1 Tarkastuslautakunnan tehtävät, kokoonpano ja työskentely	2
2 Vuoden 2021 toiminnan arviointimenetelmät	3
3 Toiminnallisten tavoitteiden arviointi: aluekehitystehtävät	4
4 Toiminnallisten tavoitteiden arviointi: alueiden käyttö	4
5 Toiminnallisten tavoitteiden arviointi: hallinto	4
6 Taloudellisten tavoitteiden arviointi.....	5
7 Arvioinnin yhteenveto ja kehittämistavoitteet	5

13.5.2022

1 Tarkastuslautakunnan tehtävät, kokoonpano ja työskentely

Kuntalain 121 §:n mukaan maakuntavaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

1. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava maakuntavaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä
2. arvioitava, ovatko maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
3. Lautakunnan tulee arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää.
4. Lautakunnan tulee valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset tiedoksi maakuntavaltuustolle.
5. Lautakunnan tulee valmistella maakuntahallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Pohjois-Savon liiton hallintosäännön 55 §:n mukaan lautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.
2. Huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta antaa maakuntavaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään maakuntavaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Arviointivuonna toimi kaksi eri tarkastuslautakuntaa, toimikautensa 26.9.2021 päättänyt lautakunta (2017–2021):

Varsinainen jäsen	
Ruotsalainen Olavi, pj.	Hynninen Erkki
Kananen Hannu, vpj.	Roponen Lauri
Oksman Merja	Hirvasoja Marjariina
Kainulainen Helena	Simpanen Mia
Puurunen Kirsti	Pitkänen Henna

Toimikautensa päättänyt lautakunta kokoontui kertomusvuonna seitsemän kertaa. Tarkastuslautakunta perehtyi tehtäviin kuulemalla päävastuualueen vastaavia viranhaltijoita ja päälliköitä sekä tilintarkastajaa. Lisäksi käsiteltävinä asioina ovat olleet mm. tilinpäätös 2020, hanketarkastus, arviointikertomuksen laatiminen, sidonnaisuusilmoitusten käsittely ja tilintarkastuspalveluiden kilpailuttaminen.

Maakuntavaltuuston 27.9.2021 valitsema uusi lautakunta (2021–2025):

Varsinainen jäsen	
Ruotsalainen Olavi, pj.	Lahtinen Timo
Kautto Jani, vpj.	Kukkonen Eero
Oksman Merja	Kastari Tuija
Piiparinen Auli	Pulkka Maria
Väänänen Harri	Turpeinen Tero

13.5.2022

Uusi lautakunta kokoontui kertomusvuonna kolme kertaa. Tarkastuslautakunta perehtyi tehtäviin kuulemalla maakuntajohtajaa, aluekehitysjohtajaa, tilintarkastajaa sekä POSOTE20-hankkeen hankejohtajaa. Käsiteltävinä asioina ovat olleet lisäksi lautakunnan arvioinnin työohjelman laatiminen, talousarvion 2022 valmistelu ja sidonnaisuusilmoitusten käsittely.

Liiton tilintarkastusyhteisönä on toiminut maakuntavaltuuston 17.11.2020 päätöksen mukaisesti vuonna 2021 BDO Audiator Oy. Kertomusvuonna 2021 tilintarkastajana toimi KHT, JHT Tiina Lind. Lautakunta kilpailutti tilintarkastuspalvelut vuosille 2022–2025 ja maakuntavaltuuston 27.9.2021 päätöksen mukaisesti tilintarkastusyhteisöksi valittiin KPMG Oy. Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut taloussihteeri Eila Roivainen.

Tarkastuslautakunta 2021-2025: Vasemmalta Jani Kautto, vpj., Olavi Ruotsalainen, pj., Eila Roivainen, sihteeri, Merja Oksman, jäsen. Kuvasta puuttuvat jäsenet Auli Piiparinen ja Harri Väänänen.

2 Vuoden 2021 toiminnan arviointimenetelmät

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointitoiminnan perusteeksi valtuustokautta 2021–2025 koskevan arviointisuunnitelman sekä vuosittaisen erillisen työohjelman, jossa on suunniteltu ja aikataulutettu arviointityöhön liittyvät ajankohtaisten asioiden ja liiton toiminnan seuraamiseen liittyvät yksilöidyt asiakokonaisuudet. Työohjelmaa on päivitetty vuoden aikana vastaamaan tarpeiden mukaisia muutoksia esim. liiton uusien rekrytointien tai esille tulleiden merkittävien liiton toimintaan ja toimintaympäristöön vaikuttavien asioiden osalta.

Tarkastuslautakunta on kuullut kokousten yhteydessä liiton henkilökuntaa: viranhaltijoita, päälliköitä sekä liiton muita asiantuntijoita ja projektien vastuhenkilöitä. Lautakunta on kuullut säännöllisesti arviointivuoden aikana tilintarkastajan raportointia tilintarkastukseen ja mahdollisiin tarkastushavaintoihin liittyen.

Tarkastuslautakunta on tutustunut liiton talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan 2021, osavuosisraporttiin 2021 ja tilinpäätös 2021 ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen -asiakirjaan. Arviointi perustuu pääosin kuulemisista ja em. asiakirjoista saatuihin tietoihin.

13.5.2022

Tarkastuslautakunta on tehnyt arviointikäynnin vuosittain vähintään yhteen liiton rahoittamaan EAKR-hankkeeseen. Vuonna 2021 lautakunta tutustui ja arvioi Pohjois-Savon Lakeland 2 -hankkeen toimintaa, jonka päätoteuttaja on Kehitysyhtiö Savogrow Oy ja osatoteuttaja Savonia-ammattikorkeakoulu Oy.

Tarkastuslautakunnan uusia jäseniä on osallistunut syksyllä 2021 järjestettyyn Maakuntaliittojen tarkastuslautakuntien koulutuspäivään. Koulutuksiin ja verkostoitumistilaisuuksiin muiden liittojen lautakuntien kanssa osallistutaan mahdollisuuksien mukaan ja näistä tilaisuuksista saatua tietoa hyödynnetään arviointityössä.

3 Toiminnallisten tavoitteiden arviointi: aluekehitystehtävät

Pohjois-Savon Liiton aluekehitystyöllä on merkittävä rooli aluekehitysvastuun toteuttamisessa ja lakisääteisten aluekehitystehtävien toimeenpanossa. Aluekehitys edistää maakunnan elinvoimaa, kasvua ja kilpailukykyä maakuntasuunnitelman ja -ohjelman linjausten mukaisesti. Pohjois-Savon liitto myönsi vuonna 2021 alueellisille kehittämis- ja investointihankkeille tukea yhteensä 7,35 milj. euroa, pääosin Pohjois-Savon kehittämisen kärkialoille. Eniten tukea myönnettiin kone- ja energiatekniikan toimialalle, muut kehittämissen kärkialat ovat elintarvikkeet, puunjalostus, hyvinvointitekniologia, matkailu sekä vesi- ja biojalostus.

Yksittäisistä hankkeista eniten tukea saivat Itä-Suomen yliopiston Materiaalien pinta-analytiikan uusi ulottuvuus, DeepSurface 1 -investointihanke 0,5 milj. euroa ja Bioturvaton 3 - toimintaympäristön kehittäminen rokotetuotannon turvaamiseksi -investointihanke 0,49 milj. euroa. Edellisenä vuonna myönnettyjen hanketukien määrä oli 9,3 milj. euroa.

Tarkastuslautakunta tutustui Kehitysyhtiö Savogrow Oy:n ja Savonia-ammattikorkeakoulu Oy:n toteuttamaan Pohjois-Savon Lakeland 2 -hankkeen toimintaan teams-yhteydellä järjestetyssä hanketarkastuksessa 16.3.2021. Lautakunta totesi hankkeen tarpeellisuuden, yhteistyön tärkeyden eri toimijoiden kesken, jatkuvuuden turvaamisen ja piti tärkeänä myös matkailualan opetustyön esille nostamisen.

Lautakunta on kuullut aluekehityspäällikkö Jari Jääskeläisen esitystä liittyen väestökehitykseen ja Pohjois-Savon maakuntaohjelman väestötavoitteeseen vuoteen 2040. Pohjois-Savon asukasmäärä 31.12.2020 oli 248 265 ja 31.12.2021 ennakkotiedon mukaisesti 248 396 asukasta eli asukasmäärä on hieman kasvanut.

4 Toiminnallisten tavoitteiden arviointi: alueiden käyttö

Vuoden 2021 osalta Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 kaavaprosessin vaiheessa vertaileva vaikutusten arviointi on viety onnistuneesti eteenpäin. Kaavaprosessi on edennyt niin, että maakuntakaavan luonnokset on pystytty käsittelemään vuoden 2021 lopulla maakuntahallituksessa huolimatta henkilöstöresurssien niukkuudesta.

5 Toiminnallisten tavoitteiden arviointi: hallinto

Hallinnon päävastuualue on toiminut maakuntavaltuuston, maakuntahallituksen, maakuntahallituksen työjaoston ja tarkastuslautakunnan asioiden valmistelussa suunnitellusti. Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) ja sen sihteeristö sekä eri työryhmät osallistuivat omalla panoksellaan asioiden valmisteluun.

COVID-19-pandemian takia on jatkettu edelleen soveltuvien osien toimintakäytäntöjä etäyhteyksin viranhaltijatyöskentelyssä ja kokouskäytännöissä. Uusille luottamushenkilöille järjestettiin kolmen eri

13.5.2022

koulutustilaisuuden perehdyttämiskokonaisuus pääosin teams-yhteyksin syksyllä. Liiton toimiston osalta jatkuvasta etätyömahdollisuudesta 2 pv/vk on tehty päätös alkaen 1.8.2021.

Toimintavuoden aikana Joroinen liittyi osaksi Pohjois-Savon maakuntaa 1.1.2021. Joroisten hyväksyminen Pohjois-Savon liiton jäsenkunnaksi ei tapahtunut muodollisesti aivan suunnitellusti, minkä vuoksi jouduttiin pitämään ylimääräinen maakuntavaltuuston kokous.

6 Taloudellisten tavoitteiden arviointi

Vuoden 2021 talousarviossa arvioitiin tilikauden alijäämäksi -29.037 €. Tilikauden tulokseksi muodostui 140.918 € ylijäämä. Kun siihen lisättiin siirto Pohjois-Savon kehittämisrahastosta 21.205 €, tilikauden ylijäämäksi muodostui 162.123 €. Maakuntahallitus esittää valtuustolle em. ylijäämän siirtämistä omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämätilille. Liiton taseen ylijäämä on tällöin yhteensä n. 1.2 M€.

Liiton kokonaistuotot suurenvat edellisvuodesta n. 13,9 %. Kokonaiskulut suurenvat edellisvuodesta n. 15,2 %. Tuottojen ja kulujen suureneminen johtui pääosin projektien osuuden lisäyksestä. Kunnilta perittiin varsinaiseen toimintaan 1,8 % enemmän kuin edellisvuonna, uutena lisäyksenä Joroisten maksuosuus ja Pohjois-Savon kehittämisrahastoon vastaavasti 1.8 % enemmän samasta syystä.

Koronan vaikutus näkyi edelleen liiton taloudessa edellisen vuoden tapaan syntyneinä kustannussäästöinä. Säästöillä on mahdollistettu rekrytointeja, liiton strategiatyötä ja henkilöstön työhyvinvoinnin kehitystyötä. Positiivista on, että jäsenkuntien maksuosuudet ovat pysyneet edellisen vuoden tasolla.

Lautakunta on saanut tilintarkastajan toimittaman loppuraportin 13.5.2022 ja käsitellyt tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2021.

7 Arvioinnin yhteenveto ja kehittämistavoitteet

Maakuntaliiton toiminta perustuu suurelta osin edunajamiseen ja sitä kautta asioihin vaikuttamiseen. Tulokset näkyvät parhaimmillaan eri organisaatioiden päätöksenteon kautta maakunnan positiivisessa kehityksessä pidemmällä kuin yhden toimintavuoden ajanjaksolla.

Maakuntahallitus on kokouksessaan 28.3.2022 hyväksynyt vuoden 2021 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Lisäksi erillisessä Toiminnallisten tavoitteiden toteutumien päävastuualueittain 2021 -asiakirjassa on raportoitu tarkemmin talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Tilinpäätös ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen päävastuualueittain asiakirjat kertovat seikkaperäisesti ja valaisevasti Pohjois-Savon liiton toiminnasta vuonna 2021.

Poikkeuksellisissa olosuhteissa toimimisesta huolimatta asiat on pystytty hoitamaan tehokkaasti etäyhteyksin. Etätyömahdollisuus on toisaalta tuonut joustavuutta työskentelyyn. Pohjois-Savon liitto on ollut edelleen aktiivinen toimija usealla edunajamisen sektorilla ja tarjonnut paljon tietoa kuntien luottamushenkilöille, viranhaltijoille ja eri sidosryhmille. Liiton toiminnassa on ollut merkityksellinen edunajamisvuosi sekä kotimaisissa että EU-asioissa.

Tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin perusteella maakuntaliiton toiminnassa on noudatettu maakuntavaltuuston hyväksymää talousarviota ja asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Toteutumatiedot on esitetty riittävän täsmällisesti tilinpäätöksessä 2021.

13.5.2022

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan yhteyspäällikön tehtävän perustaminen on ollut onnistunut ratkaisu ja lisäresurssi yhteydenpidossa ja edunvalvonnassa eri tahoihin kansainvälisesti ja kansallisesti.

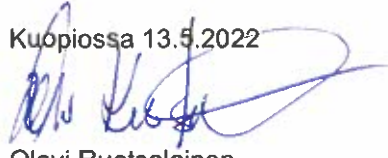
Vuoden 2021 aikana Pohjois-Savon liitto onnistui valtakunnallisesti edunajamisessa erinomaisesti, esimerkiksi rakennerahastovarojen jakoon liittyvässä ratkaisussa.

Tarkastuslautakunnan v. 2020 arviointikertomuksessa asettamissa tavoitteissa on mainittu Pohjois-Savon sairastavuusindeksin olevan koko maan korkein ja väestön ikärakenteen vanhusvoittoinen, jolloin kunnille jäävien ja hyvinvointialueille siirtyvien hyvinvointipalveluiden rajapinnan huomioiminen tulevissa ratkaisuissa on edelleen ajankohtainen tavoite tuleville vuosille. Samoin kuin maakunnan liikenteellinen saavutettavuus huomioiden myös tietoliikenneyhteydet.

Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä viestintää ja tiedotusta Pohjois-Savon liiton roolin kirkastamiseksi ja tunnettuuden lisäämiseksi.

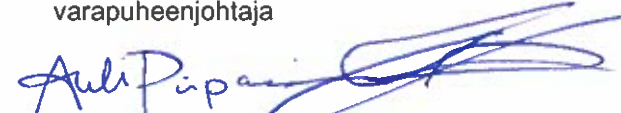
Tarkastuslautakunta kiittää maakuntaliiton toimielimiä ja henkilöstöä sen toiminnasta valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamisesta sekä maakunnan asukkaiden, kuntien ja elinkeinoelämän parhaaksi tehdystä työstä.

Kuopiossa 13.5.2022

Olavi Ruotsalainen
puheenjohtaja

Jani Kautto
varapuheenjohtaja

Merja Oksman
jäsen

Auli Piiparinen
jäsen

Harri Väänänen
jäsen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen pää-vastuualueittain 2021

Maakuntahallitus 28.3.2022

Sisällys

ALUEKEHITYKSEN PÄÄVASTUUALUE	4
ALUEIDENKÄYTÖN PÄÄVASTUUALUE	13
HALLINNON PÄÄVASTUUALUE.....	18

Raportointi 1.1.–31.12.2021

Tavoitteet	Toimenpiteet	Tilanne 31.12.2021	Mittari
Edistetään maakunnan kasvua kilpailukykyä maakuntasuunnitelman ja -ohjelman linjausten mukaisesti.	Aktivoidaan Pohjois-Savon kuntia, oppilaitoksia ja elinkeinoelämää sekä muita maakunnankehittymisen kannalta keskeisiä tahoja ja maakunnan yhteisen kehittämisstrategian (maakuntasuunnitelman ja -ohjelman 2018–21) linjausten toteuttamisessa ja sitä kautta edistetään Pohjois-Savon kasvua ja kilpailukykyä. Jatketaan maakunnan kehittämistavoitteita toteuttavaa innovaatiokeskittymien yhteistyömallin ja tehostuvan markkinoinnin vahvistamista. Tavoitteena ovat toimivat tki-palvelut ja prosessit yrityksille ja muille tahoille sekä sen myötä syntyvät uudet tuotteet, liiketoimintamahdollisuudet ja kestävä kasvu.	Maakunnan nykytilaa sekä kehittämistarpeita on esitelty järjestetyissä tapaamisissa mm. elinkeinoelämän ja oppilaitosten sekä kuntakentän kanssa sekä kannustettu EU- ja kansallisten tukien hyödyntämiseen kehittämistyössä. Kannustettu eri biokaasuhankkeiden toimijoita keskinäiseen yhteistyöhön maatalouden ja teollisuuden biokaasun tuotannon, käytön ja jakelun kehittämisessä. Teemassa on käynnistetty kehittämishankkeita ja tavoitteet ovat mukana maakunnan JTF-toimenpideohjelman valmisteluissa. Elinkeinoelämän kansainvälistämistä tukevaa työtä on jatkettu Pohjois-Savon liiton hallinnoimassa Verkostotoiminnasta kasvua (VERKA) -hankkeessa, mm. valmistelemalla maakunnan kehittämiskärkien esitysmateriaalia sekä laatimalla yhteistyössä sidosryhmien kanssa maakunnan kansainvälistymissuunnitelma. Ohjattu työ- ja elinkeinoministeriöltä saatu Silta-rahoitus (500.000 €) TKI-ekosysteemien asiakaspalvelujen käytäntöjen kehittämiseen jaaktivoitu kehittämistoiminnan käynnistyminen. Hankkeessa linkitetään Pohjois-Savon yrityksiä palvelevat TKI-ekosysteemit kansainvälisiin verkostoihin.	Maakunnan kehitystä seurataan ja raportoidaan vuosittain laadittavan maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman yhteydessä (työllisyys, tk-volyymi jne.) Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelma päivitettiin syksyllä 2021. Sen mukaan maakunnan väestönkehitys on kääntynyt vuonna 2021 positiiviseksi koronapandemian aiheuttaman muutto-liikkeen piristymisen myötä. Työttömien määrä on vuonna 2021 laskenut. Tämänhetkiset huolenaiheet kohdistuvat kaikilla seuduilla ja lähes kaikilla toimialoilla osaavan työvoiman saatavuuteen. TKI-rahoituksen määrässä Pohjois-Savolla on vielä parannettavaa. Maakunnan osuus koko maan TKI-rahoituksesta on pysynyt viime vuodet 2,9 %:ssa. Lisäksi taloudellinen tilanne raportoidaan aluetalouskatsauksessa (2 krt./v) ja erillisissä rahoitustiedotteissa. Aluetalouskatsaus vuodelta 2020 valmistui toukokuussa 2021. Aluetalousindikaattorien valossa (vienti, liikevaihto), Pohjois-Savo sijoittui kärkipäähän maakuntien välisessä vertailussa vuonna 2020. Pohjois-Savossa yritysten liikevaihto laski 0,4% ja koko maassa 4,3%. Pohjois-Savon vienti laski 2,8% vuonna 2020, kun edellisenä vuonna vienti oli vielä hyvässä 10,5%:n kasvussa. Viennin arvo, 2,2 mrd. €, oli silti v. 2020 toiseksi korkein seurantakaudella 2006–2020. Koko maassa vienti heikkeni 7,6% Palkkasumman kymmenen vuotta jatkunut kasvu pysähtyi vuonna 2020. Palkkasumman kehityksessä näkyy työllisyyslanteen heikkeneminen. Pohjois-Savon palkkasumma laski 0,8% jakoko maan 0,4%.

	Suunnataan kehittämisrahoitusta ja edunajamista maakuntaohjelman tavoitteita tukeviin kohteisiin. Kehittämisen painopisteet linjataan laadittavassa maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmassa, joka on samalla Pohjois-Savon elpymissuunnitelma, uuden kasvun suunnitelma.	Syksyllä 2020 laadittu Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelma (UKS) 2020–2022 on linjannut EU- ja kansallisten tukien kohdistamista maakunnassa. Rahoitetuilla hankkeilla on edistetty mm. UKS:n kärkihankkeita terveydenhuollon datan hyödyntämiseksi, maakunnan rokotetuotannon kehittämistä, vesiteknologian liiketoimintaa sekä biojalostuksen uusien mahdollisuuksien hyödyntämistä. Samoin matkailun ja muun yritystoiminnan liiketoimintamahdollisuuksien kehittämistä on tuettu. Syksyllä 2021 valmisteltiin ja hyväksyttiin (MYR ja MKH 22.11.2021) <i>Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelma 2022-2023</i> (maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma). Suunnitelmaan on koottu ne toimenpiteet, joita tulee kahden seuraavan vuoden aikana toteuttaa, mm. elinkeinoelämän kilpailukyvyyn tukemiseksi, työttömien tukemiseksi, osaamisen kasvattamiseksi sekä väestön hyvinvoinnin parantamiseksi. Asiakirja valmisteltiin laajassa yhteistyössä.	Vuoden 2021 alkuvuoden tiedot aluetalouden osalta saatiin syksyllä 2021. Sen mukaan Pohjois-Savon aluetalous oli palannut kasvu-uralle koronan aiheuttaman kuopan jälkeen. Koko maassa tilanne on samansuuntainen. Pohjois-Savossa kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto, vienti ja palkkasumma nousivat alkuvuonna euromääräisesti jo koronaa edeltäneen tason yli. Koko maassa liikevaihto ja palkkasumma ylittivät tammi-kesäkuun jaksolla koronaa edeltäneen tason, mutta vienti jäi vielä hieman jälkeeseen. <i>Rahoituksen kohdentumista seurataan ja arvioidaan maakuntaohjelman seurantaraportissa.</i> Alkuvuonna 2021 laadittiin voimassa olevan maakuntaohjelman 2018–2021 seurantaraportti, joka käsitti vuosien 2018–2020 tuen kohdistumisen painopisteitä ja innovaatiokärkiin. Raportin mukaan vuosina 2018–2020 Pohjois-Savoon kohdistunut rahoitus oli yhteensä 324 M€ (250 M€). Kun siitä poistetaan perusväylän tienpidon rahoitus, maakunnan elinkeinopoliittisiin kärkiin kohdistui noin 144 M€ (67 %). Rahoitus on painottunut vahvasti kone- ja energiateknologiaan (n. 52,3 M€). Hyvinvointiteknologian painoarvo on viime vuoden tietojen perusteella kasvussa (43,4 M€). Elintarvikealan kehittämiseen on vuosina 2018–2020 kohdistunut rahoitusta noin 24,4 M€. Matkailun kehittämistoiminta aktivoitui vuonna 2018 ja vuosien 2018–20 rahoitus oli 10,4 M€. Läpileikkäviin teemoihin (vesi- ja biojalostus) on kohdennettu rahoitusta 7,6 milj. €. Tästä noin 2/3 on vesiosaamisen ja –teknologian osuus. Maakuntaohjelma on siis selkeästi ohjannut alueellisen kehittämistuen kohdentamista maakuntavaltuuston päättämille painoaloille.
--	---	---	--

	Maakunnan koronavirustilasta toipumista tuetaan kohdistamalla EU- ja kansallista rahoitusta Pohjois-Savon uuden kasvun 2020–2022suunnitelman linjausten mukaisesti.	Pohjois-Savon maakunnan yhteistyöryhmä kokoontui vuoden aikana 8 kertaa ja sihteeristö 11 kertaa. MYR:n ja sihteeristön kokouksissa käsiteltiin Pohjois-Savon liitolle ja ELY-keskukselle osoitettuja EAKR- ja ESR -hankkeita. Lisäksi kokouksissa käsiteltiin mm. REACT- EU rahoitus suunnitelmaa ja -hakua, maakuntaohjelman valmistelua ja sen teemoja, ohjelmakauden 2021–2027 käynnistymistä, hyväksyttiin Pohjois-Savon ilmastotiekartta ja kuultiin katsaukset mm. Pohjois-Savon maaseutuohjelman valmistelusta, maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmasta ja maakuntakaavasta. Syksyllä nimettiin uusi MYR:n kokoonpano ja perehdytettiin jäseniä lainsäädäntöön ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmaan. Keväällä 2020 perustettu Yrittäjien ystävät -ryhmä, jossa on laajasti edustettuina elinkeinoelämä ja rahoittajat, on ollut tukena koronatoimenpiteitä valmisteltaessa. Osana käynnissä olevaa rakennerahasto-ohjelmaa keväällä 2021 toteutettiin koronaelpymiseen kohdennettu REACT-EU -teemahaku. REACT-EU on lisärahoitusta käynnissä olevaan ohjelmaan ja sillä tuetaan COVID-19-pandemian aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamista ja pohjustetaan talouden vihreää, digitaalista ja palautumiskykyä tukevaa elpymistä. Lisäksi voidaan tukea terveydenhoidon uusien tuotteiden ja innovaatioiden nopeaa kehittämistä. Lisäksi käynnissä oli jatkuva haku kohdistuen EAKR:n perus-	Rakennerahastojen toteutusta seurataan hallintoviranomaisen (TEM) valmistelemien seurantaraporttien pohjalta. Toukokuussa 2021 valmistui TEM:n kokoama Suomen rakennerahasto-ohjelman vuosiraportti 2020. Pohjois-Savoa koskevien tietojen mukaan rakennerahasto- ohjelman toteutus on edennyt maakunnassa tehokkaasti; rahoituksen kysyntä ja myönnetyn tuen määrä ovat säilyneet korkealla tasolla. Tukea kohdistettiin pääosin Pohjois-Savon älykkään erikoistumisen aloille. Rakennerahasto-ohjelman rahoittajien kesken tehtiin tiivistä yhteistyötä mm. hankevalmistelun yhteensovituksella, arvioimalla toimintalinjoittain valtuuksien käyttöä ja hankkeiden tuloksia sekä toteuttamalla yhteisiä tilaisuuksia maakunnan kehittäjille. Rakennerahasto-ohjelman vaikuttavuudesta Pohjois-Savossa teetetään ohjelmakauden lopussa lisäksi ulkopuolinen arvio. Valmistelu käynnistyy syksyllä. Tuen käytöstä ja vaikuttavuudesta raportoidaan työ- ja elinkeinoministeriölle sekä puolivuositain julkaitavassa Pohjois-Savon rahoitustiedotteessa. Maailmanlaajuisen koronaviruksen käynnistyttyä saatiin käyttöön sekä kansallista että EU:n elpymisrahoitusta, jolla oli tarkoitus estää koronapandemian haitallisia vaikutuksia sekä tukea elpymistä. Pohjois-Savon liitto valmisteli syksyllä seurantatiedon myönnetyn tuen kohdentumisesta uuden kasvun suunnitelman painopisteille. Tehdyn selvityksen mukaan Pohjois-Savossa rahoitettiin 6/2020 ja 12/2021 välisenä aikana hankkeita yhteensä reilun 7,7 miljoonan euron edestä. Hank
--	---	---	---

		rahoitukseen. Kaikki kehittämisrahoitus kohdennetaan Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelman (UKS) tavoitteiden edistämiseen. UKS:aan on koottu mm. kärkihankekokonaisuudet, joihin REACT-EU tukea kohdennettiin kolmelle hankkeelle: 1) Rokotekehittämisen toimintaympäristöä kehitetään tukemaan kansallista huoltovarmuutta pystyttämällä erittäin tehokkaan eristystason laboratorio, jossa voidaan käsitellä suurta vaaraa ihmisille, eläimille, ympäristölle tai yhteiskunnalle aiheuttavia biologisia tekijöitä. Se mahdollistaa rokoteaihioiden prekliiniset testaukset ja tki-toimintaa. 2) Älykkäiden vesijärjestelmien kehittämiseksi luodaan uusi kokeilu ympäristö, missä Kuopion Savilahden alueelle rajatusta vesi- ja jätevesiverkostosta tehdään kehittämisalusta uudelle tekniikalle, ohjelmistoille ja älykkäille järjestelmille. Vesiverkostoa rakennettaessa sinne upotetaan mm. mittaus- ja säätölaitteistoa ja dataverkkoa. Tämä aluemitäusjärjestelmä mahdollistaa uutta vesialaan liittyvää kasvua. 3) Lisäksi vihreän kasvun tueksi edistetään biokaasun tuotantoa lypsy- karjataloilla. Hankerahoituksen turvin luodaan teknistaloudellinen ja kestävä konsepti biokaasun tuottamiseksi karjanlannasta. Maatilojen tulevien investointien edistämiseksi ja tukemiseksi luodaan mm.vaihtoehtoisia biokaasun tuottamisen toimintamalleja ja tuotetaan tietoa kansallisista ohjauskeinoista. Vuonna 2021 myönnettiin EAKR-tukea kaikkiaan 21 hankkeelle 5,28 milj.€ (kokonaiskustannukset 7,00 milj.€).	keiden kokonaiskustannukset olivat yhteensä reilut 13 miljoonaa euroa. Hankkeet jaoteltiin Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelman 2020–2022 mukaisesti maakunnan elvytyksen kärkihankekokonaisuuksiin, elvytyksen muihin painopisteisiin (TL1-TL4), sekä uuden kasvun suunnitelman ulkopuolelle jääviin hankkeisiin. Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelman 2020–2022 mukaisesti jaoteltuna suurimman osan rahoituksesta keräsi Pohjois-Savon kasvun ja elvytyksen muut painopisteet (yht. 4,4 miljoonaa euroa). Tähän ryhmään kuuluvat hankkeet toteuttivat toimintalinjoja 1-4, jotka ovat talouden uudistuminen, työvoiman riittävyys ja osaaminen, hyvinvointipalvelut ja hyvinvointi sekä saavutettavuus ja kestävä aluerakenne. Maakunnan elvytystoimenpiteiden kärkihankekokonaisuudet saivat Pohjois-Savon liitolta rahoitusta toiseksi eniten (yht. 2,7 miljoonaa euroa) sekä uuden kasvun suunnitelman ulkopuolelle jääneet hankkeet 660 000 euroa.
--	--	--	--

	Osana maakuntaohjelman toimeenpanoa varmistetaan <i>rakennerahastovarojen</i> täysimääräinen hyödyntäminen ja varojen oikeakohdentaminen alueellisesti vaikuttaviin hankkeisiin. Asia korostuu ohjelmakauden loppua kohti mentäessä.	Pohjois-Savon liitto ja ELY-keskus järjestivät rakennerahasto-ohjelman REACT-EU- ja kansallista elpymisrahoitusta koskevan infon 17.2.2021 maakunnan kehittäjille. Kaikissa vuoden aikana järjestetyissä infoissa kerrottiin jäljellä ja haettavina olevista rakennerahasto-ohjelman 2014–2020 varoista. Ohjelmavarojen täysimääräistä käyttöä on seurattu MYR-sihteeristössä säännöllisesti erityisesti yritysrahoituksen näkökulmasta. Business Finlandilta käyttämättä jääneet varat siirrettiin MYR:n päätöksellä ELY:n yritysrahoitukseen. Joulukuussa TEM:lle ilmoitettiin Pohjois-Savon tarve jäljellä olevista rakennerahasto-ohjelman valtuuksista. Haettavana olevasta ohjelmakauden 2014–2020 rahoituksesta tiedotettiin liiton uutiskirjeessä ja infoissa aktiivisesti vuoden aikana. Hakukuulutus on esillä rakennerahastot.fi sivustolla ja liiton verkkosivuilla.	
--	---	--	--

	Kohdennetaan <i>Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahaa (AKKE)</i> etenkin nopeita toimenpiteitä vaativiin selvitys- ja kehittämishankkeisiin sekä koronakriisistä elpymiseen. Käynnistetään uuden maakuntaohjelman (2022–25) laadinta maakuntahallituksen syksyllä 2020 hyväksymän työsuunnitelman mukaisesti. Teetettyä ulkoista nykyisen maakuntaohjelman ulkoista arviointia hyödynnetään uuden maakuntaohjelman valmistelussa. Uusi maakuntaohjelma sisältää EU:n edellyttämän älykkään erikoistumisen strategian, joka linjaa rakennerahastovarojen kohdistamista. Valmistellaan yhdessä ELY-keskuksen ja maakunnan muiden keskeisten tahojen kanssa aluekehittämiskeskusteluesitykset maakunnan kilpailukyvyn kannalta tärkeitä teemoista ja aihealueista. Keskustelut käydään ministeriöiden kanssa.	AKKE-tukea (Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen) myönnettiin 20 hankkeelle yhteensä 1,76 miljoonaa € (kokonaiskust. 2,30 miljoonaa €). <i>AKKE-verkoston rahoituksella</i> on käynnistetty lisämielinen 10 seutukaupungin innovaatioekosysteemi-verkosto, viitostien kehittämisen verkosto 27 tien varrelle sijoittuvan kunnan ja toimijan yhteistyönä sekä kansallinen ÄlyAgri-verkosto edistämään maatalous- ja teknologia-alan TKI-toiminnan edistämiseen. <i>AKKE-ekosysteemisopimus -rahoituksella</i> käynnistettiin Kuopion kaupungin ja valtion välisen ekosysteemisopimuksen toimeenpano hyvinvointiteknologian ja vesi -painopisteissä. <i>AKKE-koronaelvytys -rahoituksella</i> tuettiin selvityksiä koskien uutta yritysten innovaatorahoitusvälinettä ja ICT-osaajien tarvetta maakunnassa. <i>AKKE-perusrahoituksella</i> tuettiin mm. Tiilikkajärven kansallisuuden laajentumissuunnittelua sekä opiskelijoille suunnattuja tukitoimia lieventämään koronasta aiheutuneita haittoja. Uusi maakuntaohjelma valmisteltiin koronasta huolimatta aikataulun mukaisesti ja hyväksyttiin maakuntavaltuustossa marraskuussa 2021. Valmistelun keskustelut on käyty pääasiassa etäyhteyksin vuoden 2021 aikana. Kuitenkin kunta- ja elinkeinojohtajat pystyivät syyskuussa kokoontumaan työpajaan. Keväällä keskustelut painottuivat Kauppakamarin yritysrhymien, kehittäjäverkoston, elinkeinoorganisaatioiden, sote- ja kulttuuritoimijoiden ja eri hanketoimijoiden kanssa käytyihin valmisteluun. Kehittämislinjaukset ovat MKV:n syksyn 2020 linjauksen mukaiset. Aluekehittämiskeskusteluita ei käyty keväällä 2021, vaan ne siirtyivät pidettäväksi alkuvuodesta 2022. Keskusteluteemoiksi päätettiin ministeriöiden kanssa käydyn vuoropuhelun seurauksena: - Osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus - Luonnonvara-alan koulutuksen rahoituksen riittävyys ammatillisella toisella asteella	Keskustelujen muistiossa esitetään yhdessä sovitut asiat ja johtopäätökset. Muistio valmistuu alkuvuodesta 2022.
--	---	--	---

		b) Pendelöinnin ja joukkoliikenteen kehittäminen 2. Valtion alueellisen läsnäolon vahvistaminen Pohjois-Savossa: tutkimuskeskittymät ja elinkeinoelämän palvelut a) Tutkimuskeskittymät b) Elinkeinoelämän palvelut	
--	--	---	--

Vahvistetaan ylimaakunnallista yhteistyötä alueiden kehittämisessä.	Tehdään tiivistä edunajamisyhteistyötä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa. Itä- ja Pohjois-Suomen yhteiset edunajamisasiat esitellään maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmassa. Osallistutaan Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteiseen Elinkeinot murroksessa (ELMO) -strategian toteuttamiseen tukemalla näiden maakuntien välisten kehittämistoimenpiteiden, verkostojen ja hankkeiden syntymistä. Edistetään useamman maakunnan kumppanuuksia myös muiden maakuntien kanssa Pohjois-Savon kehittämisen kärkialoilla.	<i>Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelmassa</i> (maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma) esitetään Itä- ja Pohjois-Suomen yhteiset edunajamisasiat mm. saavutettavuuteen ja EU:n alue- ja rakennepoliittikaan liittyen. Asioita on edistetty yhteisin tapaamisiin ja kirjelmin, mm. valtioneuvoston ja EU-organisaatioiden suuntaan. Samoin Itä-Suomen ja Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnat edistävät yhteisiä asioita kannanotoin. ELMO-yhteistyössä on tuotettu raportit 1) Veden ja veden kiertotalouden arvoketjuista IP-alueella 2) elintarvikealan arvoketjuista sekä 3) viestintää var-ten graafit IP-alueen akkumateriaalien ja -osaamisen arvoketjuista. Vesitoimialalla on rakennettu yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan kanssamerkittävää eurooppalaista yhteistyötä eurooppalaisten kärkiosaajien kanssa. Ylimaakunnallinen yhteistyö vesialalla on laajentunut, kattaen Pohjois-Pohjanmaan lisäksi mm. Kainuun ja Etelä-Savon. ELMO-yhteistyöllä on saavutettu kahdeksan tunnistettua konkreettista tulosta: 1) yrityspilotin toteuttaminen antoi pilotoi uutta rahoitusvälinettä yritysten tki-toimintaan, 2) 26 järjestettyä tilaisuutta ovat tarjonneet runsaasti tietoa elinkeinoelämän kehittämiseksi ja kv-verkottumisen edistämiseksi, 3) IP-alueen innovaatioalustat on koottu yhteiseen haku-koneeseen https://elmoenf.eu/fi/, 4) klustereiden kehittymistä on tuettu eri keinoin, 5) neljä keskeistä IP-alueen yhteistä arvoketjua on dokumentoitu, 6) IP-alueen näkyvyys kv-tasolla parantunut, 7) IP-alueelle luotu yhteinen viestintäaineisto ja -brändi ja 8) ELMO on tiivistänyt maakuntien yhteistyötä merkittävästi. ELMOn toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi laadittiin uusi EAKR-hakemus, joka jätettiin Pohjois-Savon liittoon joulukuussa 2021.	Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman seuranta. Edunajamisasioiden seurantaa ja koordinaatiota kehitetään yhteyspäällikön johdolla. Tulokset raportoidaan toimeenpanosuunnitelman laadinnan yhteydessä. Ylimaakunnalliset hankkeet ja niissä mukana olevat tahot. Pohjois-Savossa on käynnissä 12 ESR-rahoitteista ja 4 kansallista hanketta. Hankkeissa on mukana kumppaneita erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomesta, mutta myös muualta Suomesta.
--	---	---	--

Edistetään maakunnan keskeisten toimijoiden kansainvälistymistä (elinkeinoelämä, tutkimus- ja oppilaitokset, kunnat).	Parannetaan Euroopan alueiden välisten, rajat ylittävien ja muiden erillisohjelmien tunnettuutta. Autetaan kuntia, oppilaitoksia ja muita tahoja hankevalmistelussa. Tuetaan kansainvälisten kumppanuuksien löytämistä edistämällä osallistumisia maakunnan älykkään erikoistumisen mukaisiin kansainvälisiin verkostoihin, ensisijaisesti EU:n puitteissa. Yhteistyössä alueen yritysten, kansainvälistä yritystoimintaa tukevien tahojen sekä toisen ja korkea-asteen koulutustoimijoiden kanssa kuvataan mm. alueen yritysten viennin aktivointia edistävät palvelut selkeäksi palvelupoluksi sekä tunnustetaan viennin aktivoimiseen tarvittavat koulutussisällöt. Valmistellaan kansainvälistymisen yhteistoimintamalli. Edistetään Euroopan pohjoisten harvaan asuttujen alueiden (NSPA) yhteishankkeita ja vetovoimaa. Tehdään EU-tason yhteistä edunajamista.	Seurannassa on ollut erityisesti NPA-ohjelman ja Interreg Europe-ohjelman valmistelu uudelle ohjelmakaudelle 2021–2027. Kuopio Water Cluster ja DigicenterNS ovat osallistuneet eurooppalaiseen älykkään erikoistumisen teemayhteistyöhön aktiivisesti. Yhteistyön tavoitteena on kehittää alan innovatiivisia eurooppalaisiin investointiprojekteja. Uutena yhteistyöavauksena on ollut eurooppalainen Vanguard-verkosto, jossa seuraamme High Performance Production through 3D-printing sekä Smart Health -ryhmien työskentelyä. Pohjois-Savosta on kaksi uutta klusteria liittynyt eurooppalaiseen klusteritietokantaan ECCP:hen: Agri-Food Cluster Pohjois-Savo sekä Energy Cluster North Savo. Kansainvälistymisen toimintamallista on tuotettu visuaaliset kuvaukset. Vahvaa yhteistyötä tehdään Kuopion alueen kauppakamarin Export2X-projektin kanssa vientipolkujen avaamiseksi. Yhteiskoordinaatiota toimenpiteistä tehdään Ekosysteemi ja Invest&Expand -hankkeiden kanssa. NPA-ohjelman avautuneesta verkostoitumisvaiheesta on klustereille tiedotettu. NSPA-alueen yhteishankkeita ei ole syntynyt, mutta NSPA on järjestänyt etätapaamisia komission ja parlamentin edustajien kanssa liittyen EU:n arktisiin tavoitteisiin ja pohjoisten alueiden haasteisiin. NSPA-ryhmä on valmistellut kannanoton komissiolle liittyen arktiseen ulottuvuuteen.	Valmistellut kv-hankkeet, uudet kv-kumppanuudet. Tuettu neljä pohjoissavolaista klusteria saamaan EU:n klusteristatuksen. Tuettu DigicenterNS saamaan EU:n Digital Innovation Hub -status Osallistuttu kahteen EU:n älykkään erikoistumisen kumppanuuteen vesi- ja ICT-alalla. Pohjois-Savon liitto on antanut suosituskirjeen 5 kv-hankkeeseen.
--	--	---	--

Koulutus- ja työvoimatarpeen ennakkoinnilla tuetaan maakunnan kilpailukykyä, mm. varmistamalla osaavan työvoiman saatavuus.	Pidetään yllä uudistettuja ennakointi- ja tilastopalvelusivuja. Kokeillaan yleisiä megatrendejä vastaan kulkevien maakunnan kilpailutekijöiden määrittelyä, jotka perustuvat koettuun elämänlaatuun. Toteutetaan nuorten tarpeiden kartoittamiseen pohjautuva ennakointi- hanke.	Ennakointityöryhmä kokoontui kerran ja laajoja aineisto- ja ennakointimateriaaleja sekä analyyssejä (ml. kansallisia ja valtakunnallisia tilaisuuksia) lähetettiin työryhmälle ja niitä oli mahdollista kommentoida. Osallistuttiin kansallisen ennakointi- ja tilastoverkoston toimintaan. Skenaariotyön toteuttaminen. Vuonna 2020 alkanut Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuuden tekijät -hanke toimi aktiivisesti kerästen ja analysoiden tietoa. Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät -hankkeessa kerättiin tietoa maakunnallisen nuorisovaltuuston toiminnan käynnistämisen tueksi sekä laajasti nuorilta heidän toiveistaan, tarpeistaan ja tulevaisuuskuvistaan. Vuoden aikana kehitettiin myös hankkeen viestintää.	<i>Ennakointisivuston ja -verkoston ylläpito. Ske-naariokokeilu Futures Platform -alustalla koskien koronan vaikutuksiin alueella. Vastaajia noin 40 henkilöä.</i> Tietopalvelu vastasi lukuisiin liiton ulkopuolelta tullessiin erillisiin tietopyyntöihin yhteensä 47 kertaa. Suurin oli DIAK:ille tehty selvitys Pohjois-Savon AMK-koulutuksen tilasta koskien sairaanhoitaja- ja tulkkausalan koulutusta. Vuoden 2021 aikana foresavo-sivustolla noin 9 000 käyttäjää ja lähes 18 000 sivunkatselua.
--	---	---	--

Valmistellaan EU:n ohjelma-kauden 2021–27 käynnistymistä.	Varmistetaan yhdessä Itä- ja Pohjois-Suomen (IP) muiden maakuntien kanssa riittävän rakennerahasto- ja CAP-ohjelman resurssien saanti sekä tuen kohdentaminen IP-alueen kannalta tarpeellisiin toimenpiteisiin. Valmistellaan uuden EU-kauden käynnistymiseen liittyvät hallinnolliset tehtävät (MYRin asettaminen, sisäiset prosessit) sekä järjestetään koulutuksia ja infoja hakijoille. Koulutetaan Pohjois-Savon liiton henkilöstöä ja perehdytetään maakunnan yhteistyöryhmä uuden ohjelman toteuttamiseen. Hoidetaan muut uuden kauden käynnistymiseen liittyvät viranomaistehtävät ja varmistetaan yhdessä ELY-keskuksen kanssa ohjelmakauden ripeä käynnistyminen ja toimeenpano.	Yhdessä Itä- ja Pohjois-Suomen muiden maakunnan liittojen kanssa on kannanotoin ja kirjelmien sekä työryhmätyöskentelyn kautta pyritty vaikuttamaan varojen alueelliseen jakoon. Maakunnan yhteistyöryhmä nimettiin lokakuussa ja jäseniä perehdytettiin lainsäädäntöön ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaan. MYR-hyväksyi ja maakuntahallitus vahvisti MYR:n uuden työjärjestyksen ohjelmakaudelle 2021–2027. Pohjois-Savon liitto on ollut mukana viimeistelemässä valtakunnallista rakennerahasto-ohjelmaa. Samoin liiton johdolla laadittiin Pohjois-Savon oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) suunnitelma perustuen edellisenä vuonna kerättyyn aineistoon ja tehtyyn valmistelutyöhön. JTF-suunnitelman työstö jatkuu vuonna 2022. Pohjois-Savon liiton hankerahoittajat ja -maksajat valmistautuivat uuden ohjelmakauden käynnistymiseen mm. osallistumalla Työ- ja elinkeinoministeriön järjestämään yhteensä 17 viranomaisille suunnattuun koulutustilaisuuteen. Pohjois-Savon liitto ja ELY-keskus käynnistivät yhteistyössä infotilaisuuksien webinaarisarjan keväällä. Tilaisuuksissa (4.5., 1.6., 3.6., 30.8. ja 23.11.) rahoittajien edustajat kertoivat Uudistuva ja osaava Suomi 2017–2021 alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valmistelutilanteesta, maaseutuohjelman valmistelusta, EAKR- ja ESR-sisällöistä, hankkeiden hakemisesta, uusista kustannusmalleista ja muista hakijan kannalta keskeisistä seikoista. Myös Pohjois-Savon liiton henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua maakunnallisiin webinaareihin. Osallistuttiin Kuopion kaupungin ja valtion välisen innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen johtoryhmän toimintaan tukien tähän liittyvän kestävä kaupunkikehittämisen haun käynnistymisen valmisteluja.	EU- ja kansalliset linjaukset koheesio- ja CAP-rahoituksessa. Talouspoliittinen ministerivaliokunta teki päätöksen EAKR-, ESR- ja JTF-tukien alueellisesta jaosta 31.8.2021. Päätöksen mukaan Pohjois-Savon tuki pysyy liki päättyneen kauden tasolla. Käynnistyminen raportoidaan hankeseuranta-raporttein. EU-kauden 2021–2027 toteutus ei ole käynnistynyt, sillä ohjelma-asiakirjoja ei ollut vielä tarkasteluvuonna hyväksytty ja EURA2021-tietojärjestelmä oli vielä kesken. Pohjois-Savon liitto avusti ELY-keskusta uuden maaseutusuunnitelman 2023–2027 laadinnassa. Laadinta koski pääasiassa suunnitelman tilannekuvaosiota.
--	---	--	--

		Uuden EU-kauden perehdytystä järjestettiin maakunnan yhteistyöryhmälle sekä maakuntahallitukselle ja -valtuustolle.	
--	--	---	--

Sisäisen valvonnan toimenpiteet tarkasteluajanjaksolla 1.1.–31.12.2021

- Päivitettiin rakennerahasto-ohjelman kauden 2014–2020 hallinto- ja valvontajärjestelmän (HVJ) kuvaus, jossa esitetään tehtävien asianmukainen eriyttäminen (rahoittaja, maksaja, jatkotoimenpiteet sekä hakijan rooli) ja täten varmistetaan tehtävien asianmukainen hoito. Rakennerahastotoimintaan tehtyä HVJ:tä sovelletaan myös kansallisten hankkeiden prosesseissa.
- Laadittiin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman kauden 2021–2027 hallinto- ja valvontajärjestelmän (HVJ) kuvauksen 1.luonnos, mikä toimitettiin 31.8.2021 Työ- ja elinkeinoministeriölle kommentoitavaksi. Saatu palaute edellytti pienenhöjä tarkennuksia, jotka toimitetaan maaliskuussa 2022. Lopullinen HVJ hyväksytään v. 2022 loppuun mennessä.
- Käynnistettiin uuden lainsäädännön mukaisten lomakkeiston ja niiden ohjeiden valmistelu AKKE-määrärahaa ja Pohjois-Savon kehittämisrahaston rahoitusta varten.
- Alkuvuodesta käytiin kehittämiskeskustelu kunkin työntekijän kanssa, käsittäen myös osaamisen kehittämiseen liittyvät koulutustarpeet.
- Henkilöstöä on kannustettu osallistumaan Työ- ja elinkeinoministeriön järjestämiin uuden EU-kauden toimeenpanoa koskeviin koulutuksiin. Koulutusmateriaali on talletettu Pohjois-Savon liiton intraan myöhempää opiskelua varten.

ALUEIDENKÄYTÖN PÄÄVASTUUALUE

Raportointi 1.1.–31.12.2021

Tavoitteet	Toimenpiteet	Tilanne 31.12.2021	Mittari
Edistetään voimassa olevien maakuntakaavojen toteutumista kuntakaavoituksen, seurannan ja hankkeiden kautta. Erityistavoitteena kävelyn ja pyöräilyn edistäminen.	Lausunnot annetaan kaavoista pyyntöaikataulun puitteissa, maankäyttöön liittyvistä asioista käydään vuoropuhelua kuntien kanssa. Lisäksi osallistutaan keskeisimpiä kaavahankkeita koskeviin viranomaisneuvotteluihin. Osallistutaan kuntien kehittämiskeskusteluihin mahdollisuuksien mukaan. Kaavoituskatsauksessa 2021 kuvataan Pohjois-Savon kaavoitustilanne ja lyhyesti yleisempi suunnittelutilanne alueidenkäytön ja liikennejärjestelmän osalta. Nostetaan esille analyysien pohjalta jokin ajankohtainen teema.	Liittoon saapui lausuntopyyntöjä vuoden 2021 aikana 155 kpl ja vuoden 2020 lopulla 14 kpl. Loppuvuodesta 2020 saapuneisiin lausuntopyyntöihin lausunnot valmisteltiin vuoden 2021 puolella. Verrattuna edellisvuoden 116 saapuneeseen lausuntopyyntöön, vuoden 2021 lausuntopyyntöjen määrää voidaan pitää ennätysellisenä. Lausuntopyyntöihin valmisteltiin 78 lausuntoa ja vuoden 2022 puolelle siirtyi 7 lausunnon valmistelu. Lausuntopyyntöjakaantuvasti: Liikenteeseen ja infraan liittyvät; VLJS, LJS ja seurannan kehittäminen, lakien muutokset, väyläverkon investointiohjelma, joukkoliikenteen palvelutaso, liikenneturvallisuus, tiesuunnitelmat, ostoliikenne 18 kpl • Tuulivoimaan ja sähköverkkoon liittyvät 12 kpl • Kaivosasiat ja maa-ainesten otot, muutamia • Merkittävät lait, strategiat, ohjelmat: Kaavoitus- ja rakentamislaki, ilmasto-laki, liikenne, vesitalous, luonto, vesien-/merenhoito, arkkitehtuuripoliitiikka	Lausuntojen määrä pyydettyssä aikataulussa. Kuntien kehittämiskeskusteluissa maakuntakaavoista saatu palaute. Kävelyn ja pyöräilyyn liittyvät hankkeet.

		• Seuraavien kuntien yleiskaavat: Suonenjoki, Rautalampi, Leppävirta, Lapinlahti, Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Siilinjärvi, Pielavesi, Tervo, Vieremä • naapurimaakuntien maakuntakaavat; Kainuu, Pohjois-Karjala • Muut pienialaisia asemakaavoja Kaavojen viranomaisneuvotteluihin on osallistuttu pääasiassa etäyhteyksillä. Kuntien kehittämiskeskusteluista on osallistuttu edellisvuoden tapaan ainoastaan suurimpien kuntien tilaisuuksiin. Tiedonkulkua parannettiin aloittamalla säännölliset ajankohtaispalaverit Kuopion kanssa. Vuoden 2021 maakuntakaavoituskatsaus julkaistiin MKH:n hyväksymänä 22.2.2021. Ajankohtaisina teemoina esille nostettiin Joroisten liittyminen Pohjois-Savoon, tuulivoimapotentialin selvittäminen, luonnonvaroista maa-ainekset ja kaivannaiset sekä Kumpusaaren raideyhteys. Kävelyä ja pyöräilyä on edistetty alueidenkäytön ohjauksen ja kaavalausuntojen lisäksi liikennejärjestelmätyössä. Avustumahdollisuuksista on tiedotettu kunnille. Liitto osallistui myös Valtakunnallinen pyöräilyverkko -kyselyyn 30.6.2021.	
--	--	---	--

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaihetta jatketaan luonnoksen, vaihtoehtojen ja selvitysten nähtävillä pidolla.	Teetetään vaikutusten arviointi, viimeistellen nähtävillä kaksi vaihtoehtoluonnosta: kyvykäs uudistuja ja rohkea kasvaja selvityksineen. Järjestetään nähtävillä olon aikana kaavakahvilat seuduittain ja maakuntavaltuustoseminaari. Nähtävillä pidon jälkeen valmistellaan vastineet ja viedään yhteenveto maakuntahallitukseen etenemisehdotuksella.	Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen alustavat luonnosvaihtoehdot valmistuivat kesäkuussa. Luonnosten viivästyminen viivytti myös vaikutustenarvioinnin käynnistymistä. Vaikutustenarvioinnin laatijaksi valittiin kilpailutuksessa Sweco Infra & Rail. Vaikutustenarvioinnin 1. työpaja pidettiin 16.6.2021 ja toinen 6.9.2021. Alustavia kaavaluonnoksia esiteltiin kevään ja alkukesän aikana eri sidosryhmille kuten muutamalle kunnalle (Kuopio, Leppävirta), MYR:lle, Kuopion seudun kauppakamarin hallitukselle sekä <i>Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuuden tekijät</i> -hankkeen nuorille. Joroisissa luonnoksia esiteltiin 7.9.2021. Aluerakennetyöryhmä kokoontui kaksi (2) kertaa vuoden 2021 aikana. Tämän lisäksi ryhmää kuultiin vaikutustenarvioinnin työpajoissa ja tuulivoimaselvitykseen liittyen. Maakunnallisen modernin aikakauden rakennetun kulttuuriympäristön arvottamistyö toteutettiin 15.6.-28.9.2021, jolloin järjestettiin 6 työryhmän kokousta. Työryhmässä oli edustajat liitosta, ELY-keskuksesta, Museovirastosta ja alueellisesta vastuumuseosta. Lisäresurssina liitossa työskenteli Sirkku Manninen. Modernin aikakauden kohteista neuvoteltiin kuntien kanssa marras-joulukuussa. Yhteistyötä maakuntakaavaan liittyen on tehty myös Yaran työryhmässä, joka on kokoontunut vuoden aikana neljä (4) kertaa. Maakuntakaavaprosessin aikataulun muutos jatkydennetty OAS hyväksyttiin MKH:ssa 21.6.2021. Vertaileva vaikutusten arviointi (Sweco Oy) valmistui lokakuussa. Perinteisen kokonaisvaikutusten arvioinnin sijaan keskityttiin vaihtoehtojen eroavaisuuksien ja vaikutuserojen kuvaamiseen. Tuulivoimapotentialiselvitys (FCG Oy) valmis-	Prosessin eteneminen. Käynnistettävät selvitykset. Järjestettävät seminaarit ja neuvottelut (vuoropuhelu ja työryhmätyöskentely)
---	--	--	---

		tui syyskuussa. Selvitys sai runsaasti näkyvyyttä. Tuulivoima-aamukahvit järjestettiin 1.11.2021 Teamsilla. Tuulivoimapotentialiselvityksen esittelyyn osallistui yli 60 kuulijaa. Aluerakenteen ja saavutettavuuden teemojen osalta osallistuimme maakuntaohjelman ja maakuntasuunnitelman laatimiseen.	
--	--	--	--

Maankäyttöä, liikennejärjestelmää ja ympäristöä koskevissa laeissa, strategioissa ja ohjelmissa on huomioitu Pohjois-Savon tarpeet. 3 h junayhteyden palvelutason tavoittamiseksi vaadittavia Savon radan nopeutus- ja parantamistoimia edistetään sekä maa- kuntakaavoituksen että hankkeiden kautta (erityisesti Itärata). Viitoskäytävä työ jatkuu ja täsmentyy toimenpiteiksi. Itä-Suomen tavoitteita edistetään yhteistyöllä ja yhteisillä selvityksillä sekä kannanotoilla.	Lausunnot lakiesityksistä, strategioista ja ohjelmista, työryhmätyöskentely. Etukäteen vaikuttaminen, edunajaminen sekä infran vastuutahoihin että operaattoreihin. Keskeisenä tavoitteena on Kuopio-Helsinki 3 h junayhteyden palvelutason edistäminen. Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden edistäminen. MAAS -hankkeiden edistäminen. Edistetään Kuopion seudun MAL-sopimusta. Osallistutaan ITÄ-ratavaikuttamistyöhön. Viitoskäytävä yhteistyötä viedään eteenpäin Etelä-Savon, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kanssa sekä yrittäjien että kauppakamarien kanssa.	Pohjois-Savon liitto on yhdessä muiden itäisen Suomen maakuntaliittojen kanssa vaikuttanut Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadintaan ja liikenneverkon strategiseen tilannekuvaan. Asia on ollut listalla myös Itä-Suomen neuvottelukunnan kokouksissa. Eduskunta hyväksyi suunnitelman 1.7.2021, minkä jälkeen heti tuli lausunnolle ”Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2022–2029”, joka julkistettiin kuitenkin vasta 1/2022. Maakuntahallitus hyväksyi Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040:n 22.2.2021. Pohjois-Savon liikennejärjestelmätyöryhmä kokoontui kuusi kertaa, joista viimeinen uudella kokoonpanolla. Pohjois-Savon liitto osallistui MAL-neuvotteluihin asiantuntijaosapuolena. Kuopion seudun MAL-sopimus hyväksyttiin valtioneuvostossa 23.6.2021. Liiton edustajat osallistuvat MAL-ohjaus- ja seurantaryhmien työskentelyyn asiantuntijajäseninä. MAL-sopimusta täydentävään Kuopion kaupunkiseutusuunnitelman valmisteluun ja työskentelyyn on osallistuttu 5 kertaa. Liitto myös rahoittaa kaupunkiseutusuunnitelmaa. Kaupunkiseutusuunnitelman rinnalla päivitetään Kuopion seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma. Pohjois-Savon liitto on toiminut aktiivisesti Itärata-vaikuttamisessa ja muissakin Savon radan kehittämiseen liittyvissä asioissa. Selvitys Savon radan nopeuttamistoimenpiteistä valmistui 4/2021. Itärataa suunnitellaan Helsinki-Porvoo-Kouvola -linjauksen	Pohjois-Savolle tärkeät näkökohdat huomioitu, esitetyt muutokset toteutuneet. MAAS-hankkeet. Liikennejärjestelmää koskevat investoinnit ja muut palvelutason parantamiset saavutettu aikataulussa. Neuvotteluihin osallistumisen määrä. Työryhmiin osallistumisen määrä ja kirjatut toimintatavat.
--	--	---	---

		mukaisesti ja sen suunnittelua varten perustettiin valtion ja alueen kaupunkien ja kuntien muodostama hankeyhtiö. Viitoskäytävä - Kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke on TEM:in rahoittama aluekehitysverkostoitumis- ja edunvalvontahanke viiden maakunnan alueella. Hanke käynnistyi syksyllä 2021 ja päättyy vuoden 2023 lopussa. Hankkeen visiona on uusi elinvoimainen ja menestyvä kasvuvyöhyke, joka lisää koko Suomen hyvinvointia. Hankkeessa vahvistetaan verkostoja mm. aluepajojen ja teemakiltojen kautta. Ekonomistisella tilastoselvityksellä osoitetaan Viitoskäytävän yrityksissä tuotettava arvo koko kansantaloudelle.	
Pohjois-Savon maakuntakaavojen paikkatietoaineistot ovat paikkatietoikkunan kautta yhteiskäytössä yhteisen tietomallin mukaisena. Tutkitaan sähköistä kartta- ja kyselypalvelujärjestelmää maakuntakaavaluonnosten nähtävillä pitoa varten.	Osallistutaan maakuntien yhteiseen HAME-tietomalli-projektin (Harmonisoidut maakuntakaavat e-palveluiksi) jatkokehittämiseen, jonka keskeiset osat ovat Laatuvaadin huomamien virheiden korjaus, maakuntakaavakoosteet ja merkintöjen turvallisuusvaatimukset.	Maakuntakaavaluonnoksia <i>Kyvykäs uudistuja</i> ja <i>Rohkea kasvaja</i> on valmisteltu yhtenäisen HAME tietomallin tietorakenteiden ja visuaalisen ilmeen mukaisesti. Työ edistää valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän toteuttamista. Maakuntakaavaluonnokset suunniteltiin pidettäväksi nähtävillä perinteiseen tapaan, eikä uusia sähköisiä järjestelmiä hyödynnetty.	Pohjois-Savon voimassa olevat maakuntakaava-aineistot ovat saatavissa www.paikkatietoikkuna.fi HAME-tietomallin mukaisena aineistona.

Sisäisen valvonnan toimenpiteet tarkasteluajanjaksolla 1.1.–31.12.2021

- Alkuvuodesta käytiin kunkin työntekijän kanssa kehittämiskeskustelut liiton uuden keskustelulomakkeen avulla.

HALLINNON PÄÄVASTUUALUE

Raportointi 1.1.–31.12.2021

Tavoitteet	Toimenpiteet	Tilanne 31.12.2021	Mittari
Pääministeri Rinteen / Marinin hallituksen sote- uudistuksen toteutus maakunnassa	Uuden sote-uudistuksen hallinnointi Pohjois-Savon liitossa.	POSOTE20 kehittämishankkeiden (Tulevaisuuden sote-keskus ja rakenneuudistus) hankehallinto järjestetään Pohjois-Savon liiton toimesta. Maksatukset ovat toteutuneet suunnitellusti Pohjois-Savon liiton koordinoimana. Pohjois-Savon kunnat ja sote-kuntayhtymät sekä pelastuslaitos ja erityishuoltopiiri antoivat yksimielisesti hyväksynnän väliaikaisen valmistelutoimielimen kokoonpanosta ja sen asettamisesta sote-lakien hyväksymisen jälkeen. Yhteisen päätöksen mukaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikaiseen valmistelutoimielimeen nimetään 16 varsinaista ja 16 varajäsentä tasa-arvosta annetun lain mukaisesti. Lisäksi em. tahot ovat sopineet, että Pohjois-Savon liitto asettaa väliaikaisen valmistelutoimielimen ja mahdollistaa toimielimen tukipalvelut, kunnes toimieliin itse näistä linjaa. Väliaikaisvalmistelutoimielimen keskeiset valmistelijat työskentelevät Pohjois-Savon liiton tiloissa. POSOTE20 Tulevaisuuden sote-keskushankkeelle saatiin täydennyshaun kautta lisärahoitusta 6,8 M€ käytettäväksi kehittämistyöhön 31.12.2023 mennessä.	Henkilöstö on rekrytoitu, toiminta ja talous toimii suunnitellusti, avustuksen käytön tilitykset on hyväksytty. Maksatukset ovat tehty ajallaan ja saadut avustukset on tilitetty osatoteuttajille. Väliaikaisen valmistelutoimielimen työn tuki on onnistunut tavoitteiden mukaisesti, joskin työpaine hankehallinnon ja väliaikaisen valmistelutoimielimen tuen yhtäaikaisuuden takia on aika-ajoin ollut kohtaisen kova. POSOTE20 Tulevaisuuden sote-keskushankkeen täydennyshaku toteutui 100%.

ICT mahdollistaa nykyaikaiset työmuodot ja vaatimukset sähköiselle asiointille.	Tehostetaan asioiden valmisteluprosessia, Dynasty-asianhallintajärjestelmän käyttöä tehostetaan ja sähköistä asiointia lisätään. Käyttökoulutusta jatketaan suunnitelmallisesti. Etätyömahdollisuudet käytetään hyväksi.	Tietojärjestelmätoimittajan vaihtamista on selvitetty kustannusten vähentämiseksi. Syksyn 2021 aikana käytiin läpi prosessi ”Polku Tieraan”. Tietojärjestelmätoimittajan osalta kartoitusta jatketaan vuonna 2022. Koronatilanteen vuoksi sekä sisäiset että ulkoiset kokoukset on pidetty pääsääntöisesti teams-etäyhteydellä. Uusi asianhallintajärjestelmä TWeb on otettu käyttöön ja henkilökunnalle on pidetty koulutuksia.	Tietojärjestelmät ovat käytettävissä 24/7 luokun ottamatta suunniteltuja käyttökatkoja. Tietojärjestelmät ovat helppokäyttöisiä ja käytettävissä. Koulutuspäivät, etätyöpäivät.
Saavutettavuusdirektiivi on toimeenpantu.	Saavutettavuusdirektiivin toimeenpanon toteutusta jatketaan.	Nettisivujen uusimisen ja saavutettavuuden toteutumisen tilanteesta on tieto liiton verkkopalvelussa direktiivin edellyttämällä tavalla.	Liiton verkkosivut ovat jatkuvasti direktiivin edellyttämässä muodossa.
Tiedonhallintalain toimeenpanon jatkaminen siirtymäaikaan muuttamiseen Asianhallintaohjelman käyttöönotto	Tiedonhallintalain v. 2021 koskevien asioiden toimeenpano: tietoaineistojen turvallisuus, tietoaineistojen muuttaminen sähköiseen muotoon ja saatavuus, asiarekisteri ja tietoaineistojen hallinta Tiedonohjaussuunnitelman laatiminen. Valittu asianhallintaohjelma otetaan käyttöön ja henkilöstö koulutetaan.	Tietotilinpäätös on laadittu tiedonhallintalain valmistelun pohjaksi ja osoittamaan tietosuojan toteutusta liitossa. Tietosuoja-asetus huomioitiin uuden asianhallintajärjestelmän kilpailutuksessa ja käyttöönotossa. Tiedonhankintalakiin perustuva Tiedonhallintaohje on vahvistettu toukokuussa ja tiedonhallintamallin ensimmäiset versiot on laadittu ja niitä täydennetään jatkuvasti. Tiedonhallintalaki on otettu huomioon asianhallintajärjestelmän käyttöönotossa. Sansia Oy toteutti kilpailutuksen ja uudeksi järjestelmäksi valittiin Triplan Oy:n Tweb-järjestelmä. Järjestelmän käyttöä ohjaava tiedonohjaussuunnitelma on laadittu. Järjestelmän taustamäärittelyt on rakennettu. Järjestelmä on koulutettu henkilökunnalle ja se on otettu käyttöön.	Toimenpiteet ja tehtävät on tehty Tiedonohjaussuunnitelma on valmis. Asianhallintaohjelma on otettu käyttöön. Käyttäjät hallitsevat asianhallintaohjelmankäytön.

Resurssit ovat määräraho- jen mukaiset.	Talousarvion pohjalta laaditaan yksityiskoh- tainen käyttösuunnitelma. Talousarvion seurannan tehostaminen.	Liiton talous on tasapainossa ja vuoden 2021 tilin- päätös muodostui ylijäämäiseksi. Uutena resurssina on aloittanut yhteyspäällikkö huhtikuussa 2021. Henkilöstökulujen osalta budjetti ylittyi, mutta muiden kustannuspaikkojen alitukset mahdollistivat ylijäämäisen tilinpäätöksen. Talousarvion seurannan tehostamiseksi on selvi- tetty raportointiohjelman hankintaa. Erillisen oh- jelman hankinta siirrettiin kustannussyistä myö- hempään ajankohtaan mahdollisen laajemman kokonaisratkaisun yhteyteen selvitettäväksi. In- timen web-raportointi on otettu käyttöön budje- tin seurannan osalta, mutta raportointi ei mah- dollista kaikkia tarvittavia toiminnallisuuksia. Web-raportoinnin käyttöönotosta ei ole syntynyt ylimääräisiäkustannuksia.	Budjetti ei ylity. Talousarvion raportointiohjelma on hankittu ja käytössä
Henkilöstö voi hyvin ja hen- kilöstötyytyväisyys on pa- rantunut.	Henkilöstösuunnitelman toimeenpano. Vuoden 2020 loppupuolella toteutetun henkilöstön hyvinvointihankkeen suosituk- sia toteutetaan	Työyhteisökysely 2021 on toteutettu ja tulokset on käyty läpi henkilökunnan kanssa. Alkuvuodesta käytiin kunkin työntekijän kanssa ke- hittämiskeskustelut yhtenäisen keskustelulomakkeen avulla. Kevään 2021 aikana saatiin päätökseen edellisenä vuonna aloitettu työhyvinvoinnin kehittämisproses- si. Prosessin aikana esille nousseita kehittämistoi- menpiteitä tuodaan käytäntöön mm. sisäisen tie- dottamisen ja yhteisen tekemisen ja osallistamisen kautta, tästä esimerkkinä liiton strategiaprosessi. Koronavirusepidemian vuoksi liitossa jatkettiin poikkeuskäytäntönä mahdollisuutta etätöiden te- kemiseen työtehtävien sallimissa rajoissa. Kesälo- mien 2021 jälkeen siirryttiin ”normaaliajan” etätyö- käytäntöön, joka mahdollistaa 1-2 etätyöpäivää viikossa. Sairauspoissaolojen määrä yhteensä 216 työpäi- vää sisältäen kaksi pidempiaikaista yhtäjaksoista poissaoloa (85 työpäivää) on n. 29,4 % vähem-	Henkilöstötyytyväisyys paranee vuoden 2018 tasosta. Sairauspoissaolojen määrä ei kasva.

		män kuin edellisenä vuonna. Lyhyiden yksittäisten poissaolojen määrä (alle kuukauden yhtäjaksoinen poissaolo) on kuitenkin vain hieman n. 8 % vähemmän kuin v. 2020.	
Valtakunnallisen digitu-ki-hankkeen toteuttaminen	Digitukihankkeen maakunnallinen organisointi, hankesuunnitelman laatiminen ja avustushakemuksen tekeminen loppuvuodesta 2019.	Digitukihankkeen toteutusaika oli 30.10.2021 saakka. DVV ja VM valmistelevat digituen vakiinnuttamista alueille. Toistaiseksi jatkon osalta ei ole saatu tarkempia tietoja, riskinä nähdään koordinaation siirtyminen liian kauas alueellisista toimijoista.	Hankkeen toteutuminen suunnitellusti ja hyväksytysti.
Toiminta on sujuvaa ja tehokasta, toimitaan sovittujen käytäntöjen mukaisesti.	Toimintaohjeet ja säännöt ovat ajan tasalla ja niitä noudatetaan. Vastuuhenkilöt raportoivat toiminnan havainnoista sisäistä valvontaa suorittaessaan. Tarvittaessa tuetaan sisäisellä koulutuksella.	Toimiston tapa toimia -ohjeistus on päivitetty vastaamaan nykyhetken toimintatapoja. Etätyön osalta on tehty viranhaltijapäätös ja ohjeistettu henkilökuntaa työkäytännöistä. Tehtävien, toimenkuvien ja sijaisjärjestelyjen toimivuutta tarkkaillaan jatkuvasti. Päävastuualueiden esimiehet sopivat ratkaisut tarvittaessa. Työn vaatimuksen arvioinnin osalta on kilpailutettu konsultti, toteutus kevät -22.	Keskeiset työprosessit on kuvattu. Selkeät tehtävävastuut.
Riittävä julkisten palvelujen kehittämistyön tuki Pohjois-Savossa	Järjestetään ja koordinoidaan tarvittaessa Pohjois-Savon sisäisen yhteistyön tarvitsemat yhteistyökäytännöt, pysyvät työryhmät ja muut forumit.	Kuntataloustyöryhmä arvioi kuntien tilannetta vuoden 2020 tilinpäätösten ja alkuvuoden koronapandemian arvioitujen vaikutusten perusteella ja teki arvioinnin perusteella suosituksia kuntien tilanteenparantamiseksi. Uutena tehtävänä on perustettu yhteyspäällikön tehtävä tehostamaan liiton edunajamista. Ikäihmisten valtuuskunta piti etäkokouksen toiminnan suunnittelusta uutta valtuustokautta koskien sekä läsnäolokokouksen koskien hyvinvointialuetta ja maakunnallisen vanhusneuvoston perustamista. Maakuntahallitus vahvisti Järjestöneuvoston kokoonpanon uudelle toimikaudelle.	Ennakoiva kuntatalous. Tiivistyvät yhteistyökäytännöt mm. ICT-hankinnoissa

Sisäisen valvonnan toimenpiteet tarkasteluajanjaksolla 1.1.–31.12.2021

- Tarkastettu kaikki Koodiviidakon sopimukset ja laskutus v. 2020 osalta.
- Tarkastettu luottamushenkilöille v. 2020 maksetut puheenjohtajien vuosipalkkiot ja korjattu virheelliset erät.
- Tarkastettu Populukseen 1.4.21 tehtyjä palkkamuutoksia ja ansaittujen lomapäivien oikeellisuutta pistokokein.
- Tarkastettu maakunnan kehittämisrahan ja kansallisten varojen avustus- ja pankkitilien kirjaukset n. 10 vuoden ajalta takautuvasti.
- Postimaksukoneen käyttömaksut on tarkastettu ja täsmäytetty kirjanpidossa ajan tasalle.
- Laskujen tarkastajien ja hyväksyjien osalta on tehty viranhaltijapäätös, johon on laskujen tarkastamisen pääperiaatteiden lisäksi päivitetty henkilömuutokset sekä lisätty yhteyspäällikkö hallintojohtajan sijaiseksi laskujen hyväksynnän osalta.
- Talouspäällikkö on suorittanut sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaisen tarkastuksen ja laatinut siitä 16.8.2021 päivätyn tarkastuskertomuksen, jossa on varmennettu taseessa olevien rahavarojen täsmäminen tiliotteisiin. Liikunta- ja lounassetelit on käytetty loppuun v. 2020 aikana ja niistä on kokonaan luovuttu Edenred-kortin käyttöönoton yhteydessä vuoden alussa. Edenred-kortille ladattavan lounas- ja virike-edun osalta on tarkastettu ja täsmäytetty kirjanpidossa ja palkanlaskennassa niin, että kirjanpitoon kirjattu ja palkasta peritty lounasetu vastaa korteille tehtyjä latauksia.
- Tarkastettu ja korjattu Edenred lounas- ja virike-edun käyttöoikeuksia ja veloituksia työsuhteen päättyessä.
- Korjattu ja täydennetty tiliöinnit ja puutteelliset liitteet heinäkuun ostolaskujen osalta jälkikäteen elokuussa.
- Tarkastettu ja korjattu Populuksen tuottama virhe liittyen lomarahen maksamiseen tapauksissa, kun tehtävä päättyy ilman, että työsuhte päättyy.

Pohjois-Savon liitto

Tilinpäätös 2021

Maakuntavaltuusto 6.6.2022

Pohjois-Savon liiton julkaisu B:113
Kuopio 2022

Pohjois-Savon liitto
Sepänkatu 1
70100 Kuopio
puh. (017) 550 1400
e-mail: kirjaamo@pohjois-savo.fi

ISBN 978-952-7171-53-0
ISBN (pdf) 978-952-7171-54-7
ISSN 1797-4410

Sisällys

1 Toimintakertomus	4
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa, taloudessa ja alueen hyvinvoinnissa	4
1.1.1 Maakuntajohtajan katsaus vuodesta 2021	4
1.1.2 Aluetalous 2021	6
1.1.3 Väestökehitys 2021	6
1.1.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE) Pohjois-Savossa 2021	7
1.1.5 Toiminta-ajatus	8
1.1.6 Tehtävät ja edunajaminen	8
1.1.7 Pohjois-Savon liiton organisaatio	10
1.1.8 Olennaiset muutokset maakuntaliiton toiminnassa ja taloudessa	10
1.1.9 Henkilöstö	13
1.1.10 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	17
1.2 Selonteko maakuntaliiton sisäisen valvonnan järjestämisestä	17
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	19
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	19
1.3.2 Toiminnan rahoitus	20
1.4 Rahoitusasema ja sen muodostuminen	21
1.5 Kokonaistulot ja -menot	22
1.6 Tilikauden tuloksen käsittely	22
2 Talousarvion toteutuminen	23
2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	23
2.1.1 Aluekehityksen päävastuualue	23
2.1.2 Alueidenkäytön päävastuualue	30
2.1.3 Hallinnon päävastuualue	33
2.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	40
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen tulosityksiköittäin	40
2.2.2 Tuloslaskelma tulosityksiköittäin sekä koko liitto	41
2.2.3 Rahoitusosan toteutuminen 1.1.–31.12.2021	47
3 Tilinpäätöslaskelmat	48
3.1 Tuloslaskelmat	48
3.1.1 Tuloslaskelma koko liitto	48
3.1.2 Tuloslaskelma tulosityksiköittäin	49
3.2 Tase	50
3.3 Rahoituslaskelma	52
4 Tilinpäätöksen liitetiedot	53

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	53
4.2 Tuloslaskelman liitetiedot	53
4.3 Pohjois-Savon kehittämisrahasto	53
4.4 Taseen liitetiedot.....	54
4.5 Kuntien omistusosuudet peruspääomasta 31.12.2021.....	57
4.6 Jäsenkuntien maksuosuudet 2021	58
4.8 Pohjois-Savon kehittämisrahaston maksuosuudet 2021	59
5 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista, tositelajeista ja niiden säilytystavasta	60
6 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	61
7 Liitteet.....	62
7.1 Liite 1 Pohjois-Savon kehittämisrahastosta hyväksytyt hankkeet v. 2021.....	62
7.2 Liite 2 Pohjois-Savon liiton osarahoittamat hankkeet 2021.....	63
7.3 Liite 3 Maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen jäsenet ja varajäsenet.....	64
7.4 Liite 4 Maakuntahallituksen nimeämät edustajat työryhmissä v. 2021.....	69
7.5 Liite 5 Pohjois-Savon liiton henkilöstötuloslaskelma	72

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa, taloudessa ja alueen hyvinvoinnissa

1.1.1 Maakuntajohtajan katsaus vuodesta 2021

Aluekehityksen tunnistettuja taustatekijöitä ovat muun muassa väestökehitys ja -rakenne, työllisyysaste ja koulutustaso, tuottavuus, infra ja saavutettavuus sekä palvelurakenne. Elinkeinoelämän näkökulmasta merkittäviä tekijöitä ovat lisäksi toimialarakenteen monipuolisuus, yritysten kansainvälisyys, uusiutumiskyky sekä älykäs erikoistuminen ja innovaatiotoiminta. Maakunnan liitto ohjaa ja johtaa aluekehitystä näistä lähtökohdista käsin. Viime vuonna hyväksytty laki alueiden kehittämisestä vahvisti maakunnan liiton aseman aluekehitysviranomaisena.

Pohjois-Savon tilanteen voisi kiteyttää muutamaan kohtaan koronan jäljiltä; aluetaloudessa liikevaihdolla ja viennillä mitattuna oli nähtävissä piristymistä, palkkasumma kääntyi kasvuun ja lomautettujen määrä laski koko vuoden 2021 ajan. Merkittävin yksittäinen positiivinen muutos tapahtui maakunnan väestönkasvussa. Maakunta rikoi kaikkien aikojen muuttovoittoennätyksen. Liiton tietopalveluasiantuntijoiden mukaan Pohjois-Savon väestönkasvu perustuu muuttovoittoon. Pohjois-Savo keräsi muuttovoittoa muista maakunnista 735 henkeä, kun vuotta aiemmin muuttoliike oli 130 henkeä tappiolla. Vuosina 1990–2021 Pohjois-Savo on saanut muuttovoittoa muualta Suomesta vain kahdesti aiemmin.

Vuodelta 2021 on nostettavissa esille useita maakunnan tulevaisuuteen liittyvää valmistelu- ja suunnittelutyötä ja päätöksiä. Merkittäviä olivat muun muassa Pohjois-Savon maakuntaohjelman hyväksyminen marraskuun maakuntavaltuustossa. Kuntavaalien jälkeen uudet valtuutetut pääsivät ensi töikseen tutustumaan maakunnan vahvuuksiin ja kehittämisen kohteisiin. Maakuntaohjelmassa korostuu Pohjois-Savon positiivisen muutosvoiman ylläpidon tärkeys, tämän syvällisen murroksen aikakauden haasteisiin vastaaminen sekä ratkaisujen ja osaamisen tuottaminen, maakunnan sisäisen yhteistyön ja luottamuksen säilyttäminen sekä kuntien välisen yhteistyön kehittäminen sote-uudistuksen jälkeisessä maailmassa. Poliittisen johdon vetovastuu vaihtui maakuntahallituksen puheenjohtaja Antti Kivelälle ja maakuntavaltuuston puheenjohtaja Markku Eestilälle.

Syyskuussa ministeri Lintilä teki viimein päätöksen EU-varojen kansallisesta jaosta. Itä- ja Pohjois-Suomi voi olla kohtuullisen ja varovaisen tyytyväinen tehtyyn taustatyöhön ja lopputulokseen eivätkä pahimmat pelot toteutuneet. Vahvaa aluekehittämisen työtä voidaan jatkaa kohtuullisin resurssein. Moniin merkittäviin muihinkin valtakunnan tason linjauksiin ja päätöksiin saimme vaikuttaa vuoden mittaan, mm. Väyläviraston investointiohjelmaan, Itärata Oy:n perustamiseen, lukuisiin lainsäädäntökokonaisuuksiin ja merkittäviä maakunnallisia linjauksia teimme maakuntakaavan 2040 2. vaiheen luonnosvaihtoehtojen osalta.

Liiton toimiston strategiatyötä jatkettiin ja saatettiin prosessi loppuun ennen vuoden vaihdetta. Tieto, taitoa ja tekoja- missio näkyy teoissa ja arjessa visuaalisesta ilmeestä alkaen. Strategian painopistealueiksi valittiin yhteydet ja saavutettavuus, uusiutuva energia ja luonnonvarojen kestävä käyttö, elinvoiman kehittäminen kuntien kanssa, vaikuttavuus ja siitä viestiminen sekä kansainvälistymisen edistäminen. Koronavuosina on satsattu varsin merkittävästi henkilöstön yhteiseen tekemiseen, josta strategiatyö on hyvä esimerkki.

Uudet rekrytoinnit, eläköitymiset, onnistumiset ja takapakit ovat tehneet menneestä vuodesta työntäyteisen, jonka aikana tavoitteisiin pääseminen on onnistunut hämmästyttävän hyvin. Liiton toiminta- ja talous ovat suunnitelmien mukaisessa tasapainossa.

Esitän mitä suurimmat kiitokset henkilöstölle, päättäjille ja maakuntamme vahvalle verkostolle.

Marko Korhonen, maakuntajohtaja

1.1.2 Aluetalous 2021

Alkuvuoden 2021 tiedot osoittavat, että Pohjois-Savon aluetalous on palannut takaisin kasvu-uralle koronan aiheuttaman kuopan jälkeen. Koko maassa tilanne on samansuuntainen. Pohjois-Savossa kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto, vienti ja palkkasumma nousivat alkuvuonna euromääräisesti jo koronaa edeltäneen tason yli. Koko maassa liikevaihto ja palkkasumma ylittivät tammi-kesäkuun jaksolla koronaa edeltäneen tason, mutta vienti jäi vielä hieman jälkeen.

Pohjois-Savon yritysten liikevaihto kasvoi 4,8 % ja koko maan 6,3 %. Liikevaihto kasvoi tammi-kesäkuussa Kuopion seudulla 5,7 %, Ylä-Savossa 7,3 % ja Sisä-Savossa 10,4 %. Varkauden seudulla liikevaihto laski 0,7 % ja Koillis-Savossa 31,7 %.

Seuduittain liikevaihdon ja viennin kehitys oli alkuvuonna 2021 lähes peilikuva vuoden 2020 kehitykseen verrattuna. Seuduilla, joilla liikevaihto ja vienti kehittyivät hyvin vuonna 2020, oli kehitys alkuvuonna 2021 heikompaa. Sen sijaan seuduilla, joilla vuosi 2020 meni heikommin, oli alkuvuonna 2021 suurempia kasvulukuja. Poikkeuksen muodosti Sisä-Savo, jossa oli kasvua sekä vuonna 2020 että alkuvuonna 2021.

Vienti piristyi alkuvuonna sekä Pohjois-Savossa että koko maassa 6,6 %:n kasvuun. Kuopion seudulla vienti ylsi 12,4 %:n, Ylä-Savon seudulla 16,6 %:n ja Sisä-Savossa 19,6 %:n kasvuun. Varkauden seudulla vienti laski 7,9 %.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu palkkasumma kasvoi Pohjois-Savossa hieman koko maata enemmän. Palkkasumma nousi Pohjois-Savossa 5,7 % ja koko maassa 4,4 %. Palkkasumma nousi kaikilla Pohjois-Savon seuduilla tammi-kesäkuussa 2021.

1.1.3 Väestökehitys 2021

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Pohjois-Savon väkiluku kasvoi 131 asukkaalla vuonna 2021. Maakunnan väkiluvun jyrkkä lasku alkoi taittua koronapandemian puhjettua vuonna 2020, jolloin väestötappio jäi 740 henkeen. Vuosina 2017–2019 väkiluku laski vielä 1 200–1 400 hengen vuosivauhtia.

Pohjois-Savon väestönkasvu perustuu muuttovoittoon. Pohjois-Savo keräsi muuttovoittoa muista maakunnista 735 henkeä, kun vuotta aiemmin muuttoliike oli 130 henkeä tappiolla. Vuosina 1990–2021 Pohjois-Savo on saanut muuttovoittoa muualta Suomesta vain kahdesti aiemmin. Edellinen muuttoennätys oli 97 henkeä, joten viime vuoden muuttovoitto on Pohjois-Savon näkökulmasta erittäin merkittävä. Ylipäättään yli 700 hengen muuttovoittoon ovat vuosina 1990–2021 yltäneet vain eteläisen Suomen suuret maakunnat Uusimaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi sekä 2000-luvun alussa Kanta-Häme. Lisäksi Pohjois-Savon väkilukua kasvatti viime vuonna ulkomailta saatu 577 hengen muuttovoitto.

Pohjois-Savon sisäinen väestönkehitys vaihtelee kunnittain, ja maakunnan kasvu nojaa Kuopion runsaaseen muuttovoittoon. Ennakkotietojen mukaan Kuopio oli viime vuonna Suomen toiseksi muuttovetovoimaisin kunta Tampereen jälkeen. Eri puolilla Pohjois-Savoa on huomattavissa hienoista veto- ja pitovoiman vahvistumista. Kuntien välistä muuttovoittoa saivat viime vuonna Kuopion ohella Siilinjärvi, Pielavesi, Suonenjoki, Vesanto, Kaavi ja Tuusniemi. Väkiluku kasvoi viime vuonna ainoastaan Kuopiossa ja Siilinjärvellä. Muualla maakunnassa väkilukua laskee etenkin korkeasta ikärakenteesta johtuva kuolleisuus ja alhainen syntyvyys. Vaikka syntyneitä oli Pohjois-Savossa 92 enemmän kuin vuotta aiemmin, ylitti kuolleiden määrä syntyneet 1 173 hengellä.

1.1.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (HYTE) Pohjois-Savossa 2021

Pohjois-Savon hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä linjaa alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, joka kokoaa yhteen maakunnan terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät tiedot, vertaa niitä verrokkimaakuntiin ja linjaa HYTE-työn tärkeimmät painopisteet vuosille 2021–2025:

- Osallisuuden vahvistuminen ja yksinäisyyden vähentäminen
- Vanhemmuus vahvistuu
- Itsestä huolehtimisen ja terveellisten elintapojen edistäminen
- Mielen hyvinvointi ja riippuvuuksien ehkäisy
- Tapaturmien ja väkivallan ehkäiseminen
- HYTE –resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistaminen

Vuosittain tehdään hyvinvointikertomuksen vuosiraportti, jossa tarkastellaan, miten hyvinvointitavoitteissa on edetty tilastojen valossa ja mitä on tehty hyvinvoinnin painopisteiden edistämiseksi. HYTE-työtä koordinoi PSSHP:n perusterveydenhuollonyksikön HYTE-tiimi, ja toimenpiteitä ovat toteuttaneet laaja eri kuntien, kuntayhtymien, järjestöjen ja hankkeiden verkosto.

HYTE-resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistaminen

HYTE-resurssien, rakenteiden ja prosessien vahvistamisen keskeisiä tavoitteita hyvinvointikertomuksessa ovat 1) HYTE-resurssit ja rakenteet vahvistuvat 2) HYTE-prosessit vahvistuvat 3) Vaikutusten ennakoarviointi päätöksenteossa.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollon yksikössä toimii HYTE-tiimi, jossa on työskennellyt v. 2021 aikana ylilääkärin lisäksi hyvinvointikoordinaattori ja ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori. HYTE-tiimi koordinoi alueellista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä Pohjois-Savon poikkihallinnollisen HYTE-ryhmän ohjauksessa. Valtakunnallisesti Pohjois-Savon HYTE-rakennetta vahvistaa kuuluminen STESOon (Suomen terveyttä edistävät sairaalat ja organisaatiot), STM:n kansanterveyden neuvottelukuntaan ja valtakunnalliseen Terve Kunta -verkostoon.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä maakunnassa on viety eteenpäin ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön verkoston, HYTE-koordinaattorien verkoston ja erilaisten teemaverkostojen sekä järjestettyjen koulutusten ja aktiivisen viestinnän kautta. Lisäksi on pidetty koronapandemian rajoitukset huomioiden muutamia valtuustojen iltakouluja verkkoyhteyksin ja osa lähitapaamisina teemoilla hyvinvointikertomus, HYTE-yhdyshenkilön työ ja ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö kunnassa sekä HYTE-kerroin. Lisäksi on tavattu jokainen Pohjois-Savon kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja ehkäisevän mielenterveys ja päihdetyön yhdyshenkilö. Kaikissa Pohjois-Savon kunnissa on HYTE- ja kunnan oma tai useamman kunnan yhteinen ehkäisevän päihdetyön yhteyshenkilö, tosin osan yhteyshenkilön tehtävistä puuttuu vielä kirjallinen päätös ja useammalta riittävät resurssit. Kaikissa Pohjois-Savon kunnissa on kunnan hyvinvointityötä koordinoiva HYTE-ryhmä, ehkäisevän päihdetyön toimielin sekä lakisääteiset vaikuttamistoimielimet.

1.1.5 Toiminta-ajatus

Pohjois-Savon liiton strategiana on olla aluekehittämisen kärkiosaaja. Liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden eduksi jäsenkuntiensa yhteisenä edunvalvontana, kehittämis- ja suunnittelukuntayhtymänä. Pohjois-Savon liitto on maakunnan yhteisen tahdon muodostaja ja verkostojen rakentaja sekä aineellisen ja henkisen hyvinvoinnin edistäjä.

Pohjois-Savon liitto on eri vaikuttajatahojen yhteistyöorganisaatio. Liitto edistää toimenpiteillään maakunnan eri toimijoiden kansainvälistymistä.

Aluekehitysviranomaisena Pohjois-Savon liiton tehtävä on vastata maakuntasuunnitelman, maakuntaohjelman ja sen toteuttamissuunnitelman laadinnasta ja toteutuksesta. Pohjois-Savon liitto vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta maakuntakaavoituksesta eli ylikunnallisesta yleispiirteisestä alueidenkäytön suunnittelusta. Pohjois-Savon liitto vastaa myös eri EU-ohjelmien ja kansallisten erityisohjelmien laadinnasta ja toteutuksesta sekä tukien oikeasta ja vaikuttavasta kohdentamisesta.

1.1.6 Tehtävät ja edunajaminen

Tehtävät

- Maakunnan edunajamis- ja kehittämistehtävät
- Aluekehityksestä annetun lain ja asetuksen mukaiset tehtävät
- Maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen mukaiset tehtävät
- Muissa laeissa ja alemman asteisissa säädöksissä maakuntien liitoille erikseen määrättyt tehtävät

Päävastuualueet

- Aluekehitys
- Alueiden käyttö
- Hallinto

Edunajaminen

Maakunnan edunajamistehtävät tarkoittavat maakunnalle merkittävien asioiden edistämistä ja maakuntaa haittaavien vaikutusten poistamista tai pienentämistä kannanotoilla ja lausunnoilla sekä neuvottelemalla. Edunajaminen edellyttää keskeisten asioiden tunnistamista ja niihin vaikuttamista paikallistasolta alueellisen yhteistyön kautta johdonmukaisesti valtakunnalliseen ja Euroopan unionin päätöksentekoon saakka.

Pohjois-Savon keskeiset edunajamisasiat on esitelty marraskuussa 2021 hyväksytyssä Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelmassa 2022–2023. Asiakirja sisältää sekä keskeiset maakunnan omat että yhteistyöalueiden yhteiset edunajamisasiat.

Maakuntahallituksen ja liiton johdon keskeisiä edunajamisen kohteita vuonna 2021 ovat olleet: vaikuttaminen Liikenne 12-selontekoon (mm. Itärata, Pohjois-Savon ja Itä-Suomen väylien kehittämiskohteet ja alempiasteisen tieverkon rahoitus); EU:n rakennerahastoratkaisussa maakunnan ja IP-alueen aseman turvaaminen; maakunnan koulutuksen monipuolistaminen ja uudet koulutusvastuut (UEF DI-koulutus ja Savonian ICT- ja tuotantotalousinsinöörien koulutus); kuntatalouden tulevaisuus sote-uudistuksen jälkeen sekä tiivistyvä yhteistyö maakuntaliiton muodostavien kuntien kanssa edunajamisessa ja aluekehittämisessä.

Itäsuomalainen edunajaminen

Itä-Suomen maakuntien yhteistoiminnan johtaminen oli kertomusvuonna Pohjois-Karjalan maakuntaliitolla.

EU-ohjelmakauden 2021–2027 toimeenpanon valmistelua tehtiin Itä- ja IP-alueen maakuntien yhteistyössä. Itä-Suomen neuvottelukunta linjasi kevään aikana yhteistyöalueen tärkeimpien liikennehankkeiden järjestyksen mm. Liikenne 12-selonteon perusteella tehtävää investointisuunnitelmaa ja jatkuvaa yhteistä edunajamista varten.

Itä- ja Pohjois-Suomen edunajaminen

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat edistävät yhteisesiintymisellä maakunnille yhteisiä, alueen kehittymisen kannalta tärkeitä asioita. Syksyn 2021 aikana Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat perustivat yhteisen Brysselin alue-toimiston koordinoiman ”IP-Metsätyöryhmän”. Työryhmä jakaa alueen metsätietoa EU- ja kansallisen tason päätöksentekoon ja vaikuttaa mm. EU ”Fit for 55”-ilmasto ja ympäristölainsäädännön kokonaisuudessa. Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistyötä johti kertomusvuonna Pohjois-Karjalan maakunta.

Suuralueen osalta rakennerahasto-ohjelman 2021–2027 valmistelua tehtiin Pohjois-Pohjanmaan liiton koordinoimana. Asia esiteltä tarkemmin aluekehityksen päävastuualueen kohdalla.

EU- ja globaali toimintakenttä

Kansainvälisessä edunajamisessa yhteistyötä on tehty Euroopan pohjoisten harvaanasuttujen alueiden verkostossa (NSPA, Northern Sparcely Populates Areas). NSPA-verkoston kanssa on käyty keskustelua sekä Euroopan unionin komission että parlamentin edustajien kanssa vuoden 2020 jälkeisen alue- ja rakennepolitiikan paino- pisteistä sekä koheesiopolitiikan merkityksestä alueille. Samoin on laadittu lukuisia kannanottoja EU:n eri elimille. EU-tason edunajamisessa Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimistolla on ollut keskeinen rooli, mm. tapaamisten järjestelyissä sekä kannanottojen valmistelussa.

EU:n koheesiopolitiikan valmisteluun kytkeytyi myös Euroopan komission rahoittama Itä- ja Pohjois-Suomen hanke, elinkeinot murroksessa, ELMO (Industrial Transition), jossa rakennettiin IP-alueen yhteistä strategiaa ja jossa oli komission vahva tuki takana. Hankkeella tavoiteltiin tiiviimpää IP-alueen yhteistyötä sekä konkreettista strategiaa elinkeinojen kehittämiseksi ja muutoksen tukemiseksi. Hanke toimi samalla EU-tason pilottina uuden ohjelmakauden linjauksiin. Tämän ns. ELMO-strategian toimeenpanoon on kuulunut ylimaakunnallisten, valittujen kärkiteemojen hankekokonaisuuksien edistäminen ja sitä myötä IP-alueen yrityksiä palvelevan tutkimus- ja kehitysverkoston vahvistaminen. Vahva verkosto tukee myös Pohjois-Savon edunajamista ja kansainvälisen rahoituksen hyödyntämistä.

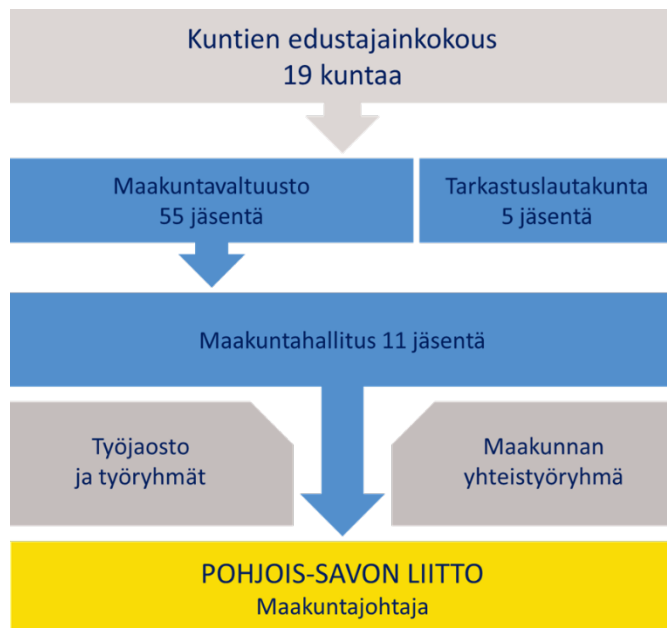
Pohjois-Savon valtuuskunta

Pohjois-Savon valtuuskunnan jäsenet ovat lähinnä pääkaupunkiseudulla, mutta myös muualla maassa ja maan rajojen ulkopuolella toimivia talous-, yhteiskunta, tiede- ja kulttuurielämän vaikuttajia, joilla on siteitä Pohjois-Savoon. Pohjois-Savon valtuuskunta perustettiin v. 2000 ja siihen kuului vuoden 2021 lopussa 150 jäsentä. Valtuuskunnan puheenjohtajana toimi filosofian tohtori Päivi Lipponen ja varapuheenjohtajana head of culture Pirjo Airaksinen.

Koronapandemia vaikeutti valtuuskunnan toimintaa. Valtuuskunnan työvaliokunta kuitenkin kokoontui tarvittaessa ja tilanteen salliessa voitiin järjestää kaksipäiväinen kesäkokous elokuussa Joroisten kunnan ja Varkauden kaupungin isännöimänä. Kokoukseen ja oheisohjelmiin osallistui eri vaiheissa 13 valtuuskunnan jäsentä. Isäntien järjestämä korkeatasoinen oheisohjelma käsitti mm. Joroisten musiikkipäivien barokkikonsertin Järvikylän kartanossa ja tutustumisen kartanon historiaan ja nykyiseen liiketoimintaan sekä vierailun valtuuskunnan jäsenen Pekka Viljakaisen kartanolla tutustumassa matkailu- ja elintarvikeliiketoiminnan kehitysajatuksiin.

1.1.7 Pohjois-Savon liiton organisaatio

1.1.8 Olennaiset muutokset maakuntaliiton toiminnassa ja taloudessa

Koronapandemia ja sen vaikutukset talouteen

Vuoden 2020 tapaan, liiton järjestämät kokoukset pidettiin hybridikokouksina siten, että osa jäsenistä oli paikan päällä maakuntatalossa ja osa osallistui kokoukseen etäyhteydellä. Maakuntavaltuuston hybridikokoukset tallennettiin ja välitettiin netissä YouTube -kanavalla kaikkien nähtäväksi, koska yleisöä ei koronatilanteen vuoksi voitu ottaa maakuntasaliin. Käytäntöä tullaan jatkamaan koronarajoitusten päättymisen jälkeen liiton omalla striimauskalustolla, joka on hankittu loppuvuodesta 2021. Etäyhteyksillä järjestetyt kokoukset näkyvät liiton taloudessa säästöinä, koska matka- ja kokoustarjoilukustannukset ovat pienentyneet.

Vuonna 2021 liiton toimistossa mahdollistettiin etätönn tekeminen halukkaille joka päivä ilman erillistä etätyösopimusta kesälomien päättymiseen saakka. Tämän jälkeen liiton työskentelyssä palattiin ns. normaalin aikaan, jossa etätönnä oli mahdollista tehdä 1–2 päivää viikossa ja erikseen esimiehen kanssa sovittaessa perustellusta syystä useampi päivä viikossa. Suurin osa maakunnassa ja sen ulkopuolella järjestetyistä tilaisuuksista järjestettiin etäyhteydellä, joten matkustaminen vähentyi merkittävästi myös vuonna 2021. Välittömänä taloudellisena vaikutuksena etätönn laajasta tekemisestä ovat matka- ja majoituskustannusten pieneneminen arvioidusta.

Uusi sote-valmistelu

Vuoden 2020 aikana käynnistynyt POSOTE20 Tulevaisuuden sotekeskushanke yhteensä 3.367.000 € sai täydennyshaussa vuonna 2021 lisärahoitusta 6.783.525 € käytettäväksi kehittämiseen 31.12.2023 mennessä. POSOTE20 -hankkeen tarkoituksena on kehittää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja siten, että asiakkaat ja potilaat saavat tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja sujuvasti yhdellä yhteydenotolla. Hankkeessa kehitetään, kokeillaan ja otetaan käyttöön menetelmiä, toimintamalleja ja digitaalisia ratkaisuja, jotka helpottavat palveluun pääsyä. Keskiössä ovat myös toimenpiteet, joilla edistetään sote-keskuksen ja sen yhteistyöverkoston monialaisen osaamisen tehokasta hyödyntämistä asiakkaan parhaaksi.

POSOTE20 Rakenneuudistushankkeella tehtiin esivalmistelua heinäkuussa käynnistyneelle väliaikaisen valmistelu-toimielimen työlle. Lakien tultua vahvistetuiksi rakenneuudistuksen avustuksen käyttö tuli vapaaehtoisen valmistelun osalta tilaan, ettei kehittämistyötä ko. rahoituksella ollut mahdollista edistää vaan kaikki väliaikaisen valmistelutoimielimen työn tuki toteutettiin hyvinvointialueen perustavien organisaatioiden ja valtiolta ko. tarkoituk-

seen saadun rahoituksen avulla. POSOTE20 rakenneuudistuksen loppuraportit infograafeineen toimitettiin maakuntahallitukselle tiedoksi, koska hanke päättyi 31.12.2021. Hankehallinnoija laatii POSOTE20 rakenneuudistuksen loppumaksatukset 30.4.2022 mennessä (viimeistään 30.6.2022).

POSOTE20 uudistuksen valmistelun toteuttamiseksi vaadittavan kehityshankkeen hallinnoijana toimii Pohjois-Savon liitto. Pohjois-Savon liiton hallintojohtaja nimettiin hankehallinnoijaksi valmisteluun, mihin maakuntahallituksesta on haettu virkavapaus 31.12.2023 saakka. Pohjois-Savon liitto toimii työnantajana hankehallintoon palkatuille henkilöille: hankejohtaja, hankepäälikkö / LAPE-asiantuntija, osallisuus- ja järjestökoordinaattori, hankejohdon assistentti ja talousassistentti. Hankehallinto vastaa uudistuksen valmistelun ja kehittämishankkeiden toteuttamiseksi laadittujen toimenpiteiden suunnittelun ja valmistelun ohjauksesta, toteutuksen ja hallinnoinnin koordinoinnista sekä raportoinnista. Tähän kuuluu myös valmistelutyön etenemisen turvaaminen asetettujen aikataulujen ja suunnitelmien mukaisesti, kehitystoimintaan kohdistettujen resurssien tehokkaan käytön seuranta sekä alueellisen yhteistyön sujuvuuden tukeminen huomioiden paikalliset tarpeet. Samalla yhteinen hankehallinto mahdollistaa toimenpiteiden rajapintojen tunnistamisen ja yhteistyön koordinoimisen, sekä valtakunnallisen yhteistyön toteuttamisen yli maakunnan rajojen. Maakunnan yhteisellä hankehallinnolla turvataan lisäksi Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen ja Sote-rakenneuudistushankkeen johtamisen ja ohjauksen kehittäminen sekä toimintatapojen ja -prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla osaluiseisiin kuuluvien kehitys- toimenpiteiden yhteensovittamisen.

Hallituksen esitys hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi hyväksyttiin eduskunnassa 23.6.2021. Esityksen voimaantulon 8 pykälän mukaisesti Pohjois-Savon kunnat, kuntayhtymät, pelastuslaitos, erityishuoltopiiri ja sairaanhoitopiiri (sopijaosapuolet) sopivat kevään 2021 aikana Pohjois-Savon väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE) kokoonpanosta ja asettajasta. Kaikki sopijaosapuolet hyväksyivät esityksen ja toimittivat päätökset esityksen hyväksymisestä Pohjois-Savon liittoon. Perustettava VATen jäsenistö täytti tasa-arvolain vaatimukset. Esityksen mukaisesti Pohjois-Savon liitto toimii VATen asettavana viranomaisena ja tukee VATen työskentelyn käynnistämistä, VATen toimomalla tavalla. Väliaikaiselle valmistelutoimielimelle perustetaan myös oma poliittinen seurantaryhmä, jona toimii maakuntahallituksen POSOTE20 -hankkeelle asettama seurantaryhmä.

Maakuntahallitus perusti kokouksessaan 5.7.2021 §114 väliaikaisen valmistelutoimielimen Pohjois-Savon kuntien ja sote-kuntayhtymien, Pohjois-Savon pelastuslaitoksen ja Vaalijalan kuntayhtymän yksimielisestä esityksestä. Pohjois-Savon liiton hankehallinnoija, POSOTE20 hankkeen talousassistentti ja hankejohtaja antoivat hallinnollisen valmistelutuen väliaikaiselle valmistelutoimielimelle, sen johtoryhmien ja kokousten sekä asianhallinnan osalta. Lisäksi Pohjois-Savon liitto on vuokrannut tilat ko. johtoryhmän keskeisille valmistelijoille.

Maakuntaliiton toimintaa on päävastuualueittain tarkemmin kuvattu luvussa 2 ja talouden toteutumista luvuissa 2, 3 ja 4.

Valtioneuvoston elokuussa 2019 tekemän maakuntajakoa koskevan päätöksen mukaan Joroisten kunta siirtyi 1.1.2021 Etelä-Savon maakunnasta Pohjois-Savon maakuntaan. Vuoden 2020 aikana liiton perussopimus uudistettiin kuntien yhtäpitävillä päätöksillä ajan tasalle aikaisempien kuntien yhdistymisten ja uuden jäsenkunnan vuoksi. Pohjois-Savon liiton perussopimus ja Joroisten kunnan liittymissopimus hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 7.12.2021.

Maakuntavaltuusto hyväksyi vuoden 2021 talousarvion ja toimintasuunnitelman vuosille 2021–2023 kokouksessaan 17.11.2020 ja maakuntahallitus hyväksyi käyttösuunnitelmat tulosityksiköittäin meno- ja tulolajeittain kokouksessaan 14.12.2020 ja samalla hyväksyi maksuosuuksien laskutuspäivät. Tarkemmat euromääräiset ja sanalliset määrärahojen käyttösuunnitelmat on laadittu hallinnon päävastuualueella.

Kunnat rahoittavat luottamushenkilöhallinnon, liiton hallinnon ja osan rakennerahaston toiminnan menoista. Kunnilta perittiin maksuosuuksina 2.426.879 €. Lisäksi kunnilta perittiin Pohjois-Savon kehittämisrahastoon 264.807 €.

Seuraavasta taulukosta ilmenee tulojen ja menojen toteutuma tulosityksiköittäin:

TULOT			
Tulosityksikkö	Tuloarvio /TA	Toteutunut TP 2021	Tulojen ylitys / alitus (-)
<u>Varsinainen toiminta</u>			
Luottamushenkilöhallinto	0	7 000,00	7 000,00
Hallinto	2 497 639,00	2 505 187,60	7 548,60
Rakennerahasto	241 000,00	299 756,46	58 756,46
	2 738 639,00	2 811 944,06	73 305,06
Projektit	944 500,00	938 358,37	-6 141,63
P-S:n kehittämisrahasto	264 807,00	264 807,00	0,00

MENOT			
Tulosityksikkö	Menoarvio /TA	Toteutunut TP 2021	Menojen ylitys / alitus (-)
<u>Varsinainen toiminta</u>			
Luottamushenkilöhallinto	232 006,00	170 280,07	-61 725,93
Hallinto	2 031 502,00	2 001 749,26	-29 752,74
Rakennerahasto	450 418,00	403 499,83	-46 918,17
	2 713 926,00	2 575 529,16	-138 396,84
Projektit	1 000 000,00	1 013 913,19	13 913,19
P-S:n kehittämisrahasto	264 807,00	286 012,00	21 205,00

Edellä olevan taulukon mukaisesti menot varsinaisessa toiminnassa alittuivat luottamushenkilöhallinnossa 61.725,93 €, hallinnossa menot alittuivat 29.752,74 € ja rakennerahastossa menot alittuivat 46.918,17 €.

Tulot ylittyivät puolestaan luottamushenkilöhallinnossa 7.000,00 €, hallinnossa 7.548,60 € ja rakennerahastossa 58.756,46 €. Pääosin ylitys johtui teknisen tuen avustusosuuksista, joita ei ole voitu ennakoida talousarviossa. Tarkemmin eri meno- ja tulolajien ylitykset ja alitukset tulosityksiköittäin ilmenevät taulukoissa 2.2.2.

Varsinaisen toiminnan lisäksi liitossa on projekteja sekä Pohjois-Savon kehittämisrahasto. Seuraavan vuoden projekteihin varattujen määrärahojen ja tuloarvioiden tarkka ennakointi on vaikeaa talousarvion valmisteluvaiheessa. Tilivuonna 2021 projektien menot ylittyivät talousarvioon verrattuna 13.913,19 € ja tulot alittuivat 6.141,63 €. Projektien alijäämäksi muodostui 75.571,54 € (taulukko 3.1.2 Tuloslaskelma tulosityksiköittäin). Alijäämään sisältyy projektien omavastuuosuudet ja projektihenkilöstön lomapalkkavarausten muutos, johon liittyvä rahoitusosuus voidaan hakea maksuun vasta lomapalkkakustannusten todellisen maksuajankohdan perusteella. Lisäksi EU-hankkeisiin liittyvä flat rate -kustannusmalli ei kata kaikkia projektin kustannuksia. Projektien rahoitus tulee eri rahoituslähteistä (EU, ministeriöt ja Pohjois-Savon kehittämisrahasto). Tilivuonna 2021 projektien määrä ja euro-määräinen summa kasvoi edellisvuoteen verraten.

Pohjois-Savon kehittämisrahaston tapahtumia seurataan erillään muista liiton tapahtumista. Rahastolla ei ole tulosvaikutusta liiton varsinaiseen toimintaan.

Pohjois-Savon kehittämisrahaston muutoksena kirjattiin 21.205,00 €, joka muodostuu tilikaudella rahastoon maksettujen kuntaosuuksien (264.807,00 €) ja rahastosta maakuntahallituksen hankkeille myöntämien avustusten (286.012,00 €) erotuksesta. Liitteessä 1 on erittely maakuntahallituksen päätöksellä myönnettyistä tuista.

Tuloksen muodostuminen ilmenee taulukosta 3.1.2. Tilinpäätöksen tulos on ylijäämäinen eli 140.917,91 €. Kun siihen lisätään edellä selostettu Pohjois-Savon kehittämisrahaston muutos 21.205,00 €, niin tilikauden ylijäämäksi muodostuu 162.122,91 €.

1.1.9 Henkilöstö

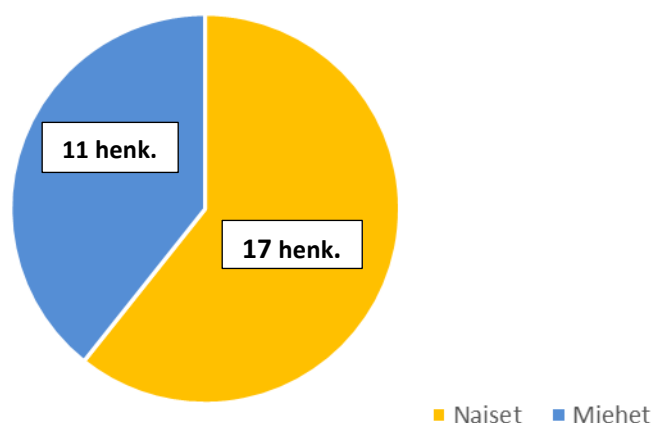
Henkilöstökertomuksen tarkoituksena on antaa tiivistettyä tietoa henkilöstöön liittyvistä asioista kertomusvuonna sekä arvioida henkilöstön tilan kehittymistä. Henkilöstökertomus auttaa luottamushenkilöhallintoa sekä toimistoa paremmin hahmottamaan ne tulevaisuuden tarpeet, joita henkilöstön rekrytoinnissa, koulutuksessa ja työterveydenhuollossa tarvitaan.

Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2021 (vakinaiset ja määräaikaiset)

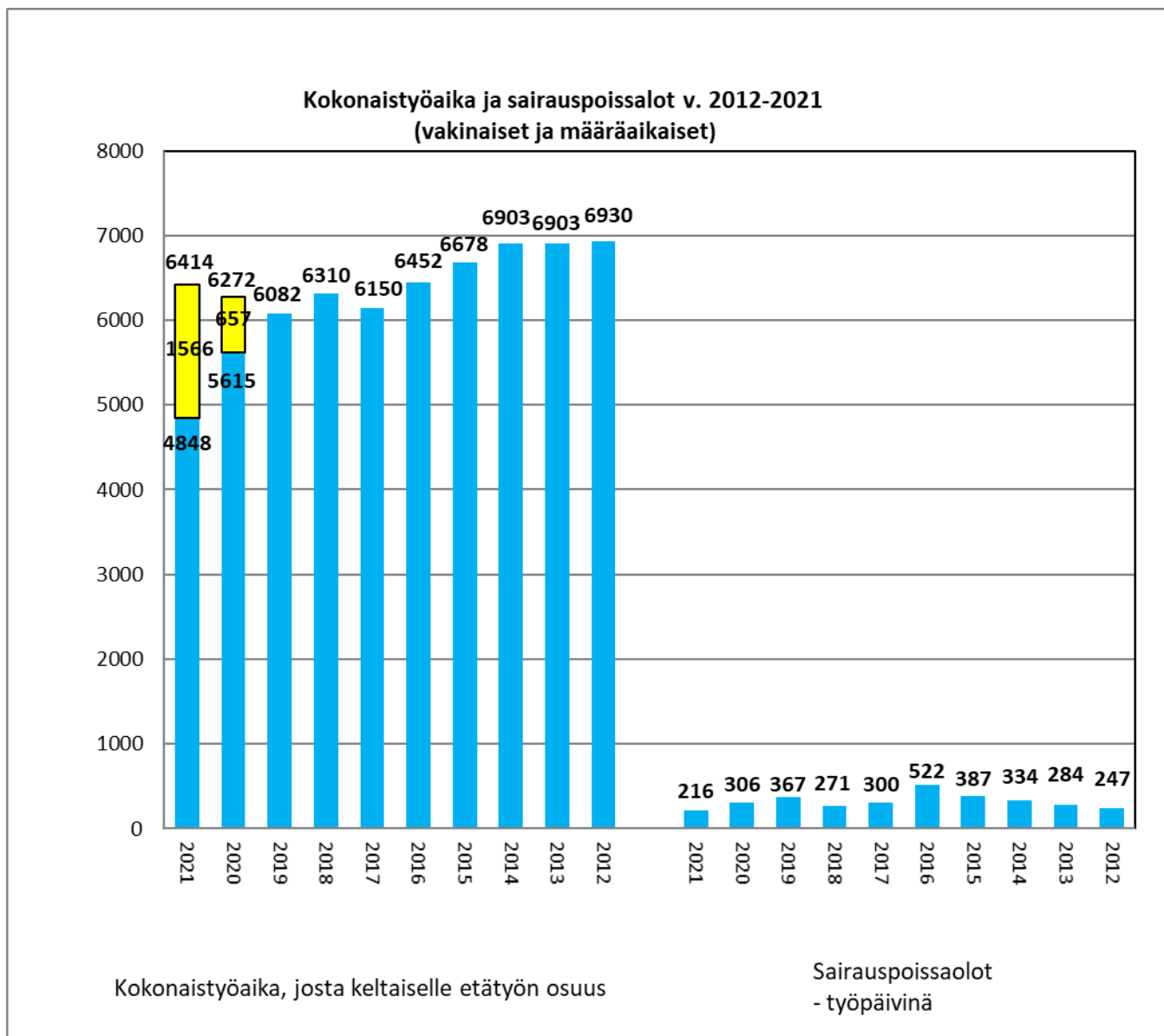
Ikä	lkm
25-35 v.	4
36-45 v.	5
46-55 v.	7
56-65 v.	12
Yhteensä	28

Ei sisällä määräaikaisesti pelkästään projekteissa työskentelevää projektihenkilöstöä, joita kertomusvuoden lopussa oli kahdeksan.

Pohjois-Savon liiton henkilökunnan sukupuolijakauma v. 2021

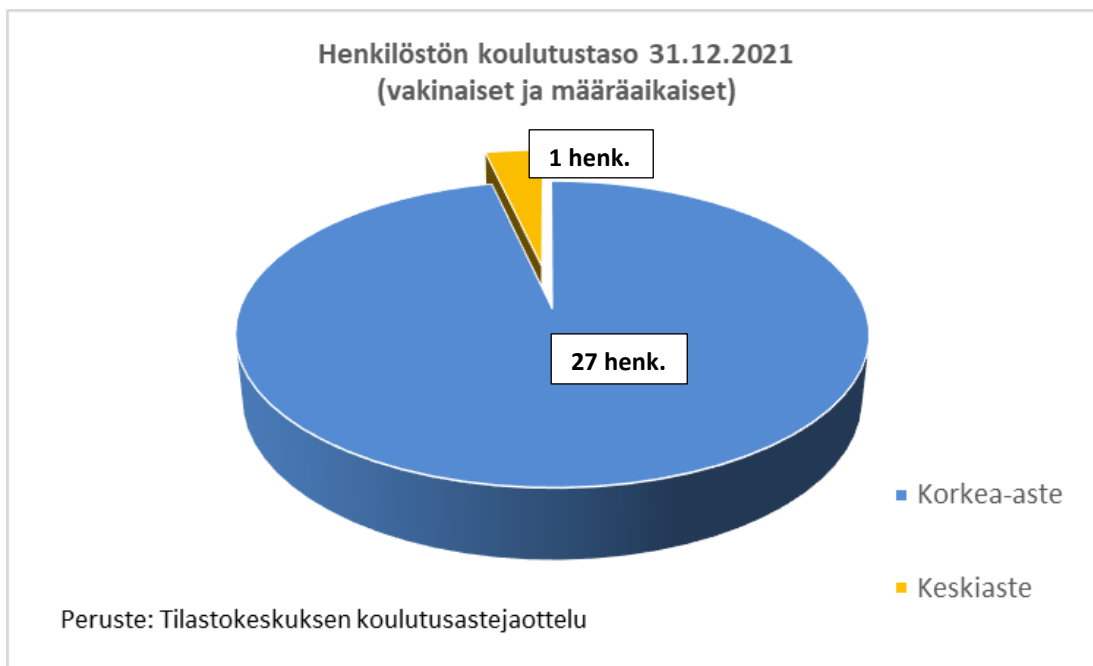

Henkilöstöä oli 28, joista vakinaisia 25 ja määräaikaisia kolme. Naisia oli 17 ja miehiä 11. Vakinaisista yksi henkilö on kertomusvuoden lopussa osa-aikaeläkkeellä.

Kokonaistyöaika on työpäivien määrä kerrottuna henkilöstön määrällä. Vuonna 2021 etätyön osuus 1566 työpäivää oli n. 24,4 % kokonaistyöajasta. Etätyön osuus kasvoi edellisestä vuodesta huomattavasti eli n. 2,4-kertaiseksi. Etätyössä työskenteli lähes koko henkilöstö ainakin osittain työtehtävien sallissa, koronaan liittyvien suositusten mukaisesti ja syksystä alkaen päätetyn vakiintuneen käytännön mukaisesti. Etätyöpäivien todellinen kokonaismäärä on esitettyäkin suurempi, koska kirjauskäytäntö ei ole ollut täysin yhtenäinen.

Sairauspoissaoloja oli edelleen edellisvuotta vähemmän. Vuoden 2021 lukuun sisältyy kaksi pidempiaikaista sairauspoissaoloa, yhteensä 85 työpäivää, kun v. 2020 kolmen vastaavan pidempiaikaisen sairauspoissaolon yhteismäärä oli 163 työpäivää. Lyhytaikaisten (alle 1 kk:n yhtäjaksoinen poissaolo) sairauspoissaolojen määrä 131 työpäivää on vain hieman pienempi kuin vastaava v. 2020, jolloin se oli 143 työpäivää. Kertomusvuonna sairauspoissaoloja oli keskimäärin 7,7 päivää henkilöä kohden, kun edellisvuonna vastaava luku oli 10,5. Sairauslomiin on laskettu myös lapsen sairauden vuoksi työstä poissaolo.

Koko liiton henkilöstö on suorittanut joko keskiasteen tai korkea-asteen tutkinnon. Koulutuspäiviä oli kertomusvuonna yhteensä 23.

Pohjois-Savon liitossa on yhteistoiminnassa sovitut käytännöt henkilöstön yhdenvertaisuuden ja tasa-arvoisen kohtelun sekä työhyvinvoinnin varmistamiseksi. Toimintatavat on kuvattu sisäisissä toimintaohjeissa. Yhteistointavelvoitteet perustuvat lakeihin miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta, yhdenvertaisuuslakiin sekä työturvallisuuslakiin. Yhteistoimintaan on kaksi foorumia: pääluottamusmiespalaverit ja TYHY-toimikunta, jonka jäsenet valitaan vaaleilla neljän vuoden välein. Näiden lisäksi maakuntajohtajan nimeämässä johtoryhmässä on henkilöstön edustus.

Liiton rekrytointikäytännöt ovat tasa-arvo ja yhdenvertaisuusneutraaleja ja niissä noudatetaan hallintosääntöä ja rekrytoinnin ohjeita. Töiden organisointi edistää naisten ja miesten sijoittumisen tasapuolisesti erilaisiin tehtäviin ja kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet uralla etenemiseen organisaation eri tasoilla. Työntekijöitä kohdellaan yhdenvertaisesti työsuhteen kestosta ja laadusta riippumatta. Kaikki noudattavat sovittuja toimintakäytäntöjä. Epäselvissä tilanteissa ohjeet tarkennetaan yhteneviksi. Yhteistoiminnassa (pääluottamusmiespalaverit, TYHY-toimikunta ja työpaikkakokoukset) työoloja kehitetään siten, että ne ovat yhdenvertaisia kaikille sekä helpottavat työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista. Työvuoro- ja vuosilomajärjestelyistä päätettäessä noudatetaan tasapuolisuutta.

Muina tasa-arvo ja yhdenvertaisuusperiaatteina on todettu noudatettavaksi, että huolehditaan siitä, ettei työntekijä joudu sukupuolisen häirinnän tai ahdistelun kohteeksi ja annetaan selkeät toimintaohjeet häirintätilanteita varten. Toimielimiin nimetään tasapuolisesti jäseniä, sekä naisia että miehiä, toimielimen luonteesta riippuen eri ikä-, tms. ryhmien edustajia. Pidetään tärkeänä sitä, että toimielimien jäsenillä on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua toimielimen työskentelyyn.

Tuki- ja liikunta-elinoireiden ennaltaehkäisyyn on panostettu työpaikalla hankkimalla työergonomiaa tukevia laitteita ja välineitä. Lisäksi Pohjois-Savon liitto tuki henkilöstönsä hyvinvointia mm. tarjoamalla virike-etuja sekä osallistumalla henkilöstön fysikaalisen hoidon kustannuksiin työterveyshuollon lähetteellä. Liitolla on työterveyshuoltosopimus Järvisuomen Työterveyden kanssa. Psykososiaalisen kuormituksen terveyshaitat on koettu vähäisiksi, ja kollegiaalista tukea voi saada toisista maakuntaliitoista. Epäasiallisen kohteluun puututaan työpaikalla heti, mikäli sitä ilmenee.

Vuoden 2019 lopulla alkaneen työhyvinvoinnin parantamisen ja kehittämisen prosessi päättyi keväällä toteutetuilla koko henkilöstöä koskevilla ryhmävalmennuksilla.

Virkasuhteessa:

Korhonen Marko, maakuntajohtaja
Vehreävesa Satu, aluekehitysjohdaja
Pehkonen Riikka, vs. hallintojohtaja
Isola Annaelina, vs. suunnittelujohtaja, kaavoituspäällikkö

Työsopimussuhteessa:

Honkanen Eija, maksatusasiantuntija
Hublin Patrick, maakuntainsinööri
Huttunen Tuulikki, hallintosihteeri
Intke Maarit, tietopalvelu- ja kuntatalousasiantuntija
Juntunen Teemu, aluekehityssuunnittelija
Juuti Soile, ohjelmapäällikkö
Jääskeläinen Jari, aluekehityspäällikkö
Kajan Irma, toimistosihteeri
Laakko Katja, hallinto- ja viestintäassistentti
Markkanen Pirkko, maksatusasiantuntija
Martikainen Ossi, yhteyspäällikkö
Merenniemi Janna, aluekehitysasiantuntija
Minkkinen Juha, rahoitusasiantuntija
Roivainen Eila, taloussihteeri
Rummukainen Mikko, suunnittelija
Sihvola Merja, EU-sihteeri
Sihvonen Jari, viestintäasiantuntija
Tarkiainen Kari, rahoitusasiantuntija
Tossavainen Tuomo, maksatusasiantuntija
Väänänen Pirjo, palvelusihteeri

Määräaikainen:

Hovinen Jenna, johdon assistentti
Kela Mikko, maakuntasuunnittelija

Projektien henkilöt:

Aholainen Anne, projektipäällikkö
Forsten-Astikainen Riitta, hankejohtaja
Halvarsson Johan, hankepäällikkö
Honkala Venla, hankeassistentti
Hovinen Jenna, hankejohdon assistentti
Kapanen Satu, talousassistentti
Lampi Jussi, hankejohtaja
Miettinen Tarja, hankehallinnoija, hallintojohtaja (virkavapaalla)
Rytkönen Minna, hankepäällikkö
Santamäki Heta, projektipäällikkö

1.1.10 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Pohjois-Savon liiton talous- ja henkilöstöhallinnon ulkoistettuna palvelukumppanina toimii Monetra Pohjois-Savo Oy. Yhteistyö Monetra Pohjois-Savon kanssa on irtisanottu joulukuussa 2021 päättymään vuoden 2022 vuoden loppuun mennessä siten, että vuoden 2022 tilinpäätöksen laatii Monetra Pohjois-Savo Oy. Ulkoistetun palkka- ja taloushallinnon tuottaman palvelun ja tiedon riskinä on ollut tiedon oikeellisuuden tarkasteluun liittyvä vaikeus. Lisäksi sähköisen arkiston ja raportoinnin puuttuminen palvelusta on myös vaikuttanut asiaan. Liiton kautta kulkee huomattava määrä sekä kansallista että EU-rahoitusta. Riskinä on, että inhimillisten virheiden mahdollisuus on olemassa, vaikka tehtävien eriyttämisen myötä hankemaksatuksessa on useita henkilöitä mukana. Suuren rahaliikenteen osalta riskinä ovat myös pankkien perimät negatiiviset talletuskorot, jotka jäävät liiton menoiksi, koska niitä ei voida hakea maksuun toimintakuluina.

Liiton henkilökunnasta suurin osa työskentelee tehtävissä, joissa työ tehdään pääsääntöisesti yksin ja asiantuntijuus on keskittynyt tiettyä työtehtävää hoitavalle. Tämä lisää liiton toiminnan haavoittuvuutta pitkien poissaolojen realisoituessa. Töiden toimivuuden kannalta on sovittu varahenkilöjärjestelyt, mutta varahenkilöjärjestelmän kehittäminen on haasteellista, koska liiton henkilöstömäärä on suhteellisen vähäinen. Työn kuormittavuuteen ja henkilöstön jaksamiseen on kiinnitettävä aikaisempaa enemmän ja varhaisemmin huomiota. Tässä yhteistyö työterveyshuollon kanssa on tärkeää. Lisäksi Pohjois-Savon liitto on yhteistyössä muiden Suomen maakuntaliittojen kanssa Kevan rahoittaman Maakuntien liitot yhdessä oppien -kehittämishankkeen toteuttajana, jonka tarkoituksena on lisätä työntekijöiden työssäjaksamista sekä ammattitaitoa.

Hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen ja kuntien muuttuva rooli tulevat vaikuttamaan myös maakunnan liiton toimintaan. Liiton strategiatyötä on jatkettu vuonna 2021 ja sen kautta pyritään palvelemaan mahdollisimman hyvin omistajakuntien tarpeita muuttamalla toiminnan painopisteitä toimintaympäristön tarpeita vastaaviksi. Muuttuva toimintaympäristö tarkoittaa myös henkilöstön työtehtävien tarkastelua sekä mahdollista uudelleenorganisointia. Kuntia pyritään tukemaan yhä paremmin mm. alue- ja kuntatalouteen liittyvän tiedon tuottamisen kautta sekä lisäämällä tietoisuutta kuntien yhteisten kehittämishankkeiden rahoitusmahdollisuuksien osalta.

1.2 Selonteko maakuntaliiton sisäisen valvonnan järjestämisestä

Maakuntahallitus toteaa, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta on järjestetty liitossa asianmukaisella ja riittävällä tavalla. Hallinnon riskien osalta liitolla on vahinkovakuutus. Maakuntahallitus on nimennyt tilivelvolliset kokouksessaan 4.10.2021.

Liiton sisäinen tarkastus on suhteutettu liiton toiminnan laajuuteen. Ulkoisesta tarkastuksesta vastaa liiton tilintarkastajayhteisö BDO Audiator Oy vuoden 2021 osalta ja vuodesta 2022 eteenpäin KPMG Oy. Valtion varojen osalta ulkoisesta tarkastuksesta vastaa valtiovarainministeriö ja viime kädessä EU-komissio. Liiton toimeksiannosta liiton tilintarkastaja suorittaa pyydettyä tarkastuksia rahoitusta saaneiden projektien osalta. Tilintarkastajan suorittamassa sisäisessä valvonnassa havaituista epäkohdista annetaan selonteko välittömästi tai osavuosisiraportin yhteydessä maakuntahallitukselle. EU-hankkeiden, kansallisten hankkeiden ja omien hankkeiden kohdalla liitossa noudatetaan voimassa olevan ohjelmakauden hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvausta (HVJ) sekä TEM:n ohjeistusta. HVJ-kuvaus on käyty kokonaisuudessaan läpi ja päivitetty vastaamaan nykytilannetta uutta EU-ohjelmakautta 2021–2027 varten.

Sisäisen valvonnan toimenpiteistä raportoidaan päävastuualueittain osavuosisiraportissa (30.6.) ja tilinpäätöksen yhteydessä raportoidaan koko vuoden toiminnasta.

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 9.6.2014 liiton sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja samassa yhteydessä on tehty tarvittavat tarkennukset hallintosääntöön. Hallintosääntö on uusittu valtuus-

ton päätöksellä 12.6.2017 kuntalain vaatimuksen mukaiseksi, millä päätöksellä säännöt ja ohjeet on ajantasaistettu. Maakuntahallitus on hyväksynyt päivitetyn Sisäisen valvonnan yleisohjeen kokouksessaan 24.8.2020.

Liitossa on Sisäiset toimintaohjeet – toimiston tapa toimia -ohjeistus, jossa on mm. johtamiseen, asianhallintaan, työaikaan, tehtävän vaativuuden arviointiin, lomakäytäntöihin, hankintakäytäntöihin, tiedotus- ja viestintäkäytäntöihin ja muihin yhteisiin toimintaperiaatteisiin liittyviä käytännön toimintaohjeita henkilöstölle.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2021	2020
TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2021	2020
Toimintatuotot	4 015 109	3 523 424
Toimintakulut	-3 875 454	-3 362 726
Toimintakate	139 655	160 698
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	190	4 247
Muut rahoitustuotot	1 183	27
Korkokulut		
Muut rahoituskulut	-110	-86
Vuosikate	140 918	164 886
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	140 918	164 886
Rahastojen lisäys (-), vähennys (+)	21 205	12 065
Tilikauden ylijäämä	162 123	176 951
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/toimintakulut, %	103,60 %	104,78 %
Vuosikate €/asukas	0,57	0,66
Asukasmäärä 31.12. (vuoden 2021 luku on ennakkotieto)	248 396	248 265

1.3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1.1.-31.12.2021 1.1.-31.12.2020

Toiminnan rahavirta

Vuosikate

140 917,91

164 886,38

Toiminnan rahavirta

140 917,91

164 886,38

Investointien rahavirta

Investointimenot

-148,00

0,00

Investointien rahavirta

-148,00

0,00

Rahoituksen rahavirta

Oman pääoman muutokset

Jäsenkuntaosuuden lisäys peruspääomaan

563,38

0,00

Jäsenkuntaosuuden lisäys ylijäämään

18 948,78

0,00

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset 1)

23 152,53

-249 870,54

Vaihto-omaisuuden muutos

Pitkäaikaisten saamisten muutos

Lyhytaikaisten saamisten muutos

-365 606,55

143 532,65

Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos

70 313,14

-5 243 893,76

Rahoituksen rahavirta

-252 628,72

-5 350 231,65

Rahavarojen muutos

-111 858,81

-5 185 345,27

Rahavarojen muutos

-111 858,81

-5 185 345,27

Rahavarat 31.12.

830 059,90

941 918,71

Rahavarat 1.1.

941 918,71

6 127 263,98

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €

-113

-220

Kassan riittävyys, pv

78

102

Asukasmäärä (vuoden 2021 luku on ennakkotieto)

248 396

248 265

1) Tarkempi erittely toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokseen:

Vuosi 2021

Tuloslaskelmasta rahastojen lisäys/vähennys

21 205,00

Rahaston saaminen liitolta 31.12.2020, maksettu 28.1.2021

-3,42

Rahaston velka liitolle 31.12.2020, maksettu 1.2.2021

1 950,95

23 152,53

Vuosi 2020

Rahaston saaminen liitolta 31.12.2019, maksettu 13.3.2020

-260 000,10

Tuloslaskelmasta rahastojen lisäys/vähennys

12 064,71

Rahaston saaminen liitolta 31.12.2020

3,42

Rahaston velka liitolle 31.12.2019, maksettu 17.1.2020

12,38

Rahaston velka liitolle 31.12.2020

-1 950,95

-249 870,54

Kassan riittävyys (pv) = 365 * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

1.4 Rahoitusasema ja sen muodostuminen

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 409	10 261
SIJOITUKSET		
Osakkeet ja osuudet	10 409	10 261
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 659 586	9 003 667
Valtion toimeksiannot	5 865 401	8 162 430
Muut toimeksiannot	794 184	841 237
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 811 763	1 558 015
SAAMISET		
Lyhytaikaiset saamiset	981 703	616 096
Myyntisaamiset	146 396	2 140
Muut saamiset	36 639	38 261
Siirtosaamiset	798 668	575 695
RAHAT JA PANKKISAAMISET	830 060	941 919
Pankkitilit	830 060	941 919
Määräaikaistalletukset	0	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 481 758	10 571 943
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	1 248 038	1 066 403
Peruspääoma	31 354	30 790
Vuokratasausrahasto	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämät	1 054 561	858 662
Tilikauden ylijäämä	162 123	176 951
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	6 659 586	9 001 719
Valtion toimeksiannot	5 865 401	8 162 430
Muut toimeksiantojen pääomat	794 184	839 289
VIERAS PÄÄOMA	574 134	503 821
Lyhytaikainen		
Ostovelat	103 892	104 783
Muut velat	76 952	64 817
Siirtovelat	393 291	334 221
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 481 758	10 571 943

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	14,75 %	10,13 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,78 %	13,07 %
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	1 217	1 036
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	4,90	4,17
Lainakanta 31.12. 1000 €	0	0
Lainakanta 31.12. €/asukas	0	0
Lainat ja vastuut, 31.12.	87 263	102 365
Lainat ja vastuut, €/asukas	0,35	0,41
Lainasaamiset, 1000 €	0	0
Asukasmäärä 31.12. (vuoden 2021 luku on ennakkotieto)	248 396	248 265

Omavaraisuusaste, % = 100 * Oma pääoma / Koko pääoma (=vastattavien loppusumma) - Ennakkotulot

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100 * Vieras pääoma - Ennakkotulot / Käyttötulot

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

1.5 Kokonaistulot ja -menot

KUNTAYHTYMÄN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	4015	Toimintakulut	3875
Korkotuotot	0	Korkokulut	0
Muut rahoitustuc	<u>1</u>	Muut rahoituskulut	0
		Investoinnit	
		Investointimenot	0
		Rahoitustoiminta	
		Oman pääoman muutos	<u>0</u>
	4016		3875

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = (4016-3875) 141

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = (-112- (-253)) 141

1.6 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen rahastokirjauksia on 140.917,91 €. Kun tulokseen lisätään siirto Pohjois-Savon kehittämisrahastosta (21.205,00 €), tilikauden ylijäämäksi muodostuu 162.122,91 €. Maakuntahallitus esittää, että em. ylijäämä siirretään omaan pääoman tilikauden ylijäämä -tilille.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Päävastuualueiden toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta laaditaan sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaisesti kaksi kertaa vuodessa raportit siten, että 30.6. tilanteesta annetaan osavuosisraportti maakuntahallitukselle viimeistään elokuussa ja toinen yksityiskohtainen raportti tehdään tilinpäätöksessä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen -raportti toimintavuodelta on tilinpäätöksessä erillisenä asiakirjana.

2.1.1 Aluekehityksen päävastuualue

Aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa

Aluekehitystehtävissä painopisteenä oli aluekehityslain mukaisen aluekehitysvastuun toteuttaminen ja lakisääteinen aluekehitystehtävien toimeenpano. Maakunnan keskeiset kehittämisasiakirjat ovat maakuntasuunnitelma ja -ohjelma, jotka molemmat päivitettiin toimintakertomusvuonna. *Pohjois-Savon maakuntasuunnitelmassa vuoteen 2040* määritellään maakunnan pitkän tähtäimen tavoitteet, kehittämisstrategia ja väestötavoitteet. Maakuntasuunnitelmaan perustuvassa *maakuntaohjelmassa vuosille 2022-2025* puolestaan esitetään ne käytännön toimenpiteet, jotka ohjaavat lähivuosien kehittämistä ja aluerahoituksen kohdentamista. Tässä ominaisuudessa se linjaa omalta osaltaan kaikkea maakunnan liitossa tehtävää aluekehitystyötä.

Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelma 2020–2022, joka samalla on maakunnan elpymissuunnitelma linjasi maakunnan EU- ja kansallisten varojen kohdentamista, painopisteenä toimet, joilla koronaepidemian haitallisia vaikutuksia torjutaan, nopeaa palautumista edistetään sekä uutta kasvua ja kilpailukykyä löydetään. EU-tukien lisäksi elpymistoimiin oli käytettävissä myös kansallisia tukia. Kyseinen asiakirja päivitettiin koskemaan vuosia 2022-2023.

Vuoden 2021 kevään aluetaloustietojen mukaan Pohjois-Savon aluetalous oli palannut kasvu-uralle koronan aiheuttaman notkahduksen jälkeen. Maakunnan kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto, vienti ja palkkasumma nousivat alkuvuonna 2021 koronaa edeltäneen tason yli. Tämä antanee viitteitä siitä, että maakunnan kehittämisen yhteistyössä, asetetuissa tavoitteissa ja tehdyissä toimenpiteissä olisi onnistuttu.

Rakennerahastoissa keskeisiä tehtäviä oli rakennerahastokauden 2014–2020 hyvän toteutuksen varmistaminen, käsittäen mm. aktivointi-, toimeenpano- ja koordinaatiotehtävät: koulutus, tiedotus, nopea rahoituspäätösten valmistelu. Erityisesti painotettiin toimia ja hankkeita, jotka tukevat maakunnan koronakriisistä selviämistä.

Tavoitteena oli käynnistää EU-kauden 2021-2027 haut loppuvuodesta 2021. Uuden kauden ohjelma-asiakirjan hyväksyminen ja EURA2021-tietojärjestelmän käyttöönotto kuitenkin viivästyivät. Tästä syystä päättyvän kauden 2014-2021 loppuvarojen sekä kansallisten aluekehitysvarojen oikealla kohdentamisella on pyritty varmistamaan maakunnan kehitystyön jatkuminen. Ohjelmakauden viivästymisestä huolimatta Pohjois-Savon uusi maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) asetettiin, säännöt hyväksyttiin, hankkeiden valintakriteerit hyväksyttiin ja hakijoita koulutettiin, jotta hakujen käynnistyessä maakunnalla olisi kyky toimeenpanna asioita.

Maakunnan kansainvälistymistä tuettiin Verkostotoiminnasta kasvua -hankkeen kautta, jossa yhtenä tavoitteena oli pohjoissaavolaisten yritysten, oppilaitosten, tutkimuslaitosten ja muidenkin tahojen auttaminen kansainvälisiin verkostoihin ja sitä myöten mahdollistaa kansainvälisen rahoituksen hakemisen maakunnan kärkialojen kehittämiseen. Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimisto on omalta osaltaan viestinyt ja neuvonut kansainvälisen rahoituksen hakemisessa. Itä- ja pohjoissuomalainen aluekehitysyhteistyö on vahvistunut komission rahoittaman Elinkeinot murroksessa -strategiatyön seurauksena.

Pohjois-Savon liiton kokoamaa tilastoaineistoa ja tilastojen analysointia hyödynsivät lukuisat kunnat ja muut tahot omassa työssään. Tilastopalvelut tukevat kaikkia liiton vdiinprosesseja.

POHJOIS-SAVON MAAKUNTASUUNNITELMA JA -OHJELMA LINJAAVAT MAAKUNNAN KEHITTÄMISTÄ**Maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2018–2021 viitoittavat kehityksen tietä**

Maakuntaohjelman toteutusta on edistetty myöntämällä EU- ja kansallisia kehittämistukia ohjelman linjausten mukaisesti sekä tekemällä edunajamistyötä maakunnan kannalta keskeisten asioiden osalta (asia esitetty tarkemmin muualla toimintakertomuksessa).

Alkuvuonna 2021 laadittiin voimassa olevan maakuntaohjelman 2018–2021 seurantaraportti, joka käsitti vuosien 2018–2020tuen kohdistumisen painopisteittäin ja innovaatiokärkiin. Raportin mukaan vuosina 2018–2020 Pohjois-Savoon kohdistunut rahoitus oli yhteensä 324 M€ (250 M€), kun siitä poistetaan perusväylän tienpidon rahoitus), maakunnan elinkeinopoliittisiin kärkiin kohdistui noin 144 M€ (67 %) rahoituksesta. Rahoitus on painottunut vahvasti kone- ja energiateknologiaan (n. 52,3 M€). Hyvinvointiteknologian painoarvo on viime vuoden tietojen perusteella kasvussa (43,4 M€). Elintarvikealan kehittämiseen on vuosina 2018–2020 kohdistunut rahoitusta noin 24,4 M€. Matkailun kehittämistoiminta aktivoitui vuonna 2018 ja vuosien 2018–20 rahoitus oli 10,4 M€. Läpileikkaaviin teemoihin (vesi- ja biojalostus) on kohdennettu rahoitusta 7,6 milj. €. Tästä noin 2/3 on vesiosaamisen ja –teknologian osuus. Maakuntaohjelma on siis selkeästi ohjannut alueellisen kehittämistuen kohdentamista maakuntavaltuuston päättämille painoaloille.

Maakuntaohjelman seurannan mukaan Pohjois-Savon väkiluku kääntyi vuonna 2015 useamman vuoden kasvun jälkeen pieneen laskuun, ja vuosina 2017–2019 lasku kiihtyi yli 1 000 henkeen vuodessa. Väkiluvun jyrkkä lasku alkoi taittua koronapandemian puhjettua vuonna 2020, ja ennakkotietojen mukaan maakunnan väkiluku kasvoi 131 asukkaalla vuonna 2021. Väestönkasvu perustuu muuttovoittoon. Pohjois-Savo keräsi muuttovoittoa muista maakunnista 735 henkeä, kun vuotta aiemmin muuttoliike oli 130 henkeä tappiolla. Vuoden 2021 muuttovoitto on Pohjois-Savon näkökulmasta merkittävä, sillä vuosina 1990–2021 maakunta on saanut muuttovoittoa muualta Suomesta vain kahdesti aiemmin. Lisäksi Pohjois-Savon väkilukua kasvatti vuonna 2021 ulkomailta saatu 577 hengen muuttovoitto.

Pohjois-Savon sisällä väestönkehitys vaihtelee kunnittain, ja maakunnan kasvu nojaa Kuopion runsaaseen muuttovoittoon. Ennakkotietojen mukaan Kuopio oli vuonna 2021 Suomen toiseksi muuttovetovoimaisin kunta. Eri puolilla Pohjois-Savoa on kuitenkin huomattavissa hienoista veto- ja pitovoiman vahvistumista. Kuntien välistä muuttovoittoa saivat vuonna 2021 Kuopion ohella Siilinjärvi, Pielavesi, Suonenjoki, Vesanto, Kaavi ja Tuusniemi.

Väkiluku kasvoi vuonna 2021 ainoastaan Kuopiossa ja Siilinjärvellä. Muualla maakunnassa väkilukua laski etenkin korkeasta ikärakenteesta johtuva kuolleisuus ja alhainen syntyvyys. Kuolleiden määrä ylitti syntyneet Pohjois-Savossa 1 173 hengellä. Ikärakenne vähentää etenkin maakunnan reuna-alueiden väestöä. Kuopion seutukunnan väkiluku kasvoi ennätyksellisesti 1 393 asukkaalla. Myös Ylä-Savossa, Sisä-Savossa ja Koillis-Savossa väestönkehitys oli parempi kuin vuonna 2020. Ylä-Savon väkiluku laski 571 henkeä, Sisä-Savon 114 henkeä ja Koillis-Savon 91 henkeä. Varkauden seudun väestötappiot kasvoivat vuodesta 2020, ja väkiluku laski 486 asukkaalla.

Uusi maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelman 2022–2025 valmisteltiin ja hyväksyttiin

Maakuntavaltuusto ohjeisti syksyllä 2020 seminaarissa, että uusi maakuntasuunnitelma valmistellaan nykyisten kehittämiskärkien pohjalta. Tätä suositti myös edellisen maakuntaohjelma 2018–2021 ulkoiset arvioijat. Lisäksi maakuntavaltuusto ja useat kunnat ovat esittäneet tavoitteeksi nykyistä realistisemmat väestötavoitteet.

Maakuntasuunnitelma valmisteltiin yhteistyössä kuntien, valtion viranomaisten ja alueiden kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen, oppi- ja tutkimuslaitosten ja yritysten kanssa. Kehittämisen kärkien valinta perustuu neljään yritysten haastattelukierrokseen (noin 300 yrityskontaktia) vuosina 2009, 2013, 2017 ja 2021 sekä kuntien, kehittäjätoimijoiden ja tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kanssa käytyihin keskusteluihin.

Korona-aika vaikutti valmisteluun. Lähes kaikki keskustelut käytiin etänä Teams-palaverina. Tästä huolimatta valmistelussa tavoitettiin suuri joukko osallisia, mitä tukivat mm. kauppakamarin yhdeksän yritysryhmän aktiivi-

nen osallistuminen, maakuntaliiton nuorisohankkeen aikaisemmat nuorten kontaktoinnit sekä järjestö- ja kulttuurikentän aktiivisuus.

Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntasuunnitelman ja -ohjelman sisältävän asiakirjan marraskuussa 2021. Maakunnan kehittämisen kärjiksi valittiin: (1) kone- ja energiateknologia, (2) metsäteollisuus, (3) elintarvikkeet, (4) hyvinvointiteknologia, (5) matkailu, (6) älykäs vesijärjestelmä ja (7) biojalostus. Kärjet ovat samalla Pohjois-Savon älykkään erikoistumisen valinnat, jotka tulee huomioida mm. EU-tukia myönnettäessä. Kaikkia edellä mainittuja kehittämisen kärkiä läpäisevät teemat ovat: ICT & digitaalisuus, ilmasto & kiertotalous & kestävä kehitys, osaaminen & työvoima ja innovaatiot & yrittäjyys & kasvu. Hyvinvointi & kulttuurissa ja saavutettavuus & aluerakenteessa kehittämistoimet ovat yhteisiä kaikille kärjille.

Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma 2020–2021 – Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelma 2020–2022

Maakuntaohjelman toimenpiteitä täsmennetään sen toimeenpanosuunnitelmassa. Korona-pandemiasta johtuen syksyllä 2020 ei laadittu perinteistä maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmaa, vaan sidosryhmäyhteistyönä valmisteltiin Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelma 2020–2022, joka on samalla maakunnan elpymissuunnitelma, yhteinen tahdonilmaus niistä toimenpiteistä, joilla koronaepidemian haitallisia vaikutuksia torjutaan, nopeaa palautumista edistetään sekä uutta kasvua ja kilpailukykyä löydetään.

Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelma 2020–2022 on linjannut EU- ja kansallisten tukien kohdentamista Pohjois-Savossa, tässä ominaisuudessa se on myös maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma. Suunnitelman lopussa esitetään Pohjois-Savon omat edunajamisasiat sekä keskeiset itäsuomalaiset sekä itä- ja pohjoissuomalaiset edunajamisasiat. Ylimaakunnalliset hanke-esitykset valmisteltiin yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen muiden maakuntien kanssa. Ylimaakunnallisella edunajamistyöllä saadaan vaikuttavuutta toimenpiteisiin. Toimeenpanosuunnitelman toteutusta seurataan vuosittain.

Maailmanlaajuisen koronaviruksen käynnistytessä saatiin käyttöön sekä kansallista että EU:n elpymisrahoitusta. Pohjois-Savon myönnössä olleen EU- ja kansallisen tuen seuranta osoitti, että liki kaikki tuki oli vuonna 2021 kohdennettu uuden kasvun suunnitelman mukaisille painoaloille, eli koronasta johtuvien taloudellisten ja työvoimapolitiisten ongelmien ratkaisuun sekä talouden elpymistä tukeviin toimenpiteisiin.

Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelmaa toimenpiteineen päivitettiin syksyllä 2021 vastaamaan paremmin sen hetkistä taloudellista tilannetta. Samoin rakenteessa huomioitiin uuden maakuntaohjelman rakenne ja painopisteet. Uuden kasvun suunnitelma 2022–2023 tulee linjaamaan kahden seuraavan vuoden kehittämistoimenpiteitä ja maakunnan myönnössä olevan kehittämisrahoituksen kohdentamista.

Aluekehittämiskeskustelut ministeriöiden kanssa

Lakisäateisiä aluekehittämiskeskusteluja ei käyty keväällä 2021, vaan ne siirtyivät pidettäväksi alkuvuodesta 2022. Keskusteluteemat kuitenkin valmisteltiin Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelmaan 2020–2022 perustuen loppuvuodesta 2021. Keskusteluteemoiksi nousivat:

1. Osaavan työvoiman saatavuus ja alueellinen liikkuvuus
 - a) Luonnonvara-alan koulutuksen rahoituksen riittävyys ammatillisella toisella asteella
 - b) Pendelöinnin ja joukkoliikenteen kehittäminen
2. Valtion alueellisen läsnäolon vahvistaminen Pohjois-Savossa: tutkimuskeskittymät ja elinkeinoelämän palvelut
 - a) Tutkimuskeskittymät
 - b) Elinkeinoelämän palvelut

EU- JA KANSALLINEN TUKI KEHITTÄMISTYÖLLE

Kestävää kasvua ja työtä, Suomen rakennerahasto-ohjelma 2014–2020 – maakunnallinen koordinaatio

Pohjois-Savon liitto organisoii maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) ja sen sihteeristön toimintaa sekä seurasi ja raportoi rakennerahasto-ohjelman toteutumisesta alueellaan. MYR kokoontui kahdeksan kertaa ja sen sihteeristö 11 kertaa vuoden aikana.

MYR:ssä käsiteltiin suurten rakennerahastohankkeiden lisäksi rakennerahasto-ohjelman maakunnallista toteutusta sekä yhteensovittamista maaseutuohjelmaan, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman käynnistymistä, maakunnan yritysrahoituksen tilannetta, liikennejärjestelmää ja maakuntakaavaa. Syksyllä nimettiin uusi MYR:n kokoonpano ja perehdytettiin jäseniä aluekehityslainsäädäntöön ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaan. MYR hyväksyi maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma 2022–2023.

Pohjois-Savon liiton ja ELY-keskuksen hankevalmisteluryhmä yhteensovittaa hankevalmistelua. Ryhmä kokoontui vuoden aikana viisi kertaa käsittelemään saapuneita rakennerahasto-ohjelman ja maaseutuohjelman hankkeita. Lisäksi hankkeita käsiteltiin kuusi kertaa kirjallisessa menettelyssä.

Kestävää kasvua ja työtä, Suomen rakennerahasto-ohjelma 2014–2020 – Pohjois-Savon liitto

Vuonna 2021 toteutettiin koronaelpymiseen kohdennettu REACT-EU-teemahaku. REACT-EU on EAKR-lisärahoitusta käynnissä olevaan rakennerahasto-ohjelmaan ja sillä tuetaan COVID-19-pandemian aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamista ja pohjustetaan talouden vihreää, digitaalista ja palautumiskykyä tukevaa elpymistä. REACT-EU EAKR-tukea myönnettiin kaikkiaan 13 hankkeelle yhteensä 3 109 369 miljoonaa euroa. Lisäksi ns. perus EAKR-tukea myönnettiin kahdeksalle hankkeelle yhteensä 2 173 820 miljoonaa euroa.

Myönnetty tuki kohdistettiin pääosin Pohjois-Savon kehittämisen kärkialueille, joiden on nähty parhaiten edistävän maakunnan yritystoiminnan kasvua ja sitä tukevaa tki-toimintaa. Tukea kohdennettiin elinkeinoelämälahtöiseen TKI-toimintaan, kuten uusien menetelmien ja palveluiden kehittämiseen sekä erilaisten kehittämissympäristöjen hyödyntämiseen ja laitteistohankintoihin. Lisäksi tuettiin vihreään talouteen siirtymisen toimia sekä digitalisaation ja datan hyödyntämistä. Hop-On Hop-Off -bussin toiminnan kehittäminen on uusi mielenkiintoinen avaus matkailun edistämiseksi.

REACT-EU tukea kohdennettiin mm. kolmelle kärkihankkeelle, jotka on esitetty Pohjois-Savon koronaelpymistoi-
met sisältävässä Uuden kasvun suunnitelmassa:

- 1) Rokotekehittämisen toimintaympäristöä kehitetään tukemaan kansallista huoltovarmuutta pystyttämällä erittäin tehokkaan eristystason laboratorio, jossa voidaan käsitellä suurta vaaraa ihmisille, eläimille, ympäristölle tai yhteiskunnalle aiheuttavia biologisia tekijöitä. Se mahdollistaa rokoteaihioiden prekliiniset testaukset ja tki-toimintaa.
- 2) Älykkäiden vesijärjestelmien kehittämiseksi luodaan uusi kokeilu ympäristö, missä Kuopion Savilahden alueelle rajatusta vesi- ja jätevesiverkostosta tehdään kehittämisalusta uudelle tekniikalle, ohjelmistoille ja älykkäille järjestelmille. Vesiverkostoa rakennettaessa sinne upotetaan mm. mittaus- ja säätölaitteistoa ja dataverkkoa. Tämä aluemitäusjärjestelmä mahdollistaa uutta vesialaan liittyvää kasvua.
- 3) Lisäksi vihreän kasvun tueksi edistetään biokaasun tuotantoa lypsykarjatiljoilla. Hankerahoituksen turvin luodaan teknistaloudellinen ja kestävä konsepti biokaasun tuottamiseksi karjanlannasta. Maatilojen tulevien investointien edistämiseksi ja tukemiseksi luodaan mm. vaihtoehtoisia biokaasun tuottamisen toimintamalleja ja tuotetaan tietoa kansallisista ohjauskeinoista.

Ohjelmasta myönnettävissä olevan rahoituksen määrä näin kauden loppupuolella oli vähäisempi kuin edellisenä vuotena. Tämä vaikutti myös hakuaktiivisuuteen. Hankkeet voivat jatkua v. 2023 loppuun saakka. Viimeiset maksuspäätökset tulee tehdä kevään 2024 aikana.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027, EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma - käynnistyminen

Ohjelmakauden käynnistyminen viivästyi aiotusta vuoden 2022 puolelle. Vuonna 2021 panostettiin liiton henkilöstön kouluttautumiseen ja asiakkaiden kouluttamiseen uuden rahoituskauden toteuttamisessa. Työ- ja elinkeinoministeriö järjesti yhteensä 17 koulutustilaisuutta, mihin liiton henkilöstöä osallistui. Lisäksi liitto itse toteutti neljä maakunnan toimijoille suunnattua infotilaisuutta, missä uuden rahoituskauden sisältöjä ja hallinnollista toteuttamista käytiin läpi.

Ns. välittävänä viranomaisena toimiminen edellyttää Pohjois-Savon liitolta tehtävien eriyttämisestä siten, että samat henkilöt eivät hoida rahoittajan, maksajan ja tuen hakijan tehtäviä. Tehtävien eriyttämistä kuvaavan hallinto- ja valmistelujärjestelmän (HVJ:n) kuvauksen ja siihen liittyvien toimien valmistelu käynnistettiin loppuvuodesta 2021. HVJ hyväksyttäneen työ- ja elinkeinoministeriössä ennen kesälomia 2022, minkä jälkeen Pohjois-Savon liitto saa virallisesti välittävän viranomaisen statuksen.

Maakunnan yhteistyöryhmä nimettiin lokakuussa ja jäseniä perehdytettiin lainsäädäntöön ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaan. MYR-hyväksyi ja maakuntahallitus vahvisti MYR:n uuden työjärjestyksen ohjelma-kaudelle 2021–2027.

Pohjois-Savon liitto on ollut mukana viimeistelemässä valtakunnallista rakennerahasto-ohjelmaa. Samoin liiton johdolla laadittiin Pohjois-Savon oikeudenmukaisen siirtymän (JTF) suunnitelma perustuen edellisenä vuonna kerättyyn aineistoon ja tehtyyn valmistelutyöhön. JTF-suunnitelman työstö jatkuu vuonna 2022. Tavoitteena JTF:ssä on vähentää mm. turpeen tuotantoa ja käyttöä sekä miettiä korvaavia toimenpiteitä. JTF-toimet tulevat osaksi Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa.

EU-edunajamista on tehty sekä EU- että kansallisella tasolla. On laadittu yhdessä IP-alueen kanssa kannanotto- ja työ- ja elinkeinoministeriölle ja myös komissiolle, liittyen mm. EU-tuen jakoon. Kirjelmissä ja kannanotoissa on tuotu esille Itä- ja Pohjois-Suomen erityishaasteet sekä liittymissopimuksen mukaiset periaatteet. Yhdessä Itä- ja Pohjois-Suomen muiden maakunnan liittojen kanssa on kannanotoin ja kirjelmin sekä työryhmätyöskentelyn kautta pyritty vaikuttamaan varojen alueelliseen jakoon. Talouspoliittinen ministerivaliokunta teki päätöksen EAKR-, ESR- ja JTF-tukien alueellisesta jaosta 31.8.2021. Päätöksen mukaan Pohjois-Savon tuki pysyy liki päättyneen kauden tasolla.

Koronatilanteesta johtuen suunnitellut tapaamisen EU:n parlamentin, komission ja suomen EU-edustuston kanssa jouduttiin perumaan. Itä- ja Pohjois- Suomen Brysselin toimisto on hoitanut yhteydenpidon.

Pohjois-Savon liitto oli mukana myös EU:n alueellisen maaseutuohjelman valmistelussa. Maaseutuohjelman toteutuksen käynnistyminen viivästyy vuoden 2023 alkaen.

EU:n alueellisen yhteistyön ohjelmat ja muu kansainvälistymisen edistäminen

Pohjois-Savon liitto tiedotti EU:n alueellisen yhteistyön ohjelmien viimeisten hakujen toteuttamisesta ja on ollut uuden rahoituskauden valmistelussa mukana. Näitä ohjelmia ovat Interreg Baltic Sea Region, Interreg Northern Periphery and Arctic, Interreg Europe sekä Interreg NEXT-ohjelmat (ulkorajaohjelmat): Kaakkois-Suomi-Venäjä, Karelia ja Kolarctic.

Liiton edustaja on Interreg Northern Periphery and Arctic -ohjelman seurantakomiteassa, missä hän osallistui hakukierrosten hakemusten arviointiin. Alueen kehittäjille jaettiin tietoa EU:n alueellisten yhteistyöohjelmien hauista sähköpostitse ja verkkosivujen kautta. Liitto tuki kansainvälisten hankkeiden valmistelua tukikirjein, joita tehtiin 6 kappaletta. Liiton toteuttaman Verkostotoiminnasta kasvua Pohjois-Savoon (VERKA) -hankkeessa edistettiin maakunnan toimijoiden osallistumisia EU-tason verkostoihin (tarkemmin alla ko. hankkeen kohdalla). Pohjois-Savon liitto avusti ELY-keskusta uuden maaseutusuunnitelman 2023–2027 laadinnassa. Laadinta koski pääasiassa suunnitelman tilannekuvaosiota.

Kansallista hankerahoitusta alueelliseen kehittämiseen

Kehittämishankkeille myönnettiin tukea myös kansallisista rahoitusvälineistä. Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen AKKE-rahoitus on Työ- ja elinkeinoministeriön liitolle kohdentamaa määrärahaa, jota on kohdennettu eri tarkoituksiin. AKKE-verkosto -rahoituksella on käynnistetty lisämi-vetoinen 10 seutukaupungin innovaatioekosysteemiverkosto, viitostien kehittämisen verkosto 27 tien varrelle sijoittuvan kunnan ja toimijan yhteistyönä sekä kansallinen ÄlyAgri-verkosto edistämään maatalous- ja teknologia-alan TKI-toiminnan edistämiseen. AKKE-ekosysteemisopimus -rahoituksella käynnistettiin Kuopion kaupungin ja valtion välisen ekosysteemisopimuksen toimeenpano hyvinvointiteknologian ja vesi -painopisteissä. AKKE-koronaelvytys -rahoituksella tuettiin selvityksiä koskien uutta yritysten innovaatorahoitusvälinettä ja ICT-osajien tarvetta maakunnassa. AKKE-perusrahoituksella tuettiin mm. Tiilikajärven kansallispuiston laajentumissuunnittelua sekä opiskelijoille suunnattuja tukitoimia lieventämään koronasta aiheutuneita haittoja. Kaikkiaan AKKE-tukea myönnettiin 1,76 miljoonaa euroa yhteensä 20 hankkeelle.

Pohjois-Savon kehittämisrahastosta osarahoitettiin kahdeksan hanketta yhteensä 219 500 eurolla. Lähes kaikkien hankkeiden päärahoitus tuli muista kansallisista tai EU-rahoituslähteistä. Vanhaa maakunnan kehittämisrahaa myönnettiin kahdelle hankkeelle 84 700 euroa alueiden käyttöä koskevaan suunnitteluun.

Siltasopimus päättyi 2020, rahoitus jatkuu vuodelle 2023

Vuoden 2020 aikana saatiin 500.000 euron Siltasopimuksen erillisrahoitus, joka kohdennettiin asiakkaille annettavien tki- ja innovaatiopalvelujen kehittämiseen. TKI-palvelujen kehittämisestä vastaa Business Center. Työpakettit ovat: 1. ekosysteemikohtainen tilannekartoitus ja benchmarking, 2. ekosysteemien palvelujen tuotteistaminen ja pysyvän palvelun muodostaminen, 3. ekosysteemien keskinäisen yhteistyön orkestrointi ja digitaalinen tiekartta, 4. Pohjois-Savon superekosysteemin brändäys sekä ekosysteemien markkinointimateriaali, 5. markkinointisuunnitelma ja 6. hankkeen johtaminen ja viestintä.

Ennakointi ja tietopalvelu

Jatkettiin foreSavo.fi -sivuston ylläpitoa ja kehitystyötä. Liiton suunnittelu- ja kehittämistyötä sekä jäsenkuntia ja muita tahoja varten koottiin tarvittavia tilastotietoja ja seurattiin eri tietolähteistä saatavia ajankohtaisia aineistoja. Tietopalvelu teki mm. aluetaloudesta, muuttoliikkeestä, sairastavuudesta, koulutuksesta, kuntien tilinpäätöksistä, talousarvioista ja innovaatiotoiminnasta koosteita ja teemakarttoja erilaisiin käyttötarkoituksiin. Lisäksi tietopalvelu vastasi lukuisiin liiton ulkopuolelta tulleisiin erillisiin tietopyyntöihin yhteensä 47 kertaa. Maakunnallinen ennakointiryhmä kokoontui vain kerran koronatilanteen aiheuttaman tilanteen vuoksi. Ennakointiryhmälle toimitettiin kuitenkin lukuisia ennakointimateriaaleja sähköpostitse. Konkreettisin ennakointitoimenpide oli Futures Platform -työkalulla tehty työ, jolla kartoitettiin koronapandemian seurauksia sopeutumisvaiheen ja uuden normaalin aikana.

Pohjois-Savon liiton hallinnoima Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät -hanke tukee Pohjois-Savon liiton ennakointityötä.

Aluekehitystyötä tukevat Pohjois-Savon liiton toteuttamat hankkeet

- **Verkostotoiminnasta kasvua Pohjois-Savoon (VERKA) -hanke**

Pohjois-Savon liiton hallinnoiman VERKA-hankkeen toiminta-aika oli 1.5.2019–28.2.2022, hankkeen tarkoituksena oli viedä alueen kärkeäsaamista kansainvälisiin verkostoihin, tuottaa viestintäaineistoa sekä toimenpidesuunnitelma elinkeinoelämän kansainvälistymisen edistämiseksi. VERKA-hanke on aktivoinut erityisesti maakunnan klusterikehittämistä ja älykkään erikoistumisen yhteistyötä Euroopassa. Klusterit ovat tärkeitä toimialan yhteenliittymiä, joissa luodaan yrityslähtöistä toiminnan ja kehittämisen kulttuuria koulutus-, tutkimus- ja julkisten toimijoiden kanssa. Klusteritoiminta on erityisesti EU:n kannustamaa toimintaa, ja yhä enemmän EU-rahoitusta kanavoidaan klustereiden kautta. Aiemmin Euroopan klusteritietokantaan (ECCP) hyväksytyjen Kuopio Water Clusterin ja

Kuopio Healthin lisäksi maakuntaan perustettiin Pohjois-Savon Energiaklusteri ja käynnistettiin Agri-Food North Savo -klusterin perustamistyöt. Molemmat pyrkivät myös eurooppalaiseen yhteistyöhön.

Toinen voimakkaasti aktivoitu toiminta on ollut älykkään erikoistumisen alojen toiminnan kansainvälistäminen. Tähän on tarjoutunut mahdollisuuksia EU:n perustamalla S3-alustalla. Aiemmin Pohjois-Savo on ollut mukana akkuyhteistyössä Advanced Materials for Batteries -ryhmässä. Kuopio Water Cluster on ollut aktiivinen Water Smart Territories -yhteistyössä, johon on osallistunut 21 aluetta eri puolilta Eurooppaa. Yhteistyön tuloksena KWC on ollut mukana konsortioissa, jotka ovat hakeneet Horisontti2020 -ohjelman rahoitusta sekä klustereiden kansainvälistämiseen tarkoitettua Clusters Go International -rahoitusta. Vuoden lopussa Pohjois-Savo liittyi myös Wirelss ICT-yhteistyöhön.

Itä- ja Pohjois-Suomen Elinkeinot Murroksessa -strategiatyössä (nk. ELMO-yhteistyö) järjestettiin klusteriosaimisen tueksi yhteisiä webinaarimuotoisia koulutuksia, joista yksi klustereiden rahoituksesta oli VERKA-hankkeen organisoima. Yhteistyössä julkaistiin myös Itä- ja Pohjois-Suomen innovaatioalustojen hakukone osoitteessa <https://elmoenf.eu/fi/etsi-innovaatioalustoja>.

Vuoden 2021 lopussa valmistui Pohjois-Savon elinkeinoelämän kansainvälistymistä tukeva toimintasuunnitelma sekä tarvittava esittelyaineisto maakunnan kärkialoista, hyödynnettäväksi mm. kansainvälisten verkostojen rakentamisessa.

• Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät -hanke

Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät -hankkeessa selvitetään nuorten, nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten ja elinkeinoelämän näkemyksiä nuorten tilanteesta sekä alueen kehittämisestä. Saadun tiedon avulla aluetta voidaan jatkossa kehittää vastaamaan paremmin nuorten odotuksia ja tarpeita. Lisäksi hankkeessa tuetaan maakunnallisen nuorten vaikuttajaverkoston perustamista. Vuoden 2021 aikana hankkeessa toteutettiin kysely nuorille (760 vastaajaa), kuultiin 16 nuorten ryhmää ja toteutettiin nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten käsitysten kartoittaminen (n=45). Tämän vuoden aikana hankkeessa panostettiin myös sosiaalisen median viestintään palkkaamalla neljä nuorta kesäsomettajaa eri seutukunnista sekä perustamalla kaksi Instagram-tiliä @pohjoissavo ja @posanuoret. Lisäksi hankkeessa kartoitettiin nuorten tulevaisuuskuvia Futures Platform-työkalun tulevaisuuskartalla. Hankkeessa jatkettiin myös koulutuksien, työpajojen ja tilaisuuksien suunnittelua sekä maakunnallisen nuorten vaikuttajaverkoston perustamisen tukemista selvitystyöllä ja viestinnällä.

2.1.2 Alueidenkäytön päävastuualue

Vs. suunnittelujohtaja Annaelina Isola

Alueidenkäyttö vastaa lakisääteisestä ylikunnallisesta maakuntakaavoituksesta sekä maakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnittelusta sekä näihin liittyvästä edistämistä- sekä seurantatyöstä. Pohjois-Savossa on voimassa vuosien 2001–2018 aikana laaditut kuusi maakuntakaavaa, joiden yhdistelmäaineistot ovat Pohjois-Savon liiton nettisivuilla. Joroisten osalta meillä on voimassa Etelä-Savon kolme eri vaiheessa laadittua maakuntakaavaa. Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 1. vaihe valmistui vuonna 2018 ja sai lainvoiman 2019. Toinen vaihe on edennyt luonnosvaiheeseen. Tavoitteena on tukea maakuntakaavalla maakunnan strategisia valintoja, ratkaista ylikunnallisia maankäytön kysymyksiä ja ajantasaistaa maakuntakaavoja toimintaympäristön ja lainsäädännön muutosten johdosta.

Yleisenä piirteenä lainsäädännön uudistamisessa on ollut kuntien vallan kasvaminen kaavoituksessa ja sääntelyn vähentäminen hallitusohjelman mukaisesti. Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus jatkui vuoden 2021 aikana kaavoitus- ja rakentamislakiluonnoksen lausuntokierroksella MRL:n uudistukseen on vaikutettu laajalla maakuntien välisellä yhteistyöllä.

LVM:n ensimmäinen lakisääteisen valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12) eteni vuoden 2021 aikana lausuntokierrokselle ja valmistui. Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma hyväksyttiin maakuntahallituksessa helmikuussa 2021.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja koronapandemia haastavat totuttuja toimintatapoja niin alueidenkäytössä kuin liikennejärjestelmässä.

Arvio suunnittelukauden 2021 toiminnan kehittymisestä

Maakuntakaavoitus

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 2. vaihe jatkui luonnosvaihtoehtojen ja vertailevan vaikutustenarvioinnin laatimisella. Käsiteltäviä teemoja ja kaavatyön aikataulua tarkennettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelman päivityksessä, jonka maakuntahallitus hyväksyi kesäkuussa 2021. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin uudelleen nähtävillä ja samalla kaava tuli vireille myös vuoden alussa Pohjois-Savoon liittyneessä Joroisten kunnassa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa sekä kaavatyön tavoitteita esiteltiin syyskuussa Joroisissa järjestetyssä tilaisuudessa.

Maakuntakaavatyön viimeiset selvitykset valmistuivat vuoden 2021 aikana. Modernin ajan kulttuuriympäristön arvottamistyö saatiin päätökseen kesän ja syksyn aikana. Lisäresurssina liitossa työskenteli Sirkku Manninen. Ennen lopullista arvottamista saatiin käyttöön viimeiset kuntien teettämät inventoinnit ja arvottamiset lisälmosta ja Joroisista.

Ympäristöministeriön avustamaa (erityisavustus 30 000 €) tuulivoimapotentiaaliselvitystä jatkettiin konsultiksi valitun FCG Oy:n kanssa. Kevätkaudella järjestettiin työpajoja ja kuntien kuuleminen jatkoon valittavista tuulivoimapotentiaaleista alueista. Koko vuoden aikana pidettiin useita neuvotteluja eri tuulivoimatoimijoiden kanssa. Syyskuussa valmistuneesta selvityksestä tiedotettiin mm. somessa ja onnistuneessa Teams-aamukahvitilaisuudessa, jossa kuulolla oli yli 60 osallistujaa. Aihe sai laajaa näkyvyyttä tiedotusvälineissä. Tuulivoima-aiheesta pidettiin neuvotteluja myös naapurimaakuntien mm. Kainuun liiton kanssa lokakuussa.

Maakuntakaavan 2040 2. vaiheen luonnoksiksi laadittiin kaksi erilaista vaihtoehtoa: VE1 Kyvykäs uudistuja ja VE2 Rohkea kasvaja. Luonnosvaihtoehtoja valmisteltiin tiiviissä vuorovaikutuksessa ja niitä esiteltiin vuoden mittaan, ja erityisesti syyskaudella, sidosryhmille mm. kunnille, kauppakamarille ja ”Nuoret pohjois-savolaiset tulevaisuuden tekijät” -hankkeen nuorille. Luonnosten vaikutustenarviointi laadittiin tavanomaisesta poiketen vertailevana

vaikutusten arviointina. Vertailevalla arvioinnilla pyrittiin helpottamaan luonnosvaihtoehtojen eroavaisuuksien arviointia ja aikanaan palautteen antamista. Vaikutusten arvioinnin laati Sweco Infra and rail Oy.

Maakuntakaavan 2040, 2. vaiheen luonnokset hyväksyttiin maakuntahallituksessa marraskuussa ja niiden nähtävilläpito valmisteltiin alkuvuodeksi 2022.

Viranomaistoiminta; kuntien kaavoitus edelleen vilkasta ja MRL:n uudistus etenee

Liitto on antanut kaikkiaan 78 lausuntoa pyydettyä ajassa v. 2021 aikana niin kuntien asema- ja osayleiskaavoista, muiden liittojen maakuntakaavoista, maa-ainesten otosta, tuulivoimasta, tie- ja ratasuunnitelmista, ja lakimuutosesityksistä. Lausuntopyyntöjä alueidenkäytön vastuualueelle tuli kaikkiaan 155 kpl. Suurimman osan lausuntopyyntöistä muodostavat asemakaavan muutokset sekä pienialaiset rantayleiskaavojen muutokset, joissa maakuntakaavan näkökulmasta ei ollut lausuttavaa. Merkittävimmät lausunnot liittyivät kaavoitus- ja rakentamislain luonnokseen, tuulivoimahankkeisiin ja sähköverkkoihin, laajoihin valtakunnallisiin liikennettä ja liikenneinvestointeja koskeviin ohjelmiin.

Pohjois-Savon kuntien kaavoitus on ollut pääasiassa voimassa olevien maakuntakaavojen mukaista ja edistänyt maakuntakaavojen toteuttamista, tosin lausunnoissa joudutaan viittaamaan usein maakuntakaavan joustamiseen maakuntakaavan ajantasaisuuden heikkenemisen vuoksi. Laadittavana olevassa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaiheessa tarkastellaan kattavasti maakuntakaavan muuttamista edellyttäviä teemoja.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus alkoi laajalla työryhmä- ja jaostotyöskentelyllä vuonna 2018. Pohjois-Savo edusti maakuntia alueidenkäyttöjaostossa vielä alkuvuodesta, jolloin työryhmien toiminta päättyi. Ympäristöministeriöllä on tavoitteena saada kokonaisuudistus valmiiksi 1.1.2024 mennessä, jolloin uusi laki tulisi voimaan. Muutoksen keskeisiä tavoitteita ovat digitalisaatio, kaavajärjestelmän yksinkertaistaminen ja ilmastomuutoksen torjunta. Valtakunnallinen tietomalli luo yhden käyttöliittymän niin kaavoille kuin rakentamiseen liittyville luville jatkossa.

Uudistuksessa maakuntakaavan roolina olisi käsitellä maakunnallisia ja valtakunnallisia asioita kolmen oikeusvaikutteisen teeman kautta - aluerakenteen, liikennejärjestelmän ja viherrakenteen kehittämisen periaatteina. Kaavoitus- ja rakentamislain luonnos hallituksen esitykseksi valmistui lausunnoille virkamiesvalmistelun kautta syksyllä. Lausuntopyyntöissä pyydettiin myös kommentteja vaihtoehtoisesta maakuntakaavaa koskevasta mallista, jossa maakuntakaavan laaja oikeusvaikutteisuus säilyisi lähes nykyisellään lukuun ottamatta kuntien yhdyskuntarakenteen suunnittelua. Pohjois-Savon liitto valmisteli lausuntonsa yhteistyössä muiden maakuntien liittojen kanssa. Kaavoitus- ja rakentamislain valmistelu oli kirvoittanut kesällä ja syyskaudella myös eri tahoja vaatimaan kannanotoissaan lain valmistelun keskeyttämistä. Mm. maakuntajohtajat esittivät valmistelun keskeyttämistä ja liittokin vaati sitä omassa lausunnossaan.

Kuopion johdolla jatkuivat Kuopion seudun (Suonenjoki, Siilinjärvi, Leppävirta, Lapinlahti, Tuusniemi) MAL- neuvottelut yhdessä YM:n ja LVM:n kanssa. MAL-sopimus allekirjoitettiin lokakuussa 2021. Kuopion seudulla käynnistyi ensimmäinen kaupunkiseutusuunnitelman valmistelu jo vuoden 2021 alussa. Kaupunkiseutusuunnitelman työpajoihin ja suunnitteluneuvotteluihin on osallistuttu vuoden mittaan noin kuusi kertaa. Kaupunkiseutusuunnitelman rinnalla on valmisteltu seudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaa. Seudulliset suunnitelmat jatkuvat vielä vuoden 2022 puolella.

Olemme osallistuneet vuoden 2021 aikana myös Alue- ja yhdyskuntarakenteen muutosilmiöt (Perusura ja skenaariot) -hankkeen kolmeen työpajaan. Hanketta ovat vetäneet Aalto Yliopisto, Suomen ympäristökeskus ja MAL-verkosto. Hanke jatkuu vuoden 2022 puolelle.

Liikennejärjestelmä

Kärkihankkeita ja liikennestrategian toimeenpanoa on edistetty mm. tiedonvaihdoilla sekä toimenpide- ja suunnitteluesityksillä Pohjois-Savon liikennejärjestelmätyöryhmässä ja Itä-Suomen liikennestrategiaryhmässä.

Pohjois-Savon liitto on toiminut aktiivisesti Itärata- vaikuttamisessa ja muissakin Savon radan kehittämiseen liittyvissä asioissa. Selvitys Savon radan nopeuttamistoimenpiteistä valmistui huhtikuussa 2021. Itärataa suunnitellaan Helsinki-Porvoo-Kouvola -linjauksen mukaisesti ja sen suunnittelua varten perustettiin valtion ja alueen kaupunkien ja kuntien muodostama hankeyhtiö.

Toinen yhteistyöllä laajasti edistetty hanke Saimaan kanavan sulkujen pidentämiseksi ja vedenpinnan nostamiseksi edistyi suunnittelun ja rahoituspäätöksellä 2020. Lentoliikenteen ydinryhmä työskentelee useamman operaattorin saamiseksi operoimaan Kuopioon. Lentoliikenteen osalta korona on haastanut tilannetta paljon ja vuorotarjonta ei ole palannut koronaa edeltävälle tasolle.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnos julkistettiin marraskuussa 2020 ja joulukuussa valmistui Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien selvitys ”Liikenneverkon strateginen tilannekuva”. Ne ja liikennejärjestelmäsuunnitelman ympäristövaikutusten arviointi (SOVA-lain mukainen ympäristöselostus) asetettiin nähtäville tammikuussa 2021. Pohjois-Savon liitto on yhdessä muiden itäisen Suomen maakuntaliittojen kanssa vaikuttanut Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadintaan ja liikenneverkon strategiseen tilannekuvaan. Asia on ollut listalla myös Itä-Suomen neuvottelukunnan kokouksissa. Eduskunta hyväksyi suunnitelman 1.7.2021, minkä jälkeen heti tuli lausunnot ”Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2022–2029”, joka julkistettiin kuitenkin vasta 1/2022.

Itä-Suomen maakuntien yhteinen kärkihanke VT5 Mikkeli–Juva valmistui.

Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040 valmistui vuoden alussa ja hyväksyttiin maakuntahallituksessa helmikuussa.

Pohjois-Savon liitto valmisteli yhdessä Etelä-Savon maakuntaliiton ja Kainuun liiton kanssa valtatie 5 ja Savon radan muodostaman Viitoskehityskäytävän kehittämishankkeen. Viitoskäytävä - Kumppanuudella kehittyvä kasvuyöhyke on TEM:in rahoittama aluekehitys-, verkostoitumis- ja edunvalvontahanke viiden maakunnan alueella. Hanke käynnistyi syksyllä 2021 ja päättyy vuoden 2023 lopussa. Hankkeen visiona on uusi elinvoimainen ja menestyvä kasvuyöhyke, joka lisää koko Suomen hyvinvointia. Hankkeessa vahvistetaan verkostoja mm. aluepajojen ja teemakiltojen kautta. Ekonomistisella tilastotietämyksellä osoitetaan Viitoskäytävän yrityksissä tuotettava arvo koko kansantaloudelle.

Kävelyä ja pyöräilyä on edistetty liiton kaava- ja hankelausunnoissa sekä jatkuvassa seudullisessa liikennejärjestelmätöissä eri osapuolten yhteistyönä. Pohjois-Savon kuntien valmiutta hakea rahoitusta on edistetty tiedottamisella aluerakenne- ja liikennejärjestelmätöryhmän kautta.

Vt 5:n ja vt 9:n osalta suunnitelmavalmius parani palvelutasoltaan heikoimmilla osuuksilla. Kuopion henkilö- ja tavaraliikenteen ratapiha sai rahoitusta 30 M€, ratatekninen suunnitelma valmistui ja jatkosuunnitelma etenee. Toteutus tulee tapahtumaan vaiheittain laajuuden riippuessa toimintaympäristön kehityksestä.

2.1.3 Hallinnon päävastuualue

Vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen

Talousarviossa tilivuoden tulokseksi ennakoitiin alijäämää -29.037 €.

Tilinpäätöksen vuosikate on 140.917,91 € ylijäämäinen. Kun siihen lisätään siirto Pohjois-Savon kehittämisrahastosta 21.205,00 €, tilikauden ylijäämäksi muodostuu 162.122,91 €.

Kunnilta perittiin varsinaiseen toimintaan 2.426.879,00 € ja Pohjois-Savon kehittämisrahastoon 264.807,00 €.

Luottamushenkilöhallinnon toimenpiteet 2021

Maakuntavaltuusto 2017–2021 ja 2021–2025

Pohjois-Savon liitossa ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, johon kuntien edustajainkokous oli valinnut valtuustokaudelle 2017–2021 kokouksessaan 6.8.2017 jäsenet jäsenkuntien kunnanvaltuustojen toimikautta vastaavaksi ajaksi. Valtuustokaudelle 2021–2025 kuntien edustajainkokous kokoontui 13.9.2021. Pohjois-Savon liiton perussopimuksen mukaisesti jokaisesta jäsenkunnasta valitaan yksi jäsen 4000 asukasta kohti, kuitenkin enintään viidennes rajoittamattomasta jäsenmäärästä. Rajoitus koskee käytännössä vain Kuopion kaupungin edustusta. Valtuuston jäsenmäärä on 55 jäsentä.

Maakuntavaltuuston puheenjohtajana toimi 27.9.2021 valtuuston kokoukseen saakka Kari Rajamäki, 1. varapuheenjohtajana kansanedustaja Markku Eestilä ja 2. varapuheenjohtajana apulaisylilääkäri Antti Kivelä. Maakuntavaltuusto valitsi yksimielisesti 27.9.2021 pidetyssä kokouksessaan valtuuston puheenjohtajaksi kansanedustaja Markku Eestilän, 1. varapuheenjohtajaksi kansanedustaja Tuula Väätäisen ja 2. varapuheenjohtajaksi puoluesihtööri Riikka Pirkkalaisen.

Maakuntavaltuusto kokoontui kertomusvuonna neljä kertaa. Kesäkuun kokouksessa 7.6.2021 maakuntavaltuusto hyväksyi tilinpäätöksen vuodelta 2020. Syyskuun kokouksessa 27.9.2021 valtuusto asetti vaalilautakunnan sekä valitsi yksimielisesti maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen puheenjohtajiston, maakuntahallituksen sekä tarkastuslautakunnan toimikaudelle 2021–2025. Lisäksi valittiin tilintarkastusyhteisö vuosille 2022–2025 ja muodostettiin valtuustoryhmät, sekä päätettiin valtuuston kokouksutsun julkaisemisesta ja lähettämisestä. Marraskuun kokouksessa 15.11.2021 maakuntavaltuusto hyväksyi Pohjois-Savon maakuntaohjelman ja ympäristöarvioinnin laadinnan vuosille 2022–2025, talousarvion ja toimintasuunnitelman vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2022–2024 sekä Pohjois-Savon hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2021–2025. Maakuntahallitus piti 7.12.2021 ylimääräisen kokouksen, jossa hyväksyttiin Pohjois-Savon liiton perussopimuksen muuttaminen sekä Joroisten kunnan liittymissopimus Pohjois-Savon liittoon.

Kokoomuksen maakuntavaltuustoryhmän vuoden 2020 marraskuussa tekemä aloite poliisiresurssien ohjaamisesta lähetettiin maakuntahallituksen valmisteltavaksi. Pohjois-Savon liitto kuuli poliisipäällikkö Mikko Masalinia poliisiresurssien määrästä kokouksessaan 23.11.2020, ja päätti esityksen jälkeen, että maakunnassa valmistellaan selvitys ja johtopäätökset hallituksen sisäisen turvallisuuden selonteon valmisteluun Itä-Suomen turvallisuustilanteen parantamiseksi. Liiton toimisto lähetti 8.1.2021 lausunnon sisäministeriöön otettavaksi huomioon valtakunnallisen sisäisen turvallisuuden ohjelman selonteon laadinnassa. Maakuntavaltuusto totesi kesäkuun kokouksessa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustan maakuntavaltuustoryhmän kesäkuussa tekemä aloite ”Pohjois-Savo monipaikkaisuuden mallimaakunnaksi!” lähetettiin maakuntahallituksen valmisteltavaksi. Monipaikkaisuus on otettu huomioon maakuntaohjelman tavoitteenasettelussa sekä myös maakuntakaavan 2040 toisen vaiheen valmistelussa monipaikkaisuutta ja sen vaikutusta väestömäärään on tarkasteltu alustavasti. Maakunnassa on käynnistymässä EU-rahoitteinen hanke, joka tukee monipaikkaisuutta. Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040:ssä on tavoitteena monipaikkaisen arjen sujuvuus. Maakuntavaltuusto totesi marraskuun kokouksessa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Maakuntavaltuusto nimesi Pohjois-Savon vuoden 2021 kyläksi Timolan kylän Leppävirran kunnasta, ja myönsi kunniamaininnat Pohjoismaen kylälle (Sonkajärvi) ja Lukkarilan kylälle (Lapinlahti).

Maakuntahallitus 2017–2021

Pohjois-Savon liiton hallintoa hoitaa 11-jäseninen maakuntahallitus, johon maakuntavaltuusto valitsee toimikautekseen jäsenet ja kullekin näistä henkilökohtaisen varajäsenen. Maakuntavaltuusto määrää yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja kaksi jäsentä varapuheenjohtajiksi.

Maakuntahallituksen kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuihin olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella. Lisäksi perussopimuksen mukaan maakuntahallituksen kokoonpanossa on pyritty ottamaan huomioon alueellinen edustavuus.

Maakuntahallituksen puheenjohtajana toimi 27.9.2021 saakka kansanedustaja Seppo Kääriäinen, 1. varapuheenjohtajana projektipäällikkö Pekka Leskinen ja 2. varapuheenjohtajana logistiikkajohtaja Neeta Röppänen. Maakuntavaltuusto valitsi kokouksessaan 27.9.2021 valtuustokaudelle 2021–2025 maakuntahallituksen puheenjohtajaksi apulaisylilääkäri Antti Kivelän, 1. varapuheenjohtajaksi työllisyyspalveluiden tiimivastaava Pia Hedmanin ja 2. varapuheenjohtajaksi TKI-asiantuntija Jouni Holopaisen.

Maakuntahallitus kokoontui kertomusvuoden aikana kaikkiaan 12 kertaa. Maakuntahallitus käsiteli vuoden aikana mm. koronaelvytykseen tarkoitettua Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman määrärahan kohdentamista, Pohjois-Savon liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040:n hyväksymistä, JTF-ohjelman valmistelua sekä vuoden 2020 tilinpäätöstä. Lisäksi käsiteltiin POSOTE20 -hankkeen tilannetta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen perustamista, Pohjois-Savon liiton visuaalisen ilmeen uudistamista, EU-ohjelmakauden 2021–2027 valmistelua sekä maakuntaohjelman ja ympäristövaikutusarvioinnin 2022–2025 laadintaa. Syyskaudella käsiteltiin mm. MYR:n asettamista EU-ohjelmakaudelle 2021–2027, valittiin työjaosto kaudelle 2021–2025 sekä nimettiin edustajat eri neuvottelu- ja valtuuskuntiin sekä säätiöihin, käsiteltiin osavuosisiraportti sekä talousarvio – ja suunnitelma vuosille 2022 - 2024, päätettiin jatkaa Pohjois-Savon ikäihmisten valtuuskunnan toimintaa vuoden 2022 osalta maakunnallisen vanhusneuvoston perustamiseen saakka, käsiteltiin Pohjois-Savon uuden kasvun suunnitelmaa sekä aluekehittämisen keskusteluja.

Maakuntahallituksen työjaosto (toimikausi 2017–2021)

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Seppo Kääriäinen, pj.	Juha-Pekka Rusanen
Hannakaisa Heikkinen	Merja Rautiainen
Neeta Röppänen	Jouni Toppinen
Pekka Leskinen, vpj.	Sari Raassina
Matti Semi	Tahvo Kekkonen Sakari Laitinen

Maakuntahallituksen työjaosto 4.10.2021 eteenpäin (toimikausi 2021–2025)

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Antti Kivelä, pj.	Riikka Pirkkalainen
Mira Kokkonen	Merja Rautiainen
Jouni Holopainen, vpj.	Kati Hynninen
Jukka Tuppurainen	Pia Hedman
Pia Pentikäinen	Henri Uljonen

Työjaosto kokoontui 24.5.2021 käsittelemään suunnittelujohtajan virkavapausanomusta. Muita kokouksia ei pidetty.

Tarkastuslautakunta

Kuntalain 121 §:n mukaan maakuntavaltuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava maakuntavaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko maakuntavaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunta (2017–2021)

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Ruotsalainen Olavi, pj.	Hynninen Erkki
Kananen Hannu, vpj.	Roponen Lauri
Oksman Merja	Hirvasoja Marjariina
Kainulainen Helena	Simpanen Mia
Puurunen Kirsti	Pitkänen Henna

Toimikautensa päättänyt lautakunta kokoontui kertomusvuonna seitsemän kertaa. Tarkastuslautakunta perehtyi tehtäviin kuulemalla päävastuualueen vastaavia viranhaltijoita ja päälliköitä sekä tilintarkastajaa. Lisäksi käsiteltävinä asioina ovat olleet mm. tilinpäätös 2020, hanketarkastus, arviointikertomuksen laatiminen, sidonnaisuusilmoitusten käsittely ja tilintarkastuspalveluiden kilpailuttaminen.

Tarkastuslautakunta (2021–2025)

Maakuntavaltuusto valitsi 27.9.2021 kokouksessaan tarkastuslautakuntaan seuraavat henkilöt:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Ruotsalainen Olavi, pj.	Lahtinen Timo
Kautto Jani, vpj.	Kukkonen Eero
Oksman Merja	Kastari Tuija
Piiparinen Auli	Pulkka Maria
Väänänen Harri	Turpeinen Tero

Uusi lautakunta kokoontui kertomusvuonna kolme kertaa. Tarkastuslautakunta perehtyi tehtäviin mm. kuulemalla maakuntajohtajaa, tilintarkastajaa sekä aluekehitysjohtajaa ja POSOTE20-hankkeen hankejohtajaa. Käsiteltävinä asioina ovat olleet lisäksi lautakunnan arvioinnin työohjelman laatiminen, talousarvion 2022 valmistelu ja sidonnaisuusilmoitusten käsittely.

Liiton tilintarkastusyhteisönä toimii maakuntavaltuuston päätöksen 17.11.2020 mukaisesti vuoden 2021 osalta BDO Auditor Oy. Kertomusvuonna 2021 tilintarkastajana toimi KHT, JHT Tiina Lind. Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut taloussihteeri Eila Roivainen.

Maakuntavaltuuston vaalilautakunta

Hallintosäännön 95 §:n mukaan maakuntavaltuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Vaalilautakunnassa on viisi jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Vaalilautakunta ei kokoontunut kertomusvuonna.

Maakunnan yhteistyöryhmä

Maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä on hyväksyä maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma, suunnata maakuntaan osoitettua rakennerahastojen ja vastaavaa kansallista rahoitusta, varmistaa eri toimenpiteiden yhteensovitus ja eri rahastojen osallistuminen laajojen kehittämisen kannalta merkittävien hankkeiden toteuttamiseen. Lisäksi MYR käsittelee aluekehityksen kannalta merkittäviä hankkeita ja antaa niistä sitovan lausunnon rahoituksen myöntävälle taholle. MYR linjaa rakennerahastovarojen kohdentamista sekä seuraa toiminnan vaikuttavuutta.

Maakunnan yhteistyöryhmä kokoontui vuoden 2021 aikana 8 kertaa. MYR:n ja sihteeristön kokouksissa käsiteltiin 19 niin sanottua perusrahoituksen hankehakemusta, joista 17 sai myönteisen rahoituspäätöksen ja 2 kielteisen päätöksen. MYR ja sihteeristö puolsivat hankkeille EAKR+valtio -tukea 2,2 milj. euroa ja ESR+valtion -tukea 4 milj. euroa. Vuonna 2021 Pohjois-Savon liitto ja ELY-keskus myönsivät koronaelpymiseen REACT-EU-rahoitusta ylimääräisillä hankehauilla. REACT-EU -rahoituksella käynnistettiin 13 kpl EAKR-kehittämishankkeita (tuki 3,2 milj. €) ja 19 kpl ESR-hankkeita (tuki 4,5 milj. €). MYR nimettiin valtuustokaudelle 2022–2025 maakuntahallituksen kokouksessa 4.10.2021. Uusia jäseniä perehdytettiin aluekehityslainsäädäntöön ja EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelmaan.

Maakunnan yhteistyöryhmän kokoonpano valtuustokaudelle 2022–2027 (maakuntahallitus 28.8.2017, § 9) on merkitty taulukon oikeaan sarakkeeseen.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄ

2017–2021	2022–2025 (maakuntahallitus 4.10.2021, § 125)
Pohjois-Savon liitto ja sen jäsenkunnat	
Seppo Kääriäinen, puheenjohtaja	Antti Kivelä, puheenjohtaja
Veijo Karkkonen	Jorma Voutilainen
Mira Kokkonen	Minna Pellikka
Pia Hedman	Irma Korhonen
Rauno Airas (III vpj.)	Esa Kokki
Antti Sarvela	Tuukka Eloranta
Kaisa Hartikainen-Herranen	Kirsi Moisander
Kaisa Korhonen	Pauli Sonninen
Timo Satuli	Tiina Grönlund
Valtionhallinto	2022–2025 (maakuntahallitus 4.10.2021, § 125)
Kari Virranta (I vpj.) 27.1.2020 alkaen Pasi Patrikainen	Pasi Patrikainen, Pohjois-Savon ELY-keskus
Jari Mutanen	Marko Hämäläinen, Etelä-Savon ELY-keskus
Tommi Huttunen	Leila Kantonen, Pohjois-Savon ELY-keskus
Eija Pihlaja	Jaana Tuhkalainen, Pohjois-Savon ELY-keskus
Jukka Mönkkönen	Nuutti Kiljunen, Metsäkeskus
Mervi Vidgren	Mikko Järvinen, Luonnonvarakeskus

Seppo Niskanen, 26.10.2020 alkaen Nuutti Kiljunen	
Johanna Buchert	
Alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot	2022-2025 (maakuntahallitus 4.10.2021, § 125)
Taina Räikkönen	Jukka Mönkkönen, Itä-Suomen yliopisto
Kimmo Anttonen	Mervi Vidgrèn, Savonia-ammattikorkeakoulu Oy
Silja Huhtiniemi, 27.4.2020 alkaen Kaija Savolainen	Kari Puumalainen, Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä
Jari Kauhanen	Minna Kaija-Kortelainen, Akava Pohjois-Savo
Maaret Pulliainen	Kimmo Anttonen, Elinkeinoelämän keskusliitto
Paula Aikio-Tallgren (II vpj.)	Kaija Savolainen, Kuopion alueen kauppakamari
Juha Riepponen	Jari Kauhanen, MTK Pohjois-Savo
Esa Näättänen	Kai Hyttinen, SAK Itä-Suomi
	Paula Aikio-Tallgren, Savon Yrittäjät ry
Marko Korhonen, Pohjois-Savon liitto, esittelijä	Marja Leena Keinänen, STTK Pohjois-Savo
Janna Merenniemi, Pohjois-Savon liitto, sihteeri	Esa Näättänen, Teknologiateollisuus ry, Itä-Suomi
	Tapio Osala, Pohjois-Savon Luonnonsuojelupiiri ry
Pysyvät asiantuntijat	2022-2025 (maakuntahallitus 4.10.2021, § 125)
Juha Heikkinen, Pohjois-Savon TE-toimisto	Jarmo Pirhonen, Kuopion kaupunki
Kimmo Ihalainen, Joroisten kunta	Timo Ollila, Etelä-Savon ELY-keskus
Juha Kaipainen, ELY-keskus	Satu Vehreävesa, Pohjois-Savon liitto
Risto Palokangas, Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ry	Taina Laitinen, Taiteen edistämiskeskus
Jarmo Pirhonen, Kuopion kaupunki	Marko Korhonen, Pohjois-Savon liitto, esittelijä
Satu Vehreävesa, Pohjois-Savon liitto	Janna Merenniemi, Pohjois-Savon liitto, sihteeri

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön tehtävänä on valmistella maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma ja sen tarkistaminen maakunnan yhteistyöryhmän käsiteltäväksi, käsitellä Kestävää kasvua ja työtä - Suomen rakennerahasto-ohjelmaan esitettävät hankkeet lukuun ottamatta lainsäädännön mukaan salassa pidettäviä hankkeita. Lisäksi sihteeristö arvioi hankkeiden soveltuvuutta rakennerahasto-ohjelmaan maakunnan yhteistyöryhmän hyväksymien valintakriteereiden perusteella sekä valmistelee esitykset maakunnan yhteistyöryhmässä käsiteltävistä hankkeista.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön kokoontui vuoden 2021 aikana 11 kertaa.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖRYHMÄN SIHTEEISTÖN JÄSENET 2017–2021	maakunnan yhteistyöryhmä 25.10.2022, § 10 Sihteeristö 2022–2027
Marko Korhonen, puheenjohtaja, Pohjois-Savon liitto	Marko Korhonen, puheenjohtaja, Pohjois-Savon liitto
Satu Vehreävesa, varapuheenjohtaja, Pohjois-Savon liitto	Satu Vehreävesa, varapuheenjohtaja, Pohjois-Savon liitto
Soile Juuti, Pohjois-Savon liitto	Soile Juuti, Pohjois-Savon liitto
Timo Ollila, ELY-keskus	Timo Ollila, Etelä-Savon ELY-keskus
Eija Pihlaja, ELY-keskus	Jan Blomberg, Pohjois-Savon ELY-keskus
Juha Kaipainen, ELY-keskus	Eija Pihlaja, Etelä-Savon ELY-keskus
Janna Merenniemi, sihteeri, Pohjois-Savon liitto	Janna Merenniemi, sihteeri, Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon ikäihmisten valtuuskunta

Valtuuskunnan puheenjohtajana toimii Jaakko Jauhiainen. Valtuuskunta on kokoontunut alkuvuodesta Teams-etyhteydellä, jolloin suunniteltiin tulevan valtuustokauden toimintaa. Lisäksi valtuuskunta kokoontui marraskuussa 2021, jolloin keskusteltiin toiminnan jatkumisesta osana hyvinvointialuetta. Projektipäällikkö Anne Aholainen POSOTE20 -hankkeesta esitteli kokouksessa tulevan maakunnallisen vanhusneuvoston valmistelun tilannetta.

Kuntataloustyöryhmä

Kuntataloustyöryhmä piti kertomusvuonna kuusi kokousta, joissa käsiteltiin mm. kuntien taloustilanteen kehitystä, sote-uudistuksen vaikutuksia kuntien talouteen ja kuntien edunajamista. Sote-uudistuksen etenemistä ja talousvaikutuksia työryhmälle esittelivät POSOTE20-hankkeen hankejohtaja Jussi Lampi sekä Pohjois-Savon väliaikaisen valmistelutoimielimen puheenjohtaja Jari Saarinen.

Aiempien vuosien tapaan kuntataloustyöryhmä tuotti kunnille ajantasaista ja ennakoivaa kuntataloustietoa kuntien tilinpäätöksistä, talousarvioista, kuntien osarahoittamasta työmarkkinatuesta sekä valtionosuuksien kehityksestä. Vuosittaisista yhteistapaamista Pohjois-Karjalan kuntataloustyöryhmän kanssa ei terveysturvallisuuden vuoksi järjestetty.

Toimiston toimenpiteet 2020

Ohjelmakauden 2014–2020 EAKR maksatuksia on toteutunut kappalemääräisesti 160, mikä on n. 13 % enemmän kuin v. 2020 aikana, euromääräisesti v. 2021 toteutuneet maksatukset n. 12,3 milj. € ovat lähes samaa tasoa kuin v. 2020. Maksatuksille asetettu 90 päivän käsittelyaika on ylittynyt 22 maksatuksen osalta, käsittelyaikojen keskiarvon ollessa 62 päivää.

Käsittelyaikojen pidentymiseen vaikuttaa edelleen Covid-19-virus, jonka takia useat hankkeet ovat saaneet toteutukselle jatkoaikaa ja, joka lisää tällöin maksatushakemusten määrää merkittävästi. Samalla on lisääntynyt lisäselvityksiä vaativien puutteellisten maksatushakemusten määrä. Varmennussuunnitelman mukaisia paikan päällä varmennuksia on tehty 12 hankkeeseen. Valtiovarain Controller -toiminnon suorittamia hanketarkastuksia ei ole tehty v. 2021. Uuteen ohjelmakauteen 2021–2027 valmistautuminen, siihen liittyvät koulutukset ja HVJ-kuvauksien laatiminen ovat työllistäneet paljon.

Kansallisten hankkeiden (Pohjois-Savon kehittämisrahasto, Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen = AKKE) toteutuneiden maksatusten lukumäärä on ollut 55 kpl. Euromääräisesti maksatuksia on toteutunut n. 0,7 milj. €. Maksatusten määrän lisääntyminen johtuu AKKE-tuella rahoitettujen hankkeiden määrästä.

Laajakaistahankkeiden osalta hallinnon päävastuualue on vastannut hankkeiden kilpailutuksesta, joka on toteutettu Kaista kaikille -yhteishankkeen kautta. Maakuntaliitot valitsevat yhteyksien rakentamiseen tarvittavan julkisen tuen saajan. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto hallinnoi Kaista kaikille -yhteishanketta, jossa koordinoidaan ja valmistellaan kahdeksan maakunnan laajakaistahankkeet: Etelä-Pohjanmaa, Lappi, Kainuu, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa sekä Pohjois-Savo. Lisäksi Pohjois-Savon liitto on solminut Pohjois-Karjalan liiton kanssa yhteistyösopimuksen, jossa Pohjois-Karjalan liiton laajakaista-asiantuntijan työpanosta on mahdollista ostaa tuntityönä Pohjois-Savon liittoon. Liiton osalta yhteyshenkilö laajakaista-asioissa kuntiin päin on yhteyspäällikkö.

Pohjois-Savon liitto on toteuttanut Digi- ja väestötietoviraston valtakunnallista digituen alueellista kehittämishanketta Digivieri-hankkeen nimellä. Hankkeessa työskenteli kokopäiväinen projektipäällikkö sekä lisäksi liiton viestintäasiantuntijan työpanosta ja ulkopuolista asiantuntijapalvelua käytettiin hankkeen tueksi. Hanke päättyi 31.10.2021. Jatkossa digituen koordinoinnista vastaa Digi- ja väestötietovirasto, koska uusia alueellisia koordinaatiohankkeita ei ole rahoitettu. Valtakunnallisen toimintamallin haasteena on tuntee maakuntien ja alueiden väliset eroavaisuudet. Riskinä on jääminen liian kauas paikallisista toimijoista. Mahdollisuutena ovat suuremmat resurssit ja päällekkäisen tekemisen poistaminen. Tällä hetkellä eniten tukea toimintaansa tarvitsisivat pienet digitukitoimijat, joilla on hyvin vähän resursseja käytettävissään. On mahdollista, että jatkossa juuri he jäävät digituen

verkostotoiminnan ulkopuolelle. Olisi tärkeää varmistaa, että jatkossakin digituen yhteiskehittämisessä olisi mukana myös pienten kuntien, yhdistysten ja yritysten toimijoita.

Uusia yhteispalvelu- tai asiakaspalvelupisteitä ei kertomusvuoden aikana perustettu.

Europe Direct Kuopio

Pohjois-Savon liitto solmi Euroopan komission kanssa puitekumppanuussopimuksen Europe Direct -palvelusta ajalle 1.5.2021–31.12.2025. Europe Direct -pisteet toimivat Euroopan komission, Euroopan parlamentin ja EU:n neuvoston paikallisina yhteyspisteinä ja tekevät yhteistyötä muiden sidosryhmien kanssa. Ne täydentävät ja tukevat Euroopan komission edustustojen ja Euroopan parlamentin tiedotustoimistojen työtä paikallis- ja aluetasolla.

Suomessa tiedotuspiste löytyy kahdeksalta paikkakunnalta: Hamina, Kajaani, Kankaanpää, Kuopio, Mikkeli, Oulu, Seinäjoki ja Valkeakoski. Euroopan laajuisesti ED-verkostossa on yli 400 pistettä.

EU:n komission vuotuinen avustus ED-palvelusta on 45 600 euroa. Tiedotuspisteen toiminnasta vastaa viestintä-asiantuntija Jari Sihvonon.

Palveluyhteistyö ICT ja TAHE

Vuoden 2019 alusta aloitettu yhteistyö talous- ja henkilöstöhallinnon kumppanin Monetra Pohjois-Savo Oy:n kanssa irtisanottiin päättymään vuoden 2022 loppuun mennessä siten, että palveluntarjoaja vastaa vuoden 2022 tilinpäätöksen valmistelusta. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut tullaan kilpailuttamaan kevään 2022 aikana Sansian kautta.

Pohjois-Savon liiton ICT-tukipalvelut sekä infra on ulkoistettu Istekki Oy:lle. Kokonaisulkoistus sisältää tietoliikenteen, laitteet, tietojärjestelmät sekä ylläpito- ja tukipalvelut. Vuoden 2021 aikana ICT-palveluyhteistyössä on todettu edelleen olevan parantamisen varaa mm. vasteajoissa sekä palvelun laadussa.

Saavutettavuus, tiedonhallinta ja tietosuoja

EU:n saavutettavuusdirektiivi ja sen voimaannuttamisesta annettu laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta tuli voimaan 1.4.2019, ja sitä sovelletaan 23.9.2019 alkaen uusien verkkosivujen julkaisuun. Pohjois-Savon liiton toimisto aloitti kertomusvuoden aikana lain vaatimien muutosten valmistelun liiton internet-sivuja toteuttavan palveluntuottajan kanssa, ja varautui v. 2020 talousarviossa muutoksen aiheuttamiin kustannuksiin.

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annettu laki tuli voimaan 1.1.2020. Liitossa on laadittu suunnitelma Pohjois-Savon liiton tiedonhallinnan kehittämisestä, johon sisältyy tiedonhallintalain vaatimat toimenpiteet sekä muut liiton tiedonhallinnan kehittämiskohteet. Tiedonhallinnan kehittämistä jatkettiin vuonna 2021 suunnitelman pohjalta. Tiedonhallintalain vaatimuksia edistettiin laatimalla tiedonhallintamalli ja asiakirjajulkaisuuskuvaus. Koska liiton käytössä oleva asianhallintajärjestelmä ei täytä tiedonhallintalain vaatimuksia ja on elinkaarensa loppupäässä, aloitettiin tiedonhallintajärjestelmien hankinta. Tiedonhallinnan järjestelmien hankinta toteutettiin ja niiden käyttöönottoprojekti aloitettiin. Järjestelmät saatiin käyttöön suurimmaksi osaksi syksyllä 2021.

Pohjois-Savon liitto on toteuttanut EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR) vuodesta 2018 alkaen nimeämällä tietosuojavastaavan, laatimalla tietosuojaselosteen ja kouluttamalla henkilöstöä sekä edellyttämällä kaikilta tietosuojatestin tekemistä säännöllisesti hyväksytysti. Tietosuoja-asetuksen ja tietosuojalain toteutuksen seuraamista varten liiton toimisto laati alkuvuodesta 2021 tietotilinpäätöksen, joka laaditaan jatkossa vuosittain tietosuojavastaavan toimesta. Tietotilinpäätöksessä kuvattua tiedonhallinnan nykytilan kartoitusta hyödynnettiin tiedonhallintamallin laadinnassa ja suunnitelmassa Pohjois-Savon liiton tiedonhallinnan kehittämisestä. Tietosuoja-asetus huomioitiin uuden asianhallintajärjestelmän kilpailutuksessa ja käyttöönotossa.

2.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen tulosityksiköittäin

TOIMINTATUOTOT JA -KULUT	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot. %
LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO				
Toimintatuotot	0	0	0	
Toimintakulut	232 006	170 280	-61 726	73,4
Netto	232 006	170 280	-61 726	73,4
TOIMISTO				
Toimintatuotot	2 497 639	2 505 188	7 549	100,3
Toimintakulut	2 031 502	2 001 749	-29 753	98,5
Netto	466 137	503 438	37 301	108,0
RAKENNERAHASTO				
Toimintatuotot	241 000	299 756	58 756	124,4
Toimintakulut	450 418	403 500	-46 918	89,6
Netto	-209 418	-103 743	105 675	49,5
VARSINAINEN TOIMINTA ELI EDELLISET YHTEENSÄ				
Toimintatuotot	2 738 639	2 804 944	66 305	102,4
Toimintakulut	2 713 926	2 575 529	-138 397	94,9
Netto	24 713	229 415	204 702	928,3
PROJEKTIT				
Toimintatuotot	944 500	938 358	-6 142	99,3
Toimintakulut	1 000 000	1 013 913	13 913	101,4
Netto	-55 500	-75 555	-20 055	
VARSINAINEN TOIMINTA JA PROJEKTIT YHTEENSÄ NETTO		153 860		
RAHASTOT				
Toimintatuotot	264 807	264 807	0	100,0
Toimintakulut	264 807	286 012	21 205	108,0
Netto	0	-21 205	-21 205	

Maakuntavaltuustoon nähden maakuntahallitusta sitova taso talousarvion varsinaisessa toiminnassa (=luottamushenkilöhallinto, toimisto ja rakennerrahasto) on näiden tulosityksiköiden yhteenlaskettujen menojen ja tulojen osalta netto (tulot-menot).

NETTO	TA 2021	TP 2021	Ero TA/TP 2021
Varsinainen toiminta	24 713,00	229 414,90	204 701,90

Maakuntahallitukseen nähden sitova taso on jäljempänä määriteltyjen tulosityksikköjen (luottamushenkilöhallinto, toimisto, rakennerrahasto, projektit, Pohjois-Savon kehittämisrahasto) bruttomenot tulosityksiköittäin.

Pohjois-Savon kehittämisrahaston tapahtumia seurataan erillään liiton tapahtumista.

2.2.2 Tuloslaskelma tulosityksittäin sekä koko liitto

Toteutumavertailu: Luottamushenkilöhallinto				
TULOSLASKELMA				
	TALOUSARVIO	TAMMIKUU-		
(EUR)	2021	JOULUKUU		
		2021	TOTEUMA-%	ERO
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	7 000,00	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	0	7 000,00	0	0
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-133 456,00	-114 662,85	85,92	18 793,15
Palvelujen ostot	-97 350,00	-54 623,03	56,11	42 726,97
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 200,00	-599,84	49,99	600,16
Avustukset	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	-394,35	0	-394,35
TOIMINTAKULUT	-232 006,00	-170 280,07	73,39	61 725,93
TOIMINTAKATE	-232 006,00	-163 280,07	70,38	68 725,93
Korko tuotot	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	-0,03	0	-0,03
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	-0,03	0	-0,03
VUOSIKATE	-232 006,00	-163 280,10	70,38	68 725,90
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-232 006,00	-163 280,10	70,38	68 725,90

Toteumavertailu: Toimisto				
TULOSLASKELMA				
(EUR)	TALOUSARVIO 2021	TAMMIKUU- JOULUKUU 2021	TOTEUMA-%	ERO
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 426 879,00	2 428 613,34	100,07	1 734,34
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	62 660,00	64 771,89	103,37	2 111,89
Muut toimintatuotot	8 100,00	11 802,37	145,71	3 702,37
TOIMINTATUOTOT	2 497 639,00	2 505 187,60	100,30	7 548,60
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-1 354 672,00	-1 443 979,74	106,59	-89 307,74
Palvelujen ostot	-471 600,00	-382 660,46	81,14	88 939,54
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-60 030,00	-46 798,34	77,96	13 231,66
Avustukset	-4 000,00	-5 100,00	127,50	-1 100,00
Muut toimintakulut	-141 200,00	-123 210,72	87,26	17 989,28
TOIMINTAKULUT	-2 031 502,00	-2 001 749,26	98,54	29 752,74
TOIMINTAKATE	466 137,00	503 438,34	108,00	37 301,34
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Korkotuotot	150,00	189,76	126,51	39,76
Muut rahoitustuotot	2 000	1 183,42	0	-816,58
Korkokulut	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-400,00	-93,60	23,40	306,40
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 750,00	1 279,58	73,12	-470,42
VUOSIKATE	467 887,00	504 717,92	107,87	36 830,92
TILIKAUDEN TULOS	467 887,00	504 717,92	107,87	36 830,92
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	467 887,00	504 717,92	107,87	36 830,92

Toteutumavertailu: Rakennerahasto				
TULOSLASKELMA				
	TALOUSARVIO	TAMMIKUU- JOULUKUU		
(EUR)	2021	2021	TOTEUMA-%	ERO
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	241 000,00	299 756,46	124,38	58 756,46
Muut toimintatuotot	0	0		0
TOIMINTATUOTOT	241 000,00	299 756,46	124,38	58 756,46
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-321 968,00	-338 635,57	105,18	-16 667,57
Palvelujen ostot	-104 750,00	-39 242,73	37,46	65 507,27
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-700,00	-987,04	141,01	-287,04
Avustukset	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-23 000,00	-24 634,49	107,11	-1 634,49
TOIMINTAKULUT	-450 418,00	-403 499,83	89,58	46 918,17
TOIMINTAKATE				
	-209 418,00	-103 743,37	49,54	105 674,63
Korko tuotot	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	0	0	0
VUOSIKATE				
	-209 418,00	-103 743,37	49,54	105 674,63
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ				
	-209 418,00	-103 743,37	49,54	105 674,63

Toteutumavertailu: Projektit				
TULOSLASKELMA				
	TALOUSARVIO	TAMMIKUU- JOULUKUU		
(EUR)	2021	2021	TOTEUMA-%	ERO
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	944 500,00	938 358,37	99,35	-6 141,63
Muut toimintatuotot	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	944 500,00	938 358,37	99,35	-6 141,63
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-631 610,00	-667 815,82	105,73	-36 205,82
Palvelujen ostot	-322 298,00	-304 833,73	94,58	17 464,27
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3 000,00	-7 855,66	0	-4 855,66
Avustukset	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-43 092,00	-33 407,98	0	9 684,02
TOIMINTAKULUT	-1 000 000,00	-1 013 913,19	101,39	-13 913,19
TOIMINTAKATE				
	-55 500,00	-75 554,82	136,13	-20 054,82
Korko tuotot	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	-16,72	0	-16,72
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	-16,72	0	-16,72
VUOSIKATE				
	-55 500,00	-75 571,54	136,16	-20 071,54
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ				
	-55 500,00	-75 571,54	136,16	-20 071,54

Toteutumavertailu: Rahastot				
TULOSLASKELMA				
(EUR)	TALOUSARVIO 2021	TAMMIKUU- JOULUKUU 2021	TOTEUMA-%	ERO
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	264 807,00	264 807,00	100,00	0,00
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	264 807,00	264 807,00	100,00	0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-200,00	0,00	0,00	200,00
Aineet, tarvikkeet, tavarat	0	0	0	0
Avustukset	-264 607,00	-286 012,00	108,09	-21 405,00
Muut toimintakulut	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-264 807,00	-286 012,00	108,01	-21 205,00
TOIMINTAKATE	0,00	-21 205,00	0,00	-21 205,00
Korkotuotot	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	0
RAHOITUSTUOTOT- JA KULUT	0	0	0	0
VUOSIKATE	0,00	-21 205,00	0,00	-21 205,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	-21 205,00	0,00	-21 205,00
RAHASTOJEN LISÄYS TAI VÄHENNYS	0,00	21 205,00	0,00	21 205,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00	0,00	0,00

Toteutumavertailu: Koko liitto				
TULOSLASKELMA				
	TALOUSARVIO	TAMMIKUU- JOULUKUU		
(EUR)	2021	2021	TOTEUMA-%	ERO
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 691 686,00	2 693 420,34	100,06	1 734,34
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 248 160,00	1 309 886,72	104,95	61 726,72
Muut toimintatuotot	8 100,00	11 802,37	145,71	3 702,37
TOIMINTATUOTOT	3 947 946,00	4 015 109,43	101,70	67 163,43
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-2 441 706,00	-2 565 093,98	105,05	-123 387,98
Palvelujen ostot	-996 198,00	-781 359,95	78,43	214 838,05
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-64 930,00	-56 240,88	86,62	8 689,12
Avustukset	-268 607,00	-291 112,00	108,38	-22 505,00
Muut toimintakulut	-207 292,00	-181 647,54	87,63	25 644,46
TOIMINTAKULUT	-3 978 733,00	-3 875 454,35	97,40	103 278,65
TOIMINTAKATE				
	-30 787,00	139 655,08	-453,62	170 442,08
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Korkotuotot	150	189,76	126,51	39,76
Muut rahoitustuotot	2 000,00	1 183,42	59,17	-816,58
Korkokulut	0	0	0	0,00
Muut rahoituskulut	-400,00	-110,35	27,59	289,65
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 750,00	1 262,83	72,16	-487,17
VUOSIKATE				
	-29 037,00	140 917,91	-485,30	169 954,91
TILIKAUDEN TULOS				
	-29 037,00	140 917,91	-485,30	169 954,91
RAHASTOJEN LISÄYS TAI VÄHENNYS				
	0	21 205,00	0	21 205,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ				
	-29 037,00	162 122,91	-558,33	191 159,91

2.2.3 Rahoitusosan toteutuminen 1.1.–31.12.2021

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-29 037,00	0,00	-29 037,00	140 917,91	169 954,91
Vaikutus maksuvalmiuteen				140 917,91	

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelmat

3.1.1 Tuloslaskelma koko liitto

POHJOIS-SAVON LIITTO TULOSLASKELMA		
	Kaudelta 1.1.-31.12.2021	Kaudelta 1.1.-31.12.2020
TULOSLASKELMA		
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	2 693 420,34	2 643 560,51
Tuet ja avustukset	1 309 886,72	866 732,98
Muut toimintatuotot	<u>11 802,37</u>	<u>13 130,09</u>
TOIMINTATUOTOT	4 015 109,43	3 523 423,58
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 094 903,79	-1 699 963,52
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-401 518,22	-358 530,48
Muut henkilösivukulut	-68 671,97	-40 531,79
Palvelujen ostot	-781 359,95	-736 955,42
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-56 240,88	-57 074,87
Avustukset	-291 112,00	-275 164,79
Muut toimintakulut	<u>-181 647,54</u>	<u>-194 504,70</u>
TOIMINTAKULUT	-3 875 454,35	-3 362 725,57
TOIMINTAKATE	139 655,08	160 698,01
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	189,76	4 247,33
Muut rahoitustuotot	1 183,42	27,06
Muut rahoituskulut	<u>-110,35</u>	<u>-86,02</u>
VUOSIKATE	140 917,91	164 886,38
Poistot ja arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	140 917,91	164 886,38
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	<u>21 205,00</u>	<u>12 064,71</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	162 122,91	176 951,09

3.1.2 Tuloslaskelma tulosityksiköittäin

	Luott.hlöhallinto ja toimisto 10110-11240	Rakenne- rahasto 20290	Projektit 30356-30423	Edelliset yhteensä	Rahastot 40410	Kaikki yhteensä
TOIMINTATUOTOT						
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 426 879,00			2 426 879,00	264 807,00	2 691 686,00
Muut myyntituotot	1 734,34			1 734,34		1 734,34
Tuet ja avustukset EU,EAKR,ESR	42 268,00	299 756,46	146 955,01	488 979,47		488 979,47
Maakunnan kehittämisraha, AIKO, AKKE	10 171,27		19 138,53	29 309,80		29 309,80
Kehittämisrahasto	1 482,50		152 506,52	153 989,02		153 989,02
Muut tuet ja avustukset	17 850,12		619 758,31	637 608,43		637 608,43
Muut toimintatuotot	11 802,37			11 802,37		11 802,37
	2 512 187,60	299 756,46	938 358,37	3 750 302,43	264 807,00	4 015 109,43
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-1 261 518,61	-284 487,27	-560 452,87	-2 106 458,75		-2 106 458,75
Eläkekulut	-265 577,50	-44 797,20	-91 143,52	-401 518,22		-401 518,22
Muut henkilösivukulut	-41 434,88	-9 351,10	-17 885,99	-68 671,97		-68 671,97
Henkilöstökorvaukset	9 888,40		1 666,56	11 554,96		11 554,96
Palvelujen ostot	-437 283,49	-39 242,73	-304 833,73	-781 359,95		-781 359,95
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 398,18	-987,04	-7 855,66	-56 240,88		-56 240,88
Avustukset	-5 100,00			-5 100,00	-286 012,00	-291 112,00
Muut kulut	-123 605,07	-24 634,49	-33 407,98	-181 647,54		-181 647,54
	-2 172 029,33	-403 499,83	-1 013 913,19	-3 589 442,35	-286 012,00	-3 875 454,35
TOIMINTAKATE	340 158,27	-103 743,37	-75 554,82	160 860,08	-21 205,00	139 655,08
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot sijoituksista	189,76			189,76		189,76
Muut rahoitustuotot	1 183,42			1 183,42		1 183,42
Muut rahoituskulut	-93,63		-16,72	-110,35		-110,35
VUOSIKATE	341 437,82	-103 743,37	-75 571,54	162 122,91	-21 205,00	140 917,91
SATUNNAISET ERÄT						
Satunnaiset tuotot						
TILIKAUDEN TULOS	341 437,82	-103 743,37	-75 571,54	162 122,91	-21 205,00	140 917,91
Siirto P-S:n kehittämisrahastosta					21 205,00	21 205,00
TILIKAUDEN YLI / ALIJÄÄMÄ (-)	341 437,82	-103 743,37	-75 571,54	162 122,91	0,00	162 122,91

3.2 Tase

POHJOIS-SAVON LIITTO
TASE VASTAAVAA

	Kaudelta 01.01.-31.12.2021	Kaudelta 01.01.-31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	10 409,38	10 261,38
Sijoitukset yht.	<u>10 409,38</u>	<u>10 261,38</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT yhteensä	10 409,38	10 261,38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	5 865 401,28	8 162 429,83
Muut toimeksiantojen varat	<u>794 184,49</u>	<u>841 236,75</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT yhteensä	6 659 585,77	9 003 666,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	146 395,61	2 140,48
Muut saamiset	36 639,33	38 261,20
Siirtosaamiset	798 668,03	575 694,74
Lyhytaikaiset saamiset yht.	<u>981 702,97</u>	<u>616 096,42</u>
Saamiset yht.	981 702,97	616 096,42
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	<u>830 059,90</u>	<u>941 918,71</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT yhteensä	<u>1 811 762,87</u>	<u>1 558 015,13</u>
TASE VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 481 758,02	10 571 943,09

POHJOIS-SAVON LIITTO
TASE VASTATTAVAA

	Kaudelta 01.01.-31.12.2021	Kaudelta 01.01.-31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	31 353,86	30 790,48
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	1 054 561,39	858 661,52
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>162 122,91</u>	<u>176 951,09</u>
OMA PÄÄOMA yhteensä	1 248 038,16	1 066 403,09
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	5 865 401,28	8 162 429,83
Muut toimeksiantojen pääomat	<u>794 184,49</u>	<u>839 289,22</u>
Toimeksiantojen pääomat yht.	6 659 585,77	9 001 719,05
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	103 891,65	104 783,01
Muut velat	76 951,90	64 816,53
Siirtovelat	<u>393 290,54</u>	<u>334 221,41</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma	574 134,09	503 820,95
VIERAS PÄÄOMA yhteensä	574 134,09	503 820,95
TASE VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 481 758,02	10 571 943,09

3.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	140 917,91	164 886,38
Toiminnan rahavirta	140 917,91	164 886,38
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-148,00	0,00
Investointien rahavirta	-148,00	0,00
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Jäsenkuntaosuuden lisäys peruspääomaan	563,38	0,00
Jäsenkuntaosuuden lisäys ylijäämään	18 948,78	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset 1)	23 152,53	-249 870,54
Vaihto-omaisuuden muutos		
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-365 606,55	143 532,65
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	70 313,14	-5 243 893,76
Rahoituksen rahavirta	-252 628,72	-5 350 231,65
Rahavarojen muutos	-111 858,81	-5 185 345,27
Rahavarojen muutos	-111 858,81	-5 185 345,27
Rahavarat 31.12.	830 059,90	941 918,71
Rahavarat 1.1.	941 918,71	6 127 263,98

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-113	-220
Kassan riittävyys, pv	78	102
Asukasmäärä (vuoden 2021 luku on ennakkotieto)	248 396	248 265

1) Tarkempi erittely toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokseen:

Vuosi 2021

Tuloslaskelmasta rahastojen lisäys/vähennys	21 205,00
Rahaston saaminen liitolta 31.12.2020, maksettu 28.1.2021	-3,42
Rahaston velka liitolle 31.12.2020, maksettu 1.2.2021	<u>1 950,95</u>
	23 152,53

Vuosi 2020

Rahaston saaminen liitolta 31.12.2019, maksettu 13.3.2020	-260 000,10
Tuloslaskelmasta rahastojen lisäys/vähennys	12 064,71
Rahaston saaminen liitolta 31.12.2020	3,42
Rahaston velka liitolle 31.12.2019, maksettu 17.1.2020	12,38
Rahaston velka liitolle 31.12.2020	<u>-1 950,95</u>
	-249 870,54

Kassan riittävyys (pv) = 365 * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Sijoitukset

Osakkeet on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa.

Hankinnat

Hankinnat on kirjattu kuluksi, joten liitolla ei ole poistoja.

Maakuntavaltuuston 24.2.1997 päätöksen mukaisesti kaikki alle 50.000 mk (=8.400 €) hankinnat kirjataan kuluksi.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

4.2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT		
TOIMINTATUOTOT TULOSYKSIKÖITTÄIN		
	v. 2021	v. 2020
Hallinto	2 512 187,60	2 438 960,80
Rakennerahasto	299 756,46	289 128,05
Projektit	938 358,37	535 334,65
Pohjois-Savon kehittämisrahasto	<u>264 807,00</u>	<u>260 000,08</u>
Yhteensä	4 015 109,43	3 523 423,58

4.3 Pohjois-Savon kehittämisrahasto

TULOSLASKELMA 2021			
MENOT		TULOT	
4344.40410 Pankkipalvelut		3004.40410 Maksuosuudet	264 807,00
4742.40410 Avustukset yhteis.	286 012,00	Rahaston muutos	<u>21 205,00</u>
	286 012,00		286 012,00
TASE 2021			
VASTAAVAA		VASTATTAVAA	
1462 Kehittämisrahaston rahatili (FI93 4600 0011 0529 70)	794 184,49	2330 Rahastosta myönnettyt ja sidotut, maksamatta olevat avustukset	533 495,84
		2331 Rahaston po. 1.1.2021	250 368,90
		Palautuneet	31 524,75
		Siirto pääomasta	-21 205,00
		2331 Rahaston po. 31.12.2021	260 688,65
	794 184,49		794 184,49

4.4 Taseen liitetiedot

VASTAAVAA

2021

2020

OSAKKEET JA OSUUDET

Osakkeet ja osuudet

10 409,38

10 261,38

SIIRTOSAAMISET

1829 Muut siirtosaamiset

Ostolaskut + muut jaksotukset

7 834,64

6 415,60

Määräaik.tall.kertynyt korko 31.12.

0,00

0,00

Rakennerahaston (kp 20290) tulot

300 000,00

106 301,84

Hankkeiden/projektien tulot

474 880,88

446 349,58

KELA, työterveyshuollon kust.korvaus

9 152,75

5 829,60

791 868,27

564 896,62

1820 Lounassetelit

2 650,00

5 569,20

1821 Liikuntasetelit

0,00

0,00

1822 Postimaksutili

4 149,76

5 228,92

798 668,03

575 694,74

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma

Peruspääoma

31 353,86

30 790,48

Muut omat rahastot

Vuokrantasausrahasto 1.1.

0,00

0,00

Rahaston tuloutus

0,00

0,00

Edellisten tilikausien ylijäämä

1 054 561,39

858 661,52

Tilikauden ylijäämä

162 122,91

176 951,09

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

1 248 038,16

1 066 403,09

VIERAS PÄÄOMA

Ostovelat

103 891,65

104 783,01

Muut velat

Ennakonpidätysvelka

64 773,95

52 990,49

Muut velat

12 177,95

11 826,04

76 951,90

64 816,53

Siirtovelat

Lomapalkkamenot

366 811,18

274 914,76

Muut siirtovelat

26 479,36

59 306,65

393 290,54

334 221,41

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

574 134,09

503 820,95

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2021	2020
LEASINGVASTUUT		
Leasing-vastuut, laitteet ja vakuutukset	0,00	0,00
VUOKRAVASTUUT		
Sepänkatu 1:n vuokrasopimus, irtisanomisaika 6 kk	81 487,92	89 155,05
Muut vuokravastuut, laitteet	5 775,50	13 209,50
	87 263,42	102 364,55

HENKILÖSTÖÄ, LUOTTAMUSHENKILÖIDEN LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUJA
JA TILINTARKASTAJIEN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2021	2020
Henkilöstön työpanos 31.12.		
Vakinaiset:		
- liitto (2 osa-aikaista henkilöä)	22,7	22,7
Määräaikaiset:		
- tiedottaja		1,0
- tarkastaja 60 % työaika		0,1
- vs. hallintojohtaja	0,6	
- hankeavustaja 40 % työaika	0,1	
- johdon assistentti 50 % työaika	0,5	
- maakuntasuunnittelija	0,8	
- suunnittelija	0,3	0,2
- talousassistentti 60 % työaika	0,4	0,5
- projektit	10,8	5,1
	36,1	29,6

	2020	2019
Henkilöstökulut €		
Rahapalkat, viranhaltijat, työsopimussuhteiset	1 899 962,87	1 621 220,14
Luottamushenkilöhallinto	122 159,68	98 294,41
Maakunnan yhteistyöryhmä (kp 20290/1)	8 131,33	7 895,69
Jaksotetut palkat	76 221,67	-10 338,83
Eläkekulut	401 518,22	358 530,48
Muut henkilösivukulut	52 997,22	43 841,28
Jaksotettujen palkkojen sivukulut	15 674,75	-3 309,49
Henkilöstökorvaukset	-11 554,96	-18 107,89
	2 565 110,78	2 098 025,79
Luontoisedut	4 137,45	4 252,47
	2 569 248,23	2 102 278,26

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2021	2020
Keskustan Pohjois-Savon piiri	6 940,00	5 553,33
Kristillisdemokraatit Pohjois-Savon piiri	270,00	120,00
Perussuomalaisten Pohjois-Savon piiri ry	1 293,00	440,00
Savo-Karjalan Kokoomus ry	4 449,44	3 745,00
Savo-Karjalan Sosiaalidemokraatit ry	4 923,55	4 187,35
Savo Karjalan Vasemmisto ry	1 855,00	1 244,39
Savo-Karjalan Vihreät ry	1 120,00	885,80
Yhteensä	20 850,99	16 175,87

Tilintarkastajan palkkiot

	2021	2020
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot (alv 0 %)	6 014,00	6 596,00

4.5 Kuntien omistusosuudet peruspääomasta 31.12.2021

Kunta	Veroäyrien määrä v. 1992	%	Osuus v. 1994 mk	Veroäyrien määrä v. 1992	%	Osuus v. 1995 mk	Veroäyrien määrä v. 1993	%	Osuus v. 1996 mk	Omistus- osuus mk	Maksuunpantua kunnallisveroa vastaava verotettava tulo (euroa), verovuosi 2019	Omistus- osuus €	Omistus- osuus %
Iisalmi	1 176 473 679,00	9,20 %	517 126,18	1 176 473 679,00	9,20 %	601 018,40	1 074 074 331,00	9,02 %	635 429,41	16 740,47	319 687 972,59	2 597,52	8,28 %
Joroinen											69 337 332,47	563,38	1,80 %
Kaavi	165 758 639,00	1,30 %	72 860,22	165 758 639,00	1,30 %	84 680,17	156 869 152,00	1,32 %	92 804,82	2 387,04	33 882 728,45	275,30	0,88 %
Keitele	129 144 076,00	1,01 %	56 766,07	129 144 076,00	1,01 %	65 975,10	120 439 133,00	1,01 %	71 252,58	1 850,64	28 339 978,15	230,27	0,73 %
Kiuruvesi	436 217 699,00	3,41 %	191 742,15	436 217 699,00	3,41 %	222 848,05	402 504 726,00	3,38 %	238 124,43	6 228,92	96 628 636,39	785,13	2,50 %
Kuopio	5 799 523 331,00	45,37 %	2 549 215,87	5 799 523 331,00	45,37 %	2 962 769,42	5 445 404 419,00	45,75 %	3 221 536,95	83 296,08	1 974 424 475,41	16 042,56	51,17 %
Lapinlahti	457 327 639,00	3,58 %	201 021,15	457 327 639,00	3,58 %	233 632,36	419 092 987,00	3,52 %	247 938,16	6 515,53	125 369 642,96	1 018,65	3,25 %
Leppävirta	512 721 874,00	4,01 %	225 370,03	512 721 874,00	4,01 %	261 931,30	473 151 787,00	3,98 %	279 919,70	7 321,63	143 297 311,38	1 164,32	3,71 %
Pielavesi	263 063 763,00	2,06 %	115 631,28	263 063 763,00	2,06 %	134 389,88	238 599 258,00	2,00 %	141 156,88	3 735,19	50 011 950,94	406,36	1,30 %
Rautalampi	175 973 232,00	1,38 %	77 350,11	175 973 232,00	1,38 %	89 898,44	152 462 218,00	1,28 %	90 197,65	2 461,97	39 723 781,41	322,76	1,03 %
Rautavaara	113 327 858,00	0,89 %	49 813,95	113 327 858,00	0,89 %	57 895,16	104 864 165,00	0,88 %	62 038,33	1 619,76	17 086 436,50	138,83	0,44 %
Sillinjärvi	977 164 176,00	7,64 %	429 518,48	977 164 176,00	7,64 %	499 198,29	927 175 081,00	7,79 %	548 522,86	14 084,20	367 699 410,40	2 987,63	9,53 %
Sonkajärvi	235 747 193,00	1,84 %	103 624,12	235 747 193,00	1,84 %	120 434,82	214 271 836,00	1,80 %	126 764,62	3 349,63	47 504 632,29	385,98	1,23 %
Suonenjoki	375 189 866,00	2,94 %	164 916,99	375 189 866,00	2,94 %	191 671,11	343 998 258,00	2,89 %	203 511,62	5 346,22	95 259 624,18	774,00	2,47 %
Tervo	82 837 592,00	0,65 %	36 411,77	82 837 592,00	0,65 %	42 318,77	73 953 808,00	0,62 %	43 751,56	1 170,14	17 581 208,19	142,85	0,46 %
Tuusniemi	140 691 598,00	1,10 %	61 841,85	140 691 598,00	1,10 %	71 874,31	128 578 765,00	1,08 %	76 068,04	2 002,63	30 150 349,50	244,98	0,78 %
Varkaus	1 431 135 992,00	11,20 %	629 064,56	1 431 135 992,00	11,20 %	731 116,29	1 342 429 341,00	11,28 %	794 190,00	20 548,01	333 425 937,81	2 709,15	8,64 %
Vesanto	121 423 664,00	0,95 %	53 372,51	121 423 664,00	0,95 %	62 031,01	112 368 268,00	0,94 %	66 477,80	1 735,54	22 747 861,63	184,83	0,59 %
Vieremä	188 537 555,00	1,47 %	82 872,83	188 537 555,00	1,47 %	96 317,11	171 253 326,00	1,44 %	101 314,59	2 678,29	46 690 223,95	379,37	1,21 %
Yhteensä	12 782 259 426,00	100,00 %	5 618 520,12	12 782 259 426,00	100,00 %	6 530 000,00	11 901 490 859,00	100,00 %	7 041 000,00	183 071,88	3 858 849 494,60	31 353,86	100,00 %

4.6 Jäsenkuntien maksuosuudet 2021

Kunta	Maksuunpantua kunnallisveroa vastaava verotettava tulo (euroa), verovuosi 2019	Jako-osuus %	Maksuosuus € 2021, lopullinen
Iisalmi	319 687 973	8,28	201 055,79
Joroinen	69 337 332	1,80	43 607,12
Kaavi	33 882 728	0,88	21 309,27
Keitele	28 339 978	0,73	17 823,37
Kiuruvesi	96 628 636	2,50	60 770,97
Kuopio	1 974 424 475	51,17	1 241 740,40
Lapinlahti	125 369 643	3,25	78 846,55
Leppävirta	143 297 311	3,71	90 121,48
Pielavesi	50 011 951	1,30	31 453,15
Rautalampi	39 723 781	1,03	24 982,79
Rautavaara	17 086 437	0,44	10 745,87
Siilinjärvi	367 699 410	9,53	231 250,79
Sonkajärvi	47 504 632	1,23	29 876,26
Suonenjoki	95 259 624	2,47	59 909,98
Tervo	17 581 208	0,46	11 057,04
Tuusniemi	30 150 350	0,78	18 961,93
Varkaus	333 425 938	8,64	209 695,77
Vesanto	22 747 862	0,59	14 306,42
Vieremä	46 690 224	1,21	29 364,07
Pohjois-Savo	3 858 849 495	100,00	2 426 879,00

4.8 Pohjois-Savon kehittämisrahaston maksuosuudet 2021

Kunta	Maksuunpantua kunnallisveroa vastaava verotettava tulo (euroa), verovuosi 2019	Jako-osuus %	Maksuosuus € 2021, lopullinen
Iisalmi	319 687 973	8,28	21 938,04
Joroinen	69 337 332	1,80	4 758,16
Kaavi	33 882 728	0,88	2 325,14
Keitele	28 339 978	0,73	1 944,78
Kiuruvesi	96 628 636	2,50	6 630,98
Kuopio	1 974 424 475	51,17	135 491,53
Lapinlahti	125 369 643	3,25	8 603,28
Leppävirta	143 297 311	3,71	9 833,53
Pielavesi	50 011 951	1,30	3 431,99
Rautalampi	39 723 781	1,03	2 725,98
Rautavaara	17 086 437	0,44	1 172,53
Siilinjärvi	367 699 410	9,53	25 232,75
Sonkajärvi	47 504 632	1,23	3 259,92
Suonenjoki	95 259 624	2,47	6 537,03
Tervo	17 581 208	0,46	1 206,48
Tuusniemi	30 150 350	0,78	2 069,02
Varkaus	333 425 938	8,64	22 880,79
Vesanto	22 747 862	0,59	1 561,03
Vieremä	46 690 224	1,21	3 204,04
Pohjois-Savo	3 858 849 495	100,00	264 807,00

5 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista, tosittelajeista ja niiden säilytystavasta

Tilinpäätös 2021 sidottuna (sisältää toimintakertomuksen ja tasekirjan)

Tilinpäätös 2021		Sidottu
Muut tilinpäätösasiakirjat		Tuloste
Päiväkirja		Tuloste
Pääkirjat		Tuloste
Säästöpankki Optia FI93 4600 0011 0529 70, tos. laj. 1	nrot 1-48	Tuloste
Säästöpankki Optia FI92 4600 0010 9930 42, tos. laj. 1	nrot 1-177	Tuloste
Säästöpankki Optia FI92 4600 0011 0529 88, tos. laj. 1	nrot 1-99	Tuloste
Säästöpankki Optia FI18 4600 0011 0529 62, tos. laj. 1	nrot 1-31	Tuloste
Säästöpankki Optia FI21 4600 0010 9930 59, tos. laj. 1	nrot 1-3	Tuloste
Palkkatositteet tos. laj. 3	nrot 1-38	Tuloste
Muistiotositteet tos. laj. 10	nrot 1-176	Tuloste
Ostoreskontramaksut tos. laj. 20	nrot 1-110	Tuloste
Ostoreskontralaskut tos. laj. 21	nrot 1-928	Tuloste
Myyntireskontrasuoritukset tos. laj. 30	nrot 1-42	Tuloste
Myyntilaskut tos. laj. 31	nrot 293-465	Tuloste
Hyvityslaskujen kohdistus tos. laj. 72	nrot	Tuloste
Kirjanpidon tulos tos. laj. 96	nrot 1-12	Tuloste
Sisäisen laskennan tulos tos. laj. 98	nrot 1-12	Tuloste
Irtaimistorekisteri tulosteena		Tuloste

6 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Kuopiossa 28.3.2022

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAHALLITUS

Antti Kivelä
puheenjohtaja

Pia Hedman
1. varapuheenjohtaja

Jouni Holopainen
2. varapuheenjohtaja

Kati Hynninen
maakuntahallituksen jäsen

Tarja Kaipainen
maakuntahallituksen jäsen

Mira Kokkonen
maakuntahallituksen jäsen

Päivi Heikkinen
maakuntahallituksen varajäsen

Pia Pentikäinen
maakuntahallituksen jäsen

Matti Semi
maakuntahallituksen jäsen

Jukka Tuppurainen
maakuntahallituksen jäsen

Henri Uljonen
maakuntahallituksen jäsen

Marko Korhonen
maakuntajohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Kuopiossa . .2022

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Tiina Lind
JHT, KHT

7 Liitteet

7.1 Liite 1 Pohjois-Savon kehittämisrahastosta hyväksytyt hankkeet v. 2021

POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTON PÄÄRAHASTOSTA MYÖNNETYT TUET			
TUENSAAJA	HANKE	KOK.KUST. €	P-S LIITON TUKI €
Pohjois-Savon liitto	Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto 2021	361 000	68 404
Pohjois-Savon liitto	Viitoskäytävä - kumppanuudella kehittyvä kasvuvyöhyke (Päärahoitus: AKKE)	396 890	8 640
Pohjois-Savon liitto	Pohjois-Savon kehittämisrahoituksen varaaminen alueellisten ja kansainvälisten ohjelmien osarahoitukseen	150 000	150 000,00
Pohjois-Savon liitto	Pohjois-Savon kehittämisrahoituksen varaaminen alueellisten ja kansainvälisten ohjelmien osarahoitukseen	38 698	38 698,00
	Pohjois-Savon kehittämisrahasto yht. €	946 588	265 742,00
	Kuntien maksusuudet v. 2021		264 807,00
	Rahaston saldo 31.12.2020		0,50
	Palautuneita käyttämättä jääneitä avustuksia aiemmilta vuosilta		6 295,26
	Käytettävissä ollut tuki yhteensä		271 102,76
	Myönnetty yhteensä		265 742,00
	Varoja jäljellä 31.12.2021		5 360,76
POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTOSTA ALUEELLISTEN JA KANSAINVÄLISTEN OHJELMIEN OSARAHOITUKSEEN MYÖNNETYT TUET			
Pohjois-Savon kehittämisrahaston päärahastosta on siirretty rahoitusta maakuntahallituksen päätöksillä käytettäväksi alueellisten ja kansainvälisten ohjelmien osarahoitukseen. Määrärahaa voidaan käyttää osarahoitusosuudeksi (kuntarahoitusta) a) maakunnan kannalta merkittävissä ja vaikutuksiltaan laaja-alaisissa EU:n EAKR-, ESR- ja JTF-osarahoituksissa hankkeissa, b) EU:n maaseutuohjelman hankkeissa sekä c) Pohjois-Savon liiton ja muiden yhteistyötahojen EU:n erillisohjelmahankkeissa. Tuen myöntämisessä painotetaan hankkeita, jotka toteuttavat maakunnan kehittämisen kärkialoja (kone- ja energiateknologia, puunjalostus, elintarvikkeet, hyvinvointiteknologia, matkailu, vesi ja biojalostus) sekä hankkeita, joilla on erityisen suurta alueellista vaikuttavuutta maakunnan kehittämisessä.			
TUENSAAJA	HANKE	KOK.KUST. €	P-S LIITON TUKI €
ELY-keskusten sekä TE-toimistojen KEHA-keskus	Hiilineutraali maakunta - Pohjois-Savo (HIMA), 2. vaihe (Päärahoitus PSL/EAKR)	247 648	3 000
ELY-keskusten sekä TE-toimistojen KEHA-keskus	Hiilineutraali Pohjois-Savo, 1. vaihe (Päärahoitus PSL/EAKR)	464 650	20 000
Kehitysyhtiö SavoGrow Oy	Monipaikkaisuus, etätyöskentely ja matkailun tiedolla johtaminen, 1. vaihe (Päärahoitus: PSL/EAKR)	417 312	20 000
Kuopionseudun Uusyrityskeskus ry. Osatoteuttajat: Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry, Kehitysyhtiö SavoGrow Oy, Iisalmen kaupunki	Tie menestykseen - Aloittaneesta yrityksestä onnistujaksi, 2. vaihe (Päärahoitus: ESR)	755 450	30 000
Savon Yrittäjät ry	Yrityksen osaajat menestyvät (Päärahoitus: ESR)	480 080	49 507
Savon Yrittäjät ry	HelpDesk 2, lisärahoitus (Päärahoitus: ESR)	401 806	19 998
	Yhteensä	2 766 946	142 505
POHJOIS-SAVON KEHITTÄMISRAHASTOSTA MAAKUNNAN ITSEHALLINTO- JA SOTE-UUDISTUSTA EDISTÄVIEN HANKKEIDEN RAHOITAMISEEN MYÖNNETYT TUET			
Pohjois-Savon maakuntavaltuuston 12.6.2017 § 8 päätöksellä Pohjois-Savon liiton tilikauden 2016 tuloksesta on siirretty 250 000 € Pohjois-Savon kehittämisrahastoon käytettäväksi vuosina 2017-2019 mahdollisesti Pohjois-Savon maakunnan itsehallinto- ja sote-uudistuksen tarvitsemien hankkeiden rahoittamiseen.			
Toimintavuonna 2021 ei ollut rahoitettavia hankkeita.			
	Varoja jäljellä 31.12.2021		75 437,43

7.2 Liite 2 Pohjois-Savon liiton osarahoittamat hankkeet 2021

Kestävää kasvua ja työtä Suomen rakennerahasto-ohjelma 2014-2020,		EAKR (Euroopan aluekehitysrahasto)	
Tuensaaja	Hankkeen nimi ja sen kohdentuminen Pohjois-Savon kehittämisen kärkialueille	Kokonaiskustannukset €	Tuen määrä €
KONE- JA ENERGIA TEKNOLOGIA			
Itä-Suomen yliopisto	Materiaalien pinta-analytiikan uusi ulottuvuus, DeepSurface1, kehittämisshanke	235 856	188 682
Itä-Suomen yliopisto	Materiaalien pinta-analytiikan uusi ulottuvuus, DeepSurface1, investointihanke	715 500	500 850
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Lämpö kiertoon Pohjois-Savossa (kehittäminen)	173 760	139 008
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Lämpö kiertoon Pohjois-Savossa (investoinnit)	117 000	81 900
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä / Ylä-Savon ammattiotopisto (YSAO), Savonia-ammattikorkeakoulu Oy	KesTech -osaamiskeskittymän suunnittelu- ja käynnistämishanke	485 806	384 992
HYVINVOINTITEKNOLOGIA			
Itä-Suomen yliopisto	ROKOTE-KEH: Bioturvaton 3 (BSL-3) -toimintaympäristön kehittäminen rokotetuotannon turvaamiseksi, kehittämisshanke	206 300	165 040
Itä-Suomen yliopisto	ROKOTE-INV: Bioturvaton 3 (BSL-3) -toimintaympäristön kehittäminen rokotetuotannon turvaamiseksi, investointihanke	700 000	490 000
Itä-Suomen yliopisto	Alykkäiden lääkinnällisten laitteiden, ohjelmistojen ja palveluiden TKI- ja opetusympäristö (SmartSleep Lab) – avoimella uni- ja terveysdatalla kohti nopeaa alueellista kasvua, kehityshanke	202 552	141 787
Itä-Suomen yliopisto	Alykkäiden lääkinnällisten laitteiden, ohjelmistojen ja palveluiden TKI- ja opetusympäristö (SmartSleep Lab) – avoimella uni- ja terveysdatalla kohti nopeaa alueellista kasvua, investointihanke	270 300	189 210
BIOJALOSTUS			
Itä-Suomen yliopisto, Luonnonvarakeskus (Luke)	Tomografiaa pellolla – uusi monitorointimenetelmä maatalouden kasvihuonekaasutaseiden tutkimukseen, osa 2: kehityshanke (PelloTomo2)	263 717	210 973
Itä-Suomen yliopisto	Tomografiaa pellolla – uusi monitorointimenetelmä maatalouden kasvihuonekaasutaseiden tutkimukseen, osa 1: investointihanke (PelloTomo1)	260 000	182 000
Luonnonvarakeskus, Savonia-ammattikorkeakoulu Oy	Kohti biokaasutuotannon käyttöönottoa lypsykarjatilalla Pohjois-Savossa II (FarmGas-PS 2)	505 543	404 434
VESI			
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Smart Water 2.0 – kehittämisshanke	286 973	229 579
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Smart Water 2.0 – investointihanke	199 000	139 300
MATKAILU			
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Päivä Kuopiossa Hop-On Hop-Off -konseptin kehittäminen	273 485	202 000
MUU			
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus	Hiljineutraali Pohjois-Savo	464 650	371 720
Kehitysyhtiö Savogrow Oy	Monipaikkaisuuden, etätyöskentelyn ja matkailun tiedolla johtaminen	417 312	333 850
Rautalammin kunta	Toholahden teollisuusalueen liikenneyhteyksien parantaminen	435 240	304 668
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Digitaalisia valmistavan teollisuuden yrityksissä (DiVa)	279 291	223 432
Savonia-ammattikorkeakoulu oy, Savon koulutuskuntayhtymä	5G:llä vauhtia digitalisaatioon	438 456	350 764
Savonia-ammattikorkeakoulu oy, Savon koulutuskuntayhtymä	5G:llä vauhtia digitalisaatioon investoinnit	70 000	49 000
EAKR yht. €		7 000 741	5 283 189
Pohjois-Savon kehittämisrahasto			
ELY-keskusten sekä TE-toimistojen KEHA-keskus	Hiljineutraali maakunta - Pohjois-Savo (HIMA), 2. vaihe (Päärahoitus: PSL/EAKR)	*247648	3 000
ELY-keskusten sekä TE-toimistojen KEHA-keskus	Hiljineutraali Pohjois-Savo, 1. vaihe (Päärahoitus: PSL/EAKR)	*464650	20 000
Kehitysyhtiö Savogrow Oy	Monipaikkaisuuden, etätyöskentelyn ja matkailun tiedolla johtaminen, 1. vaihe	*417312	20 000
Kuopion seudun Uusyrityskeskus ry, Osatoteuttajat: Wäläky Keski-Savon Uusyrityskeskus ry, Kehitysyhtiö Savogrow Oy, Iisalmen kaupunki	Tie menestykseen - Aloitaneesta yrityksestä onnistujaksi, 2. vaihe (Päärahoitus: ESR)	755 450	30 000
Pohjois-Savon liitto	Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto, vuosi 2021	361 000	68 404
Pohjois-Savon liitto	Viitoskäytävä - kumppanuudella kehittyvä kasvuyöhyke (Päärahoitus: AKKE)	*396890	8 640
Savon Yrittäjät ry	Yrityksen osajat menestyvät (Päärahoitus: ESR)	480 080	49 507
Savon Yrittäjät ry	HelpDesk 2, lisärahoitus (Päärahoitus: ESR)	401 806	19 998
Pohjois-Savon kehittämisrahasto yht. €		1 998 336	219 549
Maakunnan kehittämisraha			
Kehitysyhtiö Savogrow Oy	Savogrown alueen teollisuusalueiden kehittämisen esiselvityshanke	70 571	56 457
Kuopion kaupunki	Kuopion seudun kaupunkiseutusuunnitelma	62 895	28 213
Maakunnan kehittämisraha yht.		133 466	84 670
Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen / Valtion ja kaupunkien välisten innovaatioekosysteemisopimusten toimeenpano			
Kuopio Health Osk.	ekosysteemisopimusta	200 000	120 000
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Kuopion kaupungin ekosysteemisopimuksen vesi-painopisteen käynnistämishanke	133 333	80 000
AKKE/innovaatioekosysteemisopimus yht.		333 333	200 000
Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen / Aluekehittämisen teemaverkostojen ja kehittämisvyöhykkeiden rahoittaminen			
Iisalmen kaupunki	Seutukaupunkien innovaatioekosysteemi-verkoston kehittäminen, 1. vaihe	295 897	224 097
Pohjois-Savon liitto	Viitoskäytävä - kumppanuudella kehittyvä kasvuyöhyke, 1. vaihe (Osärahoitus: P-S kehittämisrahasto)	396 890	317 511
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	ÄlyAgri - Uudistavan teknologian ja älymaatalouden teemaverkosto, 1. vaihe	282 640	226 112
AKKE/teemaverkostot ja kehittämisvyöhykkeet yht.		975 427	767 720
Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen / Maakuntien omaehtoinen kehittäminen			
Iisalmen kaupunki	Iisalmen kaupallisen keskustan elinvoimaselvitys	50 000	40 000
Rautavaaran kunta	Tiilikjärven kansallispuiston laajennuksen masterplan	58 400	46 720
Sansia Oy	Mukattomia kuljetuspalveluita kaikkiin elämäntilanteisiin Kuopion seudulla (MUKKE)	60 000	42 000
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Eläinlääkintäpalvelujen kehittäminen Pohjois-Savossa	26 040	20 832
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	Parempaa opiskelua paremmilla palveluilla	79 792	63 834
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä/ hallinnoija, Iisalmen kaupunki/ osatoteuttaja	Hyvis - Hyvää mieltä yläkouluun	145 204	116 164
AKKE / Omaehtoinen yht. €		419 436	329 550
Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen / Alueellisten selviytymissuunnitelmien toimeenpano koronakriisistä elpymiseen ja uuden kasvun syntyä edistäviin toimenpiteisiin			
Kuopion starttipien tukijohdistus ry	Alueellisen hautomotoiminnan käynnistämisen ja toiminnan vakiinnuttamishanke	129 800	103 800
Leppävirran kunta	Kasvua ja investointeja Vesileppiksen alueelle	99 976	79 981
Luonnonvarakeskus	Kohti biokaasutuotannon käyttöönottoa lypsykarjatilalla Pohjois-Savossa (FarmGas-PS 1)	29 979	23 983
Savon Yrittäjät ry	Savon jatkeselitys	50 640	40 512
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	ICT osaajatarveys	41 930	33 544
Savonia-ammattikorkeakoulu oy	Innovaattorahoitus - Selvitys uuden toiminta- ja rahoitusmallin luomisesta Pohjois-Savoon	52 160	41 728
Sonkajärven kunta	Sonkajärven puulaakson esiselvitys	49 960	39 968
Tahkon kyläyhdistys ry	SMART Tahko selvityshanke	65 300	52 240
Vieremän kunta	Biokaasun käyttöselvitys	60 000	48 000
AKKE / Elvytys yht. €		579 745	463 756
Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen yht. €		2 307 941	1 761 026
Ajalla 1.1. - 31.12.2021 kaikki myönnettyt tuet yhteensä		11 440 484 €	7 348 434 €

*kokonaiskustannukset huomiota päärahoituksen yhteydessä

7.3 Liite 3 Maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen jäsenet ja varajäsenet

MAAKUNTAVALTUUSTON TOIMIKAUSI 7.8.2017-12.9.2021	
Kunta ja varsinainen jäsen	Varajäsen
IISALMI Eestilä Markku, mkv:n 1. vpj. Haanketo Olavi Marko Kyyriäinen Korpihalla Riitta Polvi Iivo Roponen Anne	Pitkänen Pertti Pulkka Juho Åhman Kati Sirola Elina Hartikainen Seppo Martikainen Senni
KAAVI Taskinen Jarkko	Kantell Jari-Pekka
KEITELE Kaunisaho Ari	Paananen Jari
KIURUVESI Kärkkäinen Marja-Leena Peltola Janne Saastamoinen Kari	Tenhunen Kirsi Lappalainen Sari Tikka Tommi
KUOPIO Auvinen Harri Berg-Väänänen Nelli Cederberg Björn Hartikainen Kari Kartinen Tiina Kananen Hannu Kilpi Marko Kivelä Antti, mkv:n 2. vpj. Kosunen Jaakko Niiranen Pekka Vanhanen Matti Savolainen Tuula Sokka Irja Willman Veera	Sariola Matti Eskelinen-Fingerroos Miia Taskinen Rauno Söderström Markku Röppänen Neeta Apell Ismo Wetzell Eero Lösönen Jouko Lankinen Mikko Savolainen Jukka Reijonen Minna Hartikainen Anna Kontiainen Hilka Kantele Kaisa
LAPINLAHTI Essayah Sari Heiskanen Tarmo Rissanen Minna	Knapp Noora Valta Antti Lyytikäinen Tuomo
LEPPÄVIRTA Hynninen Erkki Roponen Lauri Nykänen Pekka	Hahtala Mia Kanniainen Aino Pienimäki Veli-Pekka
PIELAVESI Hirvasoja Marja-Riina Hyvärinen Inka	Raitanen Titta Partanen Juha
RAUTALAMPI Puranen Tiina	Heikkinen Päivi

RAUTAVAARA Korkalainen Jukka	Pursiainen Hannele
SIILIJÄRVI Berg Pauli Jääskeläinen Heikki Korhonen Mika Niemitz Pirjo Nykänen Erkkö Oksman Merja	Suhonen Raija Juvonen Toini Uljonen Henri Hildén Milla Savolainen Kalle Korhonen Leena
SONKAJÄRVI Halonen Ester Kainulainen Helena	Hynynen Vesa Tommila Riitta
SUONENJOKI Nuutinen Kirsi Ruotsalainen Olavi	Luukkonen Hanna VäisänenMarja-Leena
TERVO Tarvainen Maarit	Puranen Minna
TUUSNIEMI Pitkänen Juha	Martikainen Pekka
VARKAUS Hartikainen-Herranen Kaisa Hedman Pia Koponen Olli Rajamäki Kari, mkv:n pj. Kujanpää Markku Tolvanen Taru	Suna Sassa Pulliainen Paula Ruuskanen Esko Suhonen Timo Sulkamoniemi Eeva-Kaarina Puumalainen Raija
VESANTO Forss Markku	Huttunen Esko
VIEREMÄ Vidgren Eveliina	Kurtelius-Juntunen Katri

MAAKUNTAHALLITUKSEN TOIMIKAUSI 21.8.2017-26.9.2021	
Kunta ja varsinainen jäsen	Varajäsen
Kääriäinen Seppo, pj., Iisalmi	Suihkonen Mikko
Leskinen Pekka, 1. vpj., Leppävirta	Kekoni Jaakko, Kuopio
Röppänen Neeta, 2. vpj., Kuopio	Daavitsainen Risto, Siilinjärvi
Berg Marja, Kuopio	Pietikäinen Liisa, Kuopio
Heikkinen Hannakaisa, Kiuruvesi	Rytsy Hetti, Kuopio
Pentikäinen Pia, Suonenjoki	Grönlund Tiina, Varkaus
Raassina Sari, Kuopio	Berg-Väänänen Nelli, Kuopio
Rautiainen Merja, Siilinjärvi	Kukkonen Tiina, Kuopio
Rusanen Juha-Pekka, Lapinlahti	Smolander Hannu, Tuusniemi
Semi Matti, Varkaus	Laitinen Sakari, Kuopio
Toppinen Jouni, Iisalmi	Korhonen Irma, Lapinlahti

MAAKUNTAVALTUUSTON TOIMIKAUSI 13.9.2021-31.12.2025	
Kunta ja varsinainen jäsen	Varajäsen
IISALMI Eestilä Markku, mkv:n pj. Kekkonen Anne Kyyriäinen Marko Martikainen Senni Pirkkalainen Riikka, mkv:n 2. vpj Puurunen Kirsti	Liukkonen Tiina-Liisa Hirvonen Aki Åhman Kati Roponen Anne Karhu Tiina Puustinen Elina
JOROINEN Anias Päivi Kautto Jani	Oksiala Leea Silmäri Janita
KAAVI Räsänen Jorma	Hassinen Teijo
KEITELE Koskinen Saara	Paananen Markku
KIURUVESI Kastari Tuija Lohva Mika	Peltola Janne Tikkanen Arto
KUOPIO Auvinen Harri Cederberg Björn Eskelinen Heli Kosunen Jaakko Kilpi Marko Koponen Kaija Loponen Kari Partanen Karoliina Raassina Sari Savolainen Leila Sirkka Soile Timonen Pekka Toppinen Taisto Väätäinen Tuula, mkv:n 1. vpj	Nieminen Petri Taskinen Rauno Hämäläinen Vuokko Kokki Hannu Wetzell Eero Berg Marja Kananen Hannu Eskelinen-Fingeroos Miia Sääski Kaija Markkanen Salla-Maarit Meriluoto Laura Wallius Mika Niiranen Pekka Kaartinen Tiina
LAPINLAHTI Essayah Sari Rissanen Minna Ruotsalainen Terttu	Kainulainen Niina Väisänen Marjo Rönkkö Jenni
LEPPÄVIRTA Kanniainen Aino Moisander Kirsi Soininen Miia	Kinnunen Hanna Virmanen Matti Hynninen Erkki
PIELAVESI Hartikainen Mika Partanen Juha	Raitanen Titta Luomi Harri-Pekka
RAUTALAMPI Heikkinen Päivi	Karhunen Anne

RAUTAVAARA Kukkonen Eero	Ahonen Matti
SIILINJÄRVI Holm Terhi Hynynen Tuulikki Jääskeläinen Heikki Oksman Merja Oksman Mika Pitkänen Marjaana	Klemelä Taina Morko Miina Kinnunen Juha Pennanen Vesa Pellikka Joonas Puustinen Ritva
SONKAJÄRVI Tuovinen Merja	Kainulainen Helena
SUONENJOKI Kovanen Pauliina Ruotsalainen Olavi	Nuutinen Kirsi Lahtinen Timo
TERVO Ratikainen Touko	Pääkkönen Erkki
TUUSNIEMI Pitkänen Juha	Martikainen Pekka
VARKAUS Elmaci Joel Hartikainen Heidi Heiskanen Kari Paananen Pasi Pulliainen Paula Suhonen Timo	Lehtonen Heidi Kujanpää Markku Semi Matti Grönlund Tiina Junkkarinen-Kosonen Kaisa Saastamoinen Jorma
VESANTO Huuskonen Arto	Kuhmonen Tuomas
VIEREMÄ Huttunen Tuovi	Luttinen Helka

MAAKUNTAHALLITUKSEN TOIMIKAUSI 27.9.2021-31.12.2025	
Kunta ja varsinainen jäsen	Varajäsen
Kivelä Antti, pj., Kuopio	Siponen Markku, Kiuruvesi
Hedman Pia, 1. vpj., Varkaus	Hynninen Erkki, Leppävirta
Holopainen Jouni, 2. vpj., Kuopio	Pääkkö Sakari, Kuopio
Hynninen Kati, Varkaus	Kartimo-Kröger Susanna, Iisalmi
Kaipainen Tanja, Kuopio	Roponen Anne, Iisalmi
Kokkonen Mira, Kiuruvesi	Karhu Tiina, Iisalmi
Rautiainen Merja, Siilinjärvi	Heikkinen Päivi, Rautalampi
Pentikäinen Pia, Suonenjoki	Rissanen Minna, Lapinlahti
Semi Matti, Varkaus	Pitkänen Juha, Tuusniemi
Tuppurainen Jukka, Siilinjärvi	Kauppinen Sanna, Iisalmi
Uljonen Henri, Siilinjärvi	Holopainen Tenho, Tuusniemi

7.4 Liite 4 Maakuntahallituksen nimeämät edustajat työryhmissä v. 2021

Valtionhallinnon työryhmät

Asettaja/henkilö ja pvm.	Työryhmä	Toimikausi	Jäsen, varajäsen ja nimike
Pohjois-Savon TE-toimisto	Pohjois-Savon työvoima- ja yrityspalvelu - neuvottelukunta	2019–2021	aluekehityspäällikkö Jari Jääskeläinen (aluekehityssuunnittelija Teemu Juntunen)
Liikenne- ja viestintäministeriö	Saimaan kanavan neuvottelukunta	1.7.2017 - 16.2.2022	mkv:n puheenjohtaja Kari Rajamäki (kaavoituspäällikkö Annaelina Isola) maakuntahallituksen jäsen Pia Pentikäinen (vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen)
Ympäristöministeriö 11.6.2018	Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmistelujaostot, alueidenkäyttöjaosto	1.5.2018 - 31.12.2021	suunnittelujohtaja Paula Qvick, pysyvä asiantuntija
Työ- ja elinkeinoministeriö	Kumppanuustyöryhmä -Koheesio 2021 + työryhmä	9.11.2018 - 31.12.2020	aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa (vs. aluekehitysjohtaja Riitta Kallström, Kymenlaakson liitto)
TE-palvelut Pohjois-Savo	Pohjois-Savon työvoima- ja yrityspalvelu- neuvottelukunta	2019–2021	aluekehityspäällikkö Jari Jääskeläinen (aluekehityssuunnittelija Teemu Juntunen)
Suomen Metsäkeskus, Itäinen palvelualue	Pohjois-Savon alueellinen metsäneuvosto	2019–2023	suunnittelija Mikko Rummukainen (maakuntainsinööri Patrick Hublin)
Liikenne- ja viestintäministeriö	Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelun yhteistyöryhmä	9.10.2019 - 30.4.2021	maakuntajohtaja Marko Korhonen
Työ- ja elinkeinoministeriö	Interreg NPA 2021-2027 -ohjelman Suomen kansallinen valmisteluryhmä	2021–2027	aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa
Työ- ja elinkeinoministeriö	Kansallinen biotalouspaneeli	1.8.2020 - 31.12.2023	aluekehityspäällikkö Jari Jääskeläinen
Työ- ja elinkeinoministeriö	Alueiden uudistumisen neuvottelukunta	1.2.2.2021 -	maakuntajohtaja Kari Häkämies (maakuntajohtaja Marko Korhonen) 24.1.2022 alkaen maakuntajohtaja Marko Korhonen (maakuntajohtaja Anna-Mari Ahonen)
Työ- ja elinkeinoministeriö	Aluekehittämisen toimintamallia tukeva työryhmä	29.6.2020 -	kehittämisjohtaja Eira Varis (aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa, 22.1. 2021 alkaen)
Suomen metsäkeskus	Suomen metsäkeskuksen johtokunta	1.3.2021 - 28.2.2025	ylivohtaja Ari Niiranen (maakuntajohtaja Marko Korhonen)
Pohjois-Savon ELY-keskus	Pohjois-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmä	2021–2023	suunnittelija Mikko Rummukainen (maakuntainsinööri Patrick Hublin)
Maa- ja metsätalousministeriö	Maaseutuneuvoston hankeryhmä	1.1.2021- 31.12.2021	aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa
Työ- ja elinkeinoministeriö	Akkualan kansallinen yhteistyöelin	2021-	maakuntajohtaja Marko Korhonen
Työ- ja elinkeinoministeriö	Matkailufoorumi 2021–2028	1.9.2021- 31.12.2028	(maakuntajohtaja Marko Korhonen)
Suomen metsäkeskus	Pohjois-Savon metsäneuvosto	2019–2023	yhteyspäällikkö Ossi Martikainen (aluekehityssuunnittelija Teemu Juntunen)

Muut työryhmät

Nimeävä taho/henkilö ja pvm	Työryhmä	Toimikausi	Jäsen, (varajäsen) ja nimike
MKH 26.3.2014 § 46	IS-Hankinta Oy, yhtiökokous	2012-	vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen
			mkh:n pj. Seppo Kääriäinen
			mkv:n pj. Kari Rajamäki
MKH 28.8.2017 § 11	Itä-Suomen yhteistyöalueen työvaliokunta	2017-2021	mkh:n 1. vpj. Pekka Leskinen
MKH 28.8.2017 § 12	Kuopion Kauppakamarin vuosikokous	2017-2021	maakuntahallituksen jäsen Sari Raassina, (varahenkilö valtakirjalla liiton henkilöstöstä)
MKH 28.8.2017 § 12	Pohjois-Savon kansanopistoseura	2017-2021	maakuntahallituksen nimeämä edustaja Kirsti Puurunen (varahenkilö valtakirjalla liiton henkilöstöstä)
MKH 28.8.2017 § 12	Itä-Suomen Brysselin toimiston ohjausryhmä	2017-2021	maakuntajohtaja Marko Korhonen
MKH 28.8.2017 § 12	Itä-Suomen Brysselin toimiston työvaliokunta	2017-2021	aluekehitysjohtaja Satu vehreävesa
MKH 28.8.2017 § 12	Pohjois-Savon kehittämisorganisaatioiden yhteistyö, mkh 28.8.2017 §18	2017-2021	mkv:n 2. varapuheenjohtaja Antti Kivelä
MKH 28.8.2017 § 12	Aluerakennetyöryhmä	2017-2021	mkh:n 1. vpj. Pekka Leskinen, maakuntahallituksen jäsen Merja Rautiainen ja maakuntahallituksen jäsen Neeta Röppänen
MKH 28.8.2017 § 12	Snellman-instituutti, vuosikokous	2017-2021	mkh:n 1. vpj. Pekka Leskinen,
MKH 28.8.2017 § 18	Pohjois-Savon kehittämisorganisaatioiden yhteistyö, Savonet-ryhmä	2017-2021	aluekehityspäällikkö, työryhmän sihteeri Jari Jääskeläinen
MKH 25.9.2017 § 35	Riuttalan talonpoikaiskulttuurin suojelusaatiön edustajisto	2017-2021	mkh:n 1 vpj. Pekka Leskinen, (maakuntahallituksen jäsen Pia Pentikäinen), maakuntahallituksen jäsen Hannakaisa Heikkinen, (maakuntahallituksen jäsen Merja Rautiainen)
			mkh:n pj. Seppo Kääriäinen, (maakuntahallituksen jäsen Juha-Pekka Rusanen), mkv:n pj. Kari Rajamäki, (mkh:n 2. varapj. Neeta Röppänen), mkh:n 1. varapj. Pekka Leskinen, (maakuntahallituksen jäsen Nelli Berg-Väänänen), maakuntajohtaja Marko Korhonen, (aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa)
MKH 18.12.2017 § 91	Itä-Suomen neuvottelukunta	2017-2021	
MKH 18.12.2017 § 92	Snellman-instituutti, vuosikokous	2017-2021	mkh:n 1 vpj. Pekka Leskinen, (Kaisa Korhonen), (Hanna Hylkilä , 18.12.2017 alkaen)
MKH 21.5.2018 § 79	Pohjois-Savon liikennejärjestelmätyöryhmä	2017-2021	maakuntainsinööri Patrik Hublin, maakuntajohtaja Marko Korhonen ja suunnittelujohtaja Paula Qvick, mkv:n pj. Kari Rajamäki ja mkv:n 1. varapuheenjohtaja Markku Eestilä
MKH 28.1.2019 § 8	Kuopion yliopistosäätiön hallitus	2020-2021	maakuntajohtaja Marko Korhonen (aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa)
			aluejohtaja Risto Kovanen, Kuopio, vapaa-aikajohtaja Pekka Partanen, Iisalmi, aluejohtaja, Itä-Suomen liikuntaneuvoston 2. varapj. Pirjo Mäkelä, Siilinjärvi, liikunta- ja vapaa-aikalautakunnan pj. Jorma Saatamoinen, Varkaus
MKH 25.11.2019 § 152	Itä-Suomen liikuntaneuvosto	2020-2023	hallintojohtaja Tarja Miettinen (maakuntahallituksen jäsen Jouni Toppinen)
MKH 24.2.2020 § 23	Kuopion yliopistosäätiön hallitus	2021-2022	maakuntahallituksen jäsen Merja Rautiainen, (maakuntahallituksen jäsen Rauno Kettunen)
MKH 23.3.2020 § 42	Alueellinen riistaneuvosto	2020-2023	
MKH 18.5.2020	Pohjois-Savon alueellinen taidetoimikunta	2021-2022	Virpi Rautsila, Kuopio, Leena Mäki-Patola, Varkaus,
MKH 25.1.2021 § 9	Kuopion yliopistosäätiön hallitus	2022-2023	maakuntajohtaja Marko Korhonen (aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa)
MKH 22.2.2021 § 23	Pohjois-Savon kalatalouden yhteistyöryhmä	2021-2025	maakuntahallituksen jäsen Merja Rautiainen (maakuntahallituksen jäsen Juha-Pekka Rusanen)
MKH 21.6.2021 § 104	Rautavaaran kurssi- ja leirikeskussäätiön hallintoneuvosto	2021-2023	maakuntahallituksen jäsen Matti Semi, (vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen)
MKH 21.6.2021 § 105	Snellman-instituutin hallitus	2021-2024	hankehallinnoija/hallintojohtaja Tarja Miettinen, (vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen)
MKH 21.6.2021 § 106	Saimaan kanavan neuvottelukunta	2017-2022	mkv:n pj. Kari Rajamäki (kaavoituspäällikkö Annaelina Isola), mkh:n jäsen Pia Pentikäinen (vs.hallintojohtaja Riikka Pehkonen)
			maakuntajohtaja Marko Korhonen, aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa, vs. suunnittelujohtaja Anna-Elina Isola ja vs. hallintojohtaja Riikka Pehkonen
MKH 4.10.2021 § 9	Pohjois-Savon liiton tilivelvolliset	2021-2025	
MKH 4.10.2021 § 14	Kuopion kauppakamarin vuosikokous	2021-2025	mkh:n 2. varapj. Jouni Holopainen (varahenkilö valtakirjalla liiton henkilöstöstä)
MKH 4.10.2021 § 14	Pohjois-Savon kansanopistoseura, vuosikokous	2021-2025	maakuntahallituksen jäsen Pia Pentikäinen (varahenkilö valtakirjalla liiton henkilöstöstä)
MKH 4.10.2021 § 14	Itä-Suomen brysselin toimiston ohjausryhmä	2021-2025	maakuntajohtaja Marko Korhonen
MKH 4.10.2021 § 14	Itä-Suomen brysselin toimiston työvaliokunta	2021-2025	
	Pohjois-Savon vapaaehtoisen maanpuolustustyön neuvottelukunta	2021-2025	maakuntahallituksen pj. Antti Kivelä
MKH 4.10.2021 § 14	Snellman-instituutti, vuosikokous	2021-2025	maakuntahallituksen jäsen Pia Hedman (maakuntahallituksen jäsen tanja Kaipainen)

Muut edustukset

Nimeävä taho/henkilö ja pvm.	Työryhmä	Toimikausi	Jäsen, (varajäsen) ja nimike
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	Terveystieteiden edistämisen ja kansansairauksien ehkäisyn moniammatillinen maakunnallinen työryhmä	2014-	hallintojohtaja Tarja Miettinen 13.6.2014 alkaen
Suomen Kuntaliitto	Kuntien ja maakuntien EU- ja kv-verkosto	2017-	aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa (ohjelmapäällikkö Soile Juuti)
Kuopio Kauppakamari	Kauppakamarin osaamisvaliokunta 2019	2019-	aluekehitysjohtaja Satu Vehreävesa
Kuopion kaupunki	Kuopion kaupunki 250 vuotta 2025 ohjausryhmä	2.9.2019 -	tiedottaja Jari Sihvonen
Rautavaaran kunta	Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisen edistäminen	21.1.2021-	rahoitusasiantuntija Kari Tarkiainen (suunnittelija Mikko Rummukainen)
Kuopion kaupunki	Kuopion ekosysteemisopimuksen johtoryhmä	15.3.2021-	ohjelmapäällikkö Soile Juuti (aluekehityspäällikkö Jari Jääskeläinen)
Kuopion alueen kauppakamari	Export2X työryhmä	3.5.2021-	hankepäällikkö Päivi Vestala
Kainuun liitto	Itä- ja Pohjois-Suomen koordinaatioryhmä	2021–2027	ohjelmapäällikkö Soile Juuti ja aluekehitysasiantuntija Janna Merenniemi

7.5 Liite 5 Pohjois-Savon liiton henkilöstötuloslaskelma

POHJOIS-SAVON LIITON HENKILÖSTÖTULOSLASKELMA				
	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
	Toimisto Rakennerahasto Projektit		Toimisto Rakennerahasto Projektit	
TOIMINTAKULUT (tl)	3 419 162,28	100,0 %	2 950 353,64	100,0 %
HENKILÖSTÖKULUT				
Varsinaisen työajan kulut				
Palkat (tl)	1 756 857,56		1 395 037,51	
Palkkiot (tl)	16 900,00		9 290,00	
	1 773 757,56	51,9 %	1 404 327,51	47,6 %
Henkilöstön uusiutumiskulut				
Vuosilomapalkat ja -korvaukset (tl) *)			154 771,70	
sekä lomarahat (tl)	99 770,31		74 540,81	
Lomapalkkavelan muutos (tl)	76 221,67		-13 607,29	
	175 991,98	5,1 %	215 705,22	7,3 %
Henkilöstön kehittämiskulut				
Työpaikkakoulutus (tl)	12 385,82		16 548,28	
Koulutusajan palkat (lask.)	5 132,98		10 543,41	
Työterveyskustannukset+tyhy (tl)	51 658,69		41 901,15	
Muut sosiaalitoiminnan kulut (tl)	12 872,21		11 849,37	
	82 049,70	2,4 %	80 842,21	2,7 %
Henkilöstön rasituskulut				
Sairauslomapalkat (tl)	38 202,02		41 826,73	
Kela- ja tapaturmavak. korvaukset (tl)	-11 554,96		-18 107,89	
	26 647,06	0,8 %	23 718,84	0,8 %
Henkilöstökulut ilman sivukuluja	2 058 446,30		1 724 593,78	
Henkilösivukulut	468 400,40	13,7 %	396 633,74	13,4 %
Yhteensä	2 526 846,70		2 121 227,52	

tl = tuloslaskelmasta, mt = muistiotositteesta, lask. = laskennallinen erä

*) Vuoden 2021 osalta vuosilomapalkan osuutta ei ole eritelty, sen sisältyessä varsinaisen työajan palkkaan. Pohjois-Savon liiton yllä olevat henkilöstökulut toiminnan kuluista olivat vuonna 2021 73,90 % ja vuonna 2020 71,90 % .

§ 8 Maakunnan itsehallinto- ja SOTE-uudistukseen varatun Pohjois-Savon kehittämisrahaston rahoitusosuuden käyttötarkoituksen muutos

Maakuntahallitus 26.4.2022 § 58

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 8

Asianumero PSL/213/02.05.01/2022

Päätös- ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että

1. käyttämättä jäänyt itsehallinto- ja SOTE-uudistuksen kehittämisrahaston rahoitusosuus 75 437,43 € siirretään kehittämisrahastossa maakuntajohtajan päätettäväksi osarahoitusosuudeksi (kuntarahoitus)
 - a) maakunnan kannalta merkittäviin ja vaikutuksiltaan laaja-alaisiin EU:n EAKR-, ESR- ja JTF-osarahoitteisiin hankkeisiin,
 - b) EU:n maaseutuohjelman hankkeisiin sekä
2. Tuen myöntämisessä painotetaan kuntalähtöisiä useamman kunnan kehittämishankkeita.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti

Pöytäkirjamerkintä Björn Cedeberg, Soile Sirkka ja Taisto Toppinen poistuivat kokouksesta klo 12.16 tämän asian käsittelyn aikana.

Päätöshistoria:

Maakuntahallitus 26.4.2022 § 58

Pohjois-Savon maakuntavaltuusto on kahdella päätöksellään varannut Pohjois-Savon kehittämisrahaston rahaa yhteensä 450 000€ käytettäväksi vuosina 2016-2019 maakunnan itsehallinto- ja SOTE-uudistuksen tarvitsemien hankkeiden rahoittamiseen. Kyse oli pääministeri Juha Sipilän hallituksen käynnistämästä maakunta- ja SOTE-uudistuksesta, joka kaatui 8.3.2019.

MKH 21.3.2016: Tilinpäätöksen 2015 mukaan tilikauden tulos oli 304.606,07 €, johon lisätään rahastojen muutos 54.857,37 €, jolloin tilikauden ylijäämäksi tulee 359.463,44 €. MKH esitti maakuntavaltuustolle tuloksesta siirrettävän **200 000€ Pohjois-Savon kehittämisrahastoon** varauksena käytettäväksi v. 2016-2019 mahdollisesti maakunnan itsehallinto- ja SOTE-uudistuksen tarvitsemien hankkeiden rahoittamiseen.

- **MKV 13.6.2016** hyväksyessään Pohjois-Savon liiton vuoden 2015 tilinpäätöksen hyväksyi em. varauksen siirtämisen Pohjois-Savon kehittämisrahastoon

MKH 27.3.2017: Vuoden 2016 tilinpäätöksen mukaan tilikauden tulos oli 260 906,38€, josta siirto Pohjois-Savon kehittämisrahastosta oli 177 882,98€. MKH esitti maakuntavaltuustolle tuloksesta siirrettäväksi **250 000€ Pohjois-Savon kehittämisrahastoon** varauksena käytettäväksi v. 2017-2019 mahdollisesti maakunnan itsehallinto- ja SOTE-uudistuksen tarvitsemien hankkeiden rahoittamiseen.

- **MKV 12.6.2017** hyväksyessään Pohjois-Savon liiton vuoden 2016 tilinpäätöksen hyväksyi em. varauksen siirtämisen Pohjois-Savon kehittämisrahastoon

Maakuntahallitus sitoi tekemillään päätöksillä kehittämisrahaston rahoitusta maakunta- ja SOTE-uudistuksen 2016-2019 toteuttamiseen yhteensä 528 233,91. Pohjois-Savon kehittämisrahaston rahoitus oli osarahoitusta uudistuksen toteuttamiseen, sillä pääosa rahoituksesta tuli valtiolta. Myönnetty rahoitussumma oli suurempi kuin käytössä oleva rahoitus, sillä viidestä rahoitetusta hankkeesta palautui avustusta ja yksi hanke ei toteutunut laisinkaan, joten osa jo kertaalleen myönnetystä avustuksesta käytettiin uudelleen uusiin hankkeisiin. Loppumaksatusten mukaan kehittämisrahaston rahoitusta käytettiin maakunnan itsehallinto- ja SOTE-uudistuksen tarvitsemien hankkeiden osarahoitukseksi yhteensä 374 562,57€, eli käyttämättä jäi 75 437,43€.

Päättäneen itsehallinto- ja SOTE-uudistuksen loppumaksatukset on toimitettu valtionvarainministeriöön marraskuussa 2019. Koska kyseinen uudistus on päättynyt ja uudistuksen loppumaksatukset toimitettu valtionvarainministeriöön, esitetään käyttämättä jäänyt kehittämisrahaston osuus 75 437,43 € siirrettäväksi kehittämisrahastossa maakuntajohtajan päätettäväksi osarahoitusosuudeksi (kuntarahoitus) a) maakunnan kannalta merkittäviin ja vaikutuksiltaan laaja-alaisiin EU:n EAKR-, ESR- ja JTF-osarahoitteisiin hankkeisiin sekä b) EU:n maaseutuohjelman hankkeisiin.

Tuen myöntämisessä painotetaan kuntalähtöisiä useamman kunnan kehittämishankkeita.

Mkj:n ehdotus

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että

1. käyttämättä jäänyt itsehallinto- ja SOTE-uudistuksen kehittämisrahaston rahoitusosuus 75 437,43 € siirretään kehittämisrahastossa maakuntajohtajan päätettäväksi osarahoitusosuudeksi (kuntarahoitus)
a) maakunnan kannalta merkittäviin ja vaikutuksiltaan laaja-alaisiin EU:n EAKR-

, ESR- ja JTF-osarahoitteisiin hankkeisiin,
b) EU:n maaseutuohjelman hankkeisiin sekä
2. Tuen myöntämisessä painotetaan kuntalähtöisiä useamman kunnan
kehittämishankkeita.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti

§ 9 Pohjois-Savon liiton eettinen ohjeistus

Maakuntahallitus 28.2.2022 § 27

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 9

Asianumero PSL/57/00.01.01.01/2022

Päätös-ehdotus Maakuntavaltuusto merkitsee Pohjois-Savon liiton eettisen ohjeistuksen tiedokseen.

Päätös Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Pohjois-Savon liiton eettinen ohje

Päätöshistoria:**Maakuntahallitus 28.2.2022 § 27**

Julkisen vallan käyttäjiltä edellytetään puolueettomuutta ja riippumattomuutta. Pohjois-Savon liiton eettisessä ohjeessa käydään läpi ne periaatteet, joiden avulla saavutamme ja säilytämme luotettavuuden, riippumattomuuden ja toimimme hyvän hallinnon mukaisesti. Pohjois-Savon liitto noudattaa toiminnassaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä, sääntöjä sekä ohjeita. Eettiset periaatteet ovat osa päätöksentekoa ja toiminnan kehittämistä. Liiton kaikessa toiminnassa painotetaan rehellisyyttä, oikeudenmukaisuutta, tasavertaista kohtelua sekä avoimuutta.

Pohjois-Savon liiton eettiseen ohjeeseen on koottu eettisyyteen liittyviä käytäntöjä ja se täydentää liiton muita sisäisiä ohjeita.

Mkj:n ehdotus Maakuntahallitus hyväksyy liitteen mukaisen Pohjois-Savon liiton eettisen ohjeen ja saattaa sen edelleen maakuntavaltuustolle tiedoksi.

Päätös Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Pohjois-Savon liiton eettinen ohje

Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon liiton eettinen ohje

14.2.2022

Sisällys

1. Yleistä	2
2. Organisaation arvot ja vastuullisuus	2
3. Eturistiriidat, korruption torjunta ja toiminnan lahjomattomuus.....	2
4. Taloudellisten etuuksien vastaanottaminen	3
5. Valvonta ja väärinkäytösten käsittely.....	5
6. Vastuut	6

14.2.2022

1. Yleistä

Julkisen vallan käyttäjiltä edellytetään puolueettomuutta ja riippumattomuutta. Pohjois-Savon liiton eettisessä ohjeessa käydään läpi ne periaatteet, joiden avulla saavutamme ja säilytämme luotettavuuden, riippumattomuuden ja toimimme hyvän hallinnon mukaisesti. Pohjois-Savon liitto noudattaa toiminnassaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä, sääntöjä sekä ohjeita. Eettiset periaatteet ovat osa päätöksentekoa ja toiminnan kehittämistä. Liiton kaikessa toiminnassa painotetaan rehellisyyttä, oikeudenmukaisuutta, tasavertaista kohtelua sekä avoimuutta. Tämä ohjeistus perustuu Pohjois-Savon liiton sisäisiin ohjeisiin, Kuntaliiton julkaisuun Korruptio ja eettisyys kunnassa (2018) sekä Kuntaliiton yleiskirjeeseen 17/2017 Ohje vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista.

2. Organisaation arvot ja vastuullisuus

Pohjois-Savon liitto kohtelee kaikkia työntekijöitä reilusti ja tasa-arvoisesti kansainvälisen ihmisoikeusjulistuksen (UNGC) mukaisesti. Liitto kunnioittaa yhdistymisvapautta ja työntekijöiden vapautta järjestäytyä ammatillisesti. Liitto kunnioittaa jokaisen yksilön arvoa, yksityisyyttä ja oikeuksia.

Pohjois-Savon liitossa ei hyväksytä häirintää tai epäasiallista kohtelua. Liiton jokaisen työntekijän on vältettävä selaista muihin työntekijöihin kohdistuvaa käyttäytymistä, joka aiheuttaa haittaa tai vaaraa näiden turvallisuudelle tai terveydelle. Työnantaja (työnantajan edustajina maakuntajohtaja ja hallintojohtaja) huolehtivat käytettävissään olevin keinoin, että terveydelle vaaraa aiheuttavaa häirintää tai epäasiallista käyttäytymistä ei esiinny työpaikalla. Vastuu tästä on työnantajalla ja esimiehillä. Häirinnän estäminen on koko työyhteisön asia. Jokaisen työntekijän odotetaan häirintää tai epäasiallista kohtelua havaitessaan ottavan sen puheeksi. Pohjois-Savon liitolla on käytössään erillinen Häirinnän ja epäasiallisen kohtelun hallinta -toimintaohje.

Pohjois-Savon liitto pyrkii edistämään yhdenvertaisuuden toteutumista omassa toiminnassaan. Liitto edistää mahdollisuuksiensa mukaan sukupuolen suhteen tasapuolista henkilöstörakennetta toimiston eri tehtävissä ja organisaatiotasolla. Liitto toimii siten, että toimielimiin nimetään tasapuolisesti jäseniksi sekä naisia että miehiä ja toimielimen luonteesta riippuen eri ikä- tms. ryhmien edustajia. Säännös koskee sekä varsinaisia että varajäseniä, ja se huomioidaan jo ehdokasasettelussa. Säännöksestä voidaan poiketa vain erityisestä, perustellusta syystä.

Liitto sitoutuu henkilöstön ja asiakkaiden tasapuoliseen kohteluun sukupuolesta, iästä, etnisestä tai kansallisesta alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, vakaumuksesta, mielipiteestä, terveydentilasta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä riippumatta. Liitto ottaa kaikissa ratkaisuissaan huomioon niiden vaikutukset tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen. Pohjois-Savon liiton henkilöstö ja luottamushenkilöt toimivat yleisen edun mukaisesti eivätkä tavoittele omaa yksityistä etua. Päätöksenteon tulee tapahtua ennalta määriteltujen, yleisesti hyväksyttävien ja tasapuolisten periaatteiden mukaan. Toiminnan ja ratkaisujen tulee olla objektiivisesti ja asiallisesti perusteltavissa.

Henkilöstöä valittaessa tavoitteena on löytää kuhunkin tehtävään paras ja kyvykkäin henkilö. Rekrytointipäätösten taustalla ei saa olla epäasiallisia vaikuttimia, kuten jonkun henkilön suosiminen tai syrjiminen. Pohjois-Savon liitolla on käytössään erillinen Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

3. Eturistiriidat, korruption torjunta ja toiminnan lahjomattomuus

Hallintolaissa (434/2003) säädetään esteellisyydestä eli eturistiriidasta julkisten hallintotehtävien hoidossa. Eturistiriita on tilanne, jossa henkilö ei voi tehdä oikeudenmukaista päätöstä.

14.2.2022

Pohjois-Savon liiton työntekijöiden ja luottamushenkilöiden tulee välttää tilanteita, jotka ovat ristiriidassa tai joiden voidaan katsoa olevan ristiriidassa työntekijän ja/tai luottamushenkilön henkilökohtaisten ja liiton toimintaan liittyvien etujen kanssa. Liiton työntekijät ja luottamushenkilöt eivät saa käyttää asemaansa liitossa tai asemansa ansiosta saamaansa tietoa tai liitolle kuuluvia varoja epäreilun henkilökohtaisen edun tavoittelemiseen.

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttöä oman edun tavoittelemiseksi. Väärinkäyttö voi olla lainvastaista tai muuten epäeettistä. Kaikki korruptioksi määriteltävä toiminta ei ole rikoslain mukaan rangaistavaa.

”Korruption erilaisia esiintymismuotoja voivat olla esimerkiksi:

- Virka-aseman väärinkäyttö, lahjonta, lahjusten ottaminen ja pyytäminen
- Petos, kavallus, varastaminen, yhteisten varojen väärinkäyttö
- Uhkailu ja väkivallalla pakottaminen
- Luottamuksellisen tiedon väärinkäyttö
- Suosinta ja suosikkijärjestelmän ylläpito
- Lakien ja määräysten kiertäminen
- Tosiasioiden vääristely
- Laiton seuranta ja tarkkailu
- Velvollisuuksien laiminlyönti ja asioiden viivyttely
- Huonon hallinnon suojeleminen ja salailu
- Välinpitämättömän johtamistyö
- Epäreilujen ja epäasiallisten keinojen käyttäminen alaisiin.”

Korruptio ja eettisyys kunnassa (Kuntaliitto 2018).

Pohjois-Savon liitossa korruption riskialueita ovat mm. julkiset hankinnat, tarjouskilpailut, rahoitus ja niihin liittyvä päätöksenteko sekä poliittinen toimintaympäristö. Julkisissa hankinnoissa epäeettistä tai korruptiivista toimintaa voivat olla mm. kilpailuttamatta jättäminen, hankinnan kohteen määrittely niin, että tiettyä tarjoajaa suositaan ilman perusteluja, esteellisyystilanteen huomiotta jättäminen, hankintasopimusten laajentaminen tai muuttaminen ilman perustetta ja tilaukset tai lisälaskut ilman todellista tilaustarvetta.

Virkanimityksissä tai palvelussuhteiden kelpoisuusehtojen räätälöinnissä tietyille henkilölle sopivaksi sekä päättäjien kaksoisroolit voivat olla epäeettistä tai korruptiivista toimintaa.

4. Taloudellisten etuuksien vastaanottaminen

Lahjojen ja etujen vastaanottaminen

Virkarikoksista, mukaan lukien lahjusrikokset säädetään rikoslain 40 luvussa. Lahjusrikossäännökset koskevat kuntayhtymän viranhaltijoita, työntekijöitä sekä luottamushenkilöitä. Rikoslain 40 luvun 3 §:n nojalla teko voi tulla rangaistavaksi lahjusrikkomuksena:

Jos virkamies toiminnastaan palvelussuhteessa itselleen tai toiselle

1) pyytää lahjan tai muun oikeudettoman edun taikka tekee muutoin aloitteen sellaisen edun saamiseksi taikka

14.2.2022

2) ottaa vastaan tai hyväksyy lahjan tai muun edun taikka hyväksyy sitä koskevan lupauksen tai tarjouksen siten, että menettely on omiaan heikentämään luottamusta viranomaistoiminnan tasapuolisuuteen, hänet on tuomitettava, jollei tekoa ole rangaistava lahjuksen ottamisena tai törkeänä lahjuksen ottamisena, lahjusrikkomuksesta sakoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Teko voidaan katsoa törkeäksi lahjuksen ottamiseksi, mikäli lahjan tai edun arvo on huomattava.

Arvioitaessa sitä, voiko etuuden vastaanottaminen, hyväksyminen tai vaatiminen vaikuttaa liiton toiminnan tasapuolisuuteen, on otettava huomioon etuuden vastaanottajan asema ja tehtävät sekä hänen mahdollisuutensa vaikuttaa etuuden tarjoajan asioiden käsittelyyn. Etuuden laatuun ja arvoon, toistuvuuteen, olosuhteisiin ym. on kiinnitettävä huomiota.

Hyväksyttävän lahjan laatua tai arvoa ei ole erikseen määritelty. Arvio edellyttää aina tapauskohtaista harkintaa. Jos lahjan vastaanottaminen on ulkopuolisen silmin omiaan heikentämään luottamusta liiton toimintaan tai jos etu vaikuttaa tai sillä pyritään vaikuttamaan liiton henkilöstöön tai luottamushenkilöihin, kyseessä on kielletty lahja.

Tarjotun lahjan vastaanottaminen voi olla hyväksyttävää, jos lahja on arvoltaan vähäinen tai liittyy merkkipäivään ja on merkkipäivä lahjana tavanomainen. Yksityisiltä henkilöiltä, yrityksiltä ja järjestöiltä ei pääsääntöisesti tule ottaa vastaan muita kuin vähäarvoisia mainos- tai muita lahjoja.

Seuraavissa tilanteissa on syytä pidättäytyä tarjotuista eduista:

- valvonta- tai tarkastustehtävän suorittaminen
- hankinnan valmisteleminen ja hankinnasta päättäminen

Luottamusta heikentävänä menettelynä voidaan pitää esim. huomattavan arvokkaan lahjan antamista vastineeksi suoritetusta toimesta. Siinäkin tapauksessa, ettei antamiseen sisältyisi minkäänlaista pyrkimystä vaikuttaa vastaanottajan myöhempiin toimiin, tällainen menettely voi olla omiaan herättämään epäilyksiä toiminnan tasapuolisuudesta. Jos lahja tai taloudellinen etuus vastaanotetaan, on varmistuttava siitä, että menettely on avointa eikä aiheuta minkäänlaista kiitollisuudenvelkaa lahjan antajaa kohtaan eikä vaikuta muutoinkaan henkilön puolueettomuuteen ja riippumattomuuteen.

Liiton henkilöstöön kuuluvalla ja luottamushenkilöllä on aina oikeus ja mahdollisuus kieltäytyä hänelle osoitetusta lahjasta ja muusta etuudesta.

Matkat

Matkoissa lähtökohtana voidaan pitää, että liitto maksaa viranhaltijoiden, luottamushenkilöiden ja työntekijöiden matkat.

”Yritysten tarjoamiin matkoihin on syytä suhtautua pidättyväisesti, jos kutsutulla on asemansa perusteella tosiasiallista vaikutusvaltaa tehtäessä tai valmisteltaessa esim. etuuksia tarjonnutta yritystä koskevia päätöksiä ja hankintoja. Jos ulkopuolinen taho lähettää kutsun nimetylle henkilölle, saattaa tämä herättää epäilyksen siitä, että yritys haluaa tarjota matkan nimenomaan tietyille yrityksen kannalta vaikutusvaltaiselle henkilölle ja tätä kautta pyritään vaikuttamaan päätöksentekoon epäasiallisin keinoin.

14.2.2022

Jos ulkopuolisten kustantaman matkan vastaanottamista harkitaan, tulisi ottaa huomioon:

- ulkopuolisen tahon rooli suhteessa liiton toimintaan
- miksi ulkopuolinen taho kustantaa matkoja tai muita etuja
- minkä arvoinen matka on
- voiko se vaikuttaa tasapuolisuuteen tehtävien hoidossa
- liittyykö matkaan kestitystä tai muuta oheistarjontaa
- joutuuko henkilö tai luottamushenkilö kiitollisuudenvelkaan
- mitä etuuden antaja odottaa etuuden saajalta
- onko kyseessä esim. kilpailuasetelma, jossa yhtä kilpailijaa suositaan

Lisäksi on otettava huomioon, ettei ulkopuolisen kustantaman matkan tekeminen vapaa-aikana yksityishenkilönä muuta matkan hyväksyttävyyttä.

Yritykset voivat suhdetoiminnassaan antaa henkilöstölle myös tutustumismatkoja, joiden tarkoituksena saattaa olla ainoastaan tarjota mahdollisuus henkilökohtaiseen tutustumiseen ja tietojenvaihtoon viranomaisten ja yritysten edustajien välillä, mutta joilla ei pyritä vaikuttamaan liiton toimintaan. Osa tällaisesta menettelystä on hyväksyttävää, mutta se saattaa saada muotoja, jotka heikentävät luottamusta liiton toiminnan tasapuolisuuteen.” Kuntaliiton yleiskirje 17/2017.

Yritysten järjestämät tilaisuudet

”Yrityksen tarjoamat tilaisuudet liiton henkilöstölle ja luottamushenkilöille, joihin liittyy kestitystä, ovat taloudellisia etuuksia, joiden hyväksyttävyyttä on tapauskohtaisesti arvioitava.

Hyväksyttävyyteen voi vaikuttaa se, onko kyse yleisestä yrityksen PR-tilaisuudesta vai pyritäänkö tilaisuudessa vaikuttamaan liiton toimintaan ja luottamushenkilön päätöksentekoon. Tavanomainen vieraanvaraisuus on hyväksyttävää. Vähäistä suuremman kestituksen vastaanottamista on näissä tilanteissa syytä harkita huolellisesti.” Kuntaliiton yleiskirje 17/2017.

Sivutoimet

Sivutoimi vaatii aina erillisen luvan, jos toimen hoitaminen edellyttää sen hoitamista viranhaltijan varsinaisella työajalla. Sivutoimilupa voidaan antaa myös määräaikaisena tai peruuttaa. Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää Pohjois-Savon liiton hallintosäännön 36 §:n mukaan maakuntajohtaja.

Sivutoimilupaa ei voi antaa, mikäli viranhaltija tulee esteelliseksi, sivutoimi vaarantaa luottamuksen tasapuoliseen kohteluun tai on luonteeltaan kilpailevaa toimintaa.

Viranhaltija on velvollinen tekemään sivutoimi-ilmoituksen silloin, kun sivutointa ei harjoiteta varsinaisella työajalla. Harkinta perustuu samoihin kriteereihin kuin muiden sivutoimilupien myöntämisessä.

5. Valvonta ja väärinkäytösten käsittely

Maakuntavaltuuston hyväksymän hallintosäännön mukaan Pohjois-Savon liiton hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Sisäisellä

14.2.2022

valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla vaikutetaan toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, kehittämiseen, toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen, kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen, tuhlaailun, erehdysten, virheiden ja väärin käytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen sekä varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen.

Sisäisen valvonnan tehtävänä on:

- raportoida oikea-aikaisesti ja rehellisesti liitolle ja sen päävastuualueille asetettujen tavoitteiden sekä talousarvion toteutumisesta
- turvata liiton resurssien menetyksiltä, jotka aiheutuvat tuhlauksesta, väärinkäytöstä, huonosta hoidosta, virheistä ja petoksista sekä muista epäsäännönmukaisuuksista
- valvoa lakien, säännösten ja johdon ohjeiden noudattamista

Sisäinen valvonta jakaantuu:

- sisäiseen tarkkailuun
- luottamushenkilöiden suorittamaan seurantaan
- sisäiseen tarkastukseen

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan, hyväksytyllä tavalla ja tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa.

Sisäisen tarkkailun toimivuuden seuranta kuuluu kunkin päävastuualueesta vastaavan tehtäviin. Seuranta on luottamushenkilöille kuuluva osa sisäistä valvontaa. Seurannan tehtävänä on raportointivelvoitteiden asettaminen, raportoinnin toteutuksen valvonta ja tehtyjen päätösten ja raporteissa kuvattujen tulosten vertailu. Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvä osa. Se on aktiivista, systemaattista ja julkista toimintaa. Se on tarkastustarkoituksessa tehtyä valvontaa. Sisäinen tarkastus antaa suosituksia todettujen heikkouksien ja puutteiden korjaamiseksi.

6. Vastuut

Jokaisen Pohjois-Savon liiton työntekijän vastuulla on noudattaa eettisiä periaatteita päivittäisessä työssään. Luottamushenkilöiden odotetaan noudattavan liiton eettisiä periaatteita tehtävissä, jotka ovat Pohjois-Savon liiton tehtäviä.

Johtajilla on vastuu tiedottaa periaatteista, niihin liittyvästä ohjaamisesta ja periaatteiden noudattamisesta omilla vastuualueillaan.

§ 10 Eronpyyntö luottamustehtävistä

Maakuntahallitus 28.3.2022 § 45

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 10

Asianumero PSL/137/00.00.00.01/2022**Päätös-
ehdotus**

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto myöntää eron Merja Rautiaiselle ja valitsee uuden jäsenen maakuntahallitukseen hänen tilalleen.

Päätös

Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti ja valitsi maakuntahallituksen jäseneksi Marjaana Pitkäsen.

Päätöshistoria:**Maakuntahallitus 28.3.2022 § 45**

Merja Rautiainen on pyytänyt eroa 18.3.2022 päivätyllä sähköpostiviestillään 21.3.2022 lukien maakuntahallituksen jäsenyydestä, työjaoston varajäsenyydestä, aluerakennetyöryhmän jäsenyydestä, Riuttalan talonpoikaiskulttuurin suojelusäätiön edustajiston jäsenyydestä sekä Vuoksipohjoinen vesistöalueen yhteistyöryhmän jäsenyydestä. Lisäksi Rautiainen on nimetty maakuntahallituksen toimesta Alueellisen riistaneuvoston jäseneksi.

Mkj:n ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto myöntää eron Merja Rautiaiselle ja valitsee uuden jäsenen maakuntahallitukseen hänen tilalleen. Lisäksi maakuntahallitus nimeää uudet jäsenet luottamustoimiin, joihin Rautiainen on ollut nimettynä maakuntahallituksen toimesta.

Maakuntahallituksen puheenjohtajan muutettu päätösehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto myöntää eron Merja Rautiaiselle ja valitsee uuden jäsenen maakuntahallitukseen hänen tilalleen. Lisäksi maakuntahallitus nimeää uudet jäsenet luottamustoimiin, joihin Rautiainen on ollut nimettynä maakuntahallituksen toimesta maakuntavaltuuston päätöksen jälkeen.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

§ 11 Maakuntavaltuuston varavaltuutetun vaihtuminen tiedoksi

Maakuntahallitus 28.3.2022 § 44

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 11

Asianumero PSL/98/00.00.00.01/2022**Päätös-
ehdotus**

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto merkitsee tiedoksi Siilinjärven kunnan maakuntavaltuuston varavaltuutetun vaihtumisen. Anna Huttunen on valittu Marjaana Pitkäsen varavaltuutetuksi Ritva Puustisen sijaan.

Päätös

Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Päätöshistoria:**Maakuntahallitus 28.3.2022 § 44**

Siilinjärven kunnanvaltuusto on 9.8.2021 kokouksessaan valinnut Pohjois-Savon liiton edustajainkokoukseen kunnan edustajat. Pohjois-Savon liiton kuntien edustajainkokous on 13.9.2021 kokouksessaan valinnut maakuntavaltuustoon Marjaana Pitkäsen henkilökohtaiseksi varajäseneksi Ritva Puustisen, joka on Siilinjärven kunnan varavaltuutettu. Alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetun lain mukaan maakunnan liiton ylimmän päättävän toimielimen jäsenten tulee olla jäsenkuntiensa valtuutettuja. Kuntalain 31 §:n mukaan toimielinten jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet, joihin sovelletaan, mitä varsinaisista jäsenistä säädetään, näin ollen kunnan varavaltuutettu ei voi toimia maakuntavaltuuston varavaltuutettuna.

Siilinjärven kunnanvaltuusto on kokouksessaan 22.2.2022 valinnut Pohjois-Savon maakuntavaltuustoon Marjaana Pitkäsen varavaltuutetuksi Ritva Puustisen sijaan Anna Huttusen.

Mkj:n ehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle, että maakuntavaltuusto merkitsee tiedoksi Siilinjärven kunnan maakuntavaltuuston varavaltuutetun vaihtumisen. Anna Huttunen on valittu Marjaana Pitkäsen varavaltuutetuksi Ritva Puustisen sijaan.

Päätös

Maakuntahallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

§ 12 Valtuutettujen aloitteet

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 12

Pohjois-Savon liiton hallintosäännön 102 §:n mukaan: "Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle. Aloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään maakuntahallituksen valmisteltavaksi. Maakuntavaltuusto voi erikseen päättää, että aloitteesta käydään lähete keskustelu siitä, miten asia on valmisteltava."

**Päätös-
ehdotus**

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja ottaa mahdolliset aloitteet vastaan ja maakuntavaltuusto päättää käydäänkö aloitteista lähete keskustelua siitä, miten asia on valmisteltava.

Päätös

Perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti liitteenä olevan aloitteen koskien palkkiosääntöä, mikä lähetettiin toimiston ja edelleen maakuntahallituksen valmisteltavaksi.

Lisäksi tämän pykälän aikana todettiin Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän puheenjohtajan vaihtuminen, ryhmän puheenjohtajana toimii 6.6.2022 lukien Heidi Hartikainen Varkaudesta.

Liitteet

Perussuomalaisten aloite

VALTUUSTOALOITE

Lisäys luottamushenkilöiden palkkiosääntöön

Pohjois-Savon liiton hallintosäännössä, luvussa 15 138§ kokouspalkkiot, säädetään liiton toimielinten kokouksista luottamushenkilöjäsenille suoritettavista palkkioista. Esitämme palkkiosääntöön lisäystä: Kokouksessa on oltava läsnä yli puolet kokousajasta, jotta on oikeutettu kokouspalkkioon.

Kuopiossa 6.6.2022

Pohjois-Savon maakuntavaltuuston Perussuomalaisten valtuustoryhmä

§ 13**Kutsussa mainitsematon tai valmistelematon asia**

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 13

Kuntalain 95 §:n mukaan maakuntavaltuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu maakuntahallituksessa tai tarkastuslautakunnassa. Kuitenkin jos asia on kiireellinen, maakuntavaltuusto voi enemmistöpäätöksellä ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

**Päätös-
ehdotus**

Maakuntavaltuusto toteaa, onko kiireellisenä esille otettavia asioita.

Päätös

Kiireellisenä esille otettavia asioita ei ollut

§ 14

Muutoksenhakuohjeet ja kokouksen päättäminen

Maakuntavaltuusto 6.6.2022 § 14

**Päätös-
ehdotus**

Muutoksenhakuohjeet liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

Maakuntavaltuusto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 12.22.

POHJOIS-SAVON LIITTO
Maakuntavaltuusto

MUUTOKSENHAKUOHJE

Muutoksenhakukiellot (§ 6, 9, 11-14)

Niistä päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kunta lain 136 §:n mukaan kunta lisävalitus tai.

HValL 3 §:n 1 mom. perusteella valitusta ei voida tehdä, ellei päätöksellä tarkoiteta toimenpiteitä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkittavaksi ottamatta.

Valitusosoitus (§ 1-5, 7, 8, 10)

Maakuntavaltuuston päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asian osai katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutos haetaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelta: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio.

Valituskirjassa on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- millä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosta vaativuuden perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetyksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 141 pages before this page

Dokumentet inneholder 141 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 141 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 141 sider før denne side

Detta dokument innehåller 141 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende